

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Gocvu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužjeni Evropi.

Poltrina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 184 (12.216)

Trst, četrtek, 22. avgusta 1985

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije)
Tlx 460270
GORICA
Ricevuto 24 maggio 1985

7096 AA

60100200

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

Ob odsotnosti Sovjetov »vojna zvezd« glavna tema AMERIŠKI FIZIKI V ERICEJU: NAČRT SDI NAGLO NAPREDUJE

ERICE — Evgenij Velicov, eden izmed treh pred-
sednikov sovjetske Akademije znanosti, je vče-
raj naslovil na pobudnika seminarjev o jedrski ne-
varnosti v Ericeju prof. Antoniu Zichichiju brzojav-
ko, ki se dobesedno takole glasi: »Govoriti moramo o
vprašanjih, ki zadevajo naše znanstvene stike tu, v
Moskvi. Zato vas vabim v Moskvo in, če vabilo spreje-
mete, da javite datum obiska.«

Evgenij Velicov bi moral v teh dneh biti v Erice-
ju, kamor je v preteklih letih že prihajal. Njegova
brzojavka pa je vsaj do sinoči bila edini (sicer po-
sreden) odgovor s strani SZ, potem ko je njena dele-
gacija nepričakovano odmanjkala na 5. mednarodnem
seminarju o posledicah jedrske vojne. Prof. Zichichi
je takoj po prejemu brzojavke povedal, da sprejme
vabilo v Moskvo, in pristavil, da so sovjetski znan-
stveniki za mir ter za resno in lojalno znanstveno so-
delovanje. O odsotnosti sovjetskih jedrskih fizikov je
včeraj spet govoril italijanski zunanji minister Andre-
otti. Izrazil je mnenje, da bi njen vzrok utegnili bi-
ti zaskrbljenost Moskve, da ne bi prišlo do zmešnjav
med Ženevo in Ericejem, se pravi med pogajanjmi
o jedrski razorožitvi in pogovori med jedrskimi fiziki.

Medtem so se v centru »Ettore Majorana«
v Ericeju nadaljevala seminarska dela. Američan Jo-
seph Knox in Kanadčan Brian Stocks sta dokazovala,
da bi »jedska zima«, ki bi nastopila po jedrskem spo-
padu med velesilami, bila nekoliko milejša, kot so do-
slej mislili, čeprav seveda zelo huda: v Severni Ame-
riki bi se temperatura zraka znižala povprečno za 10
stopinj, v Sovjetski zvezi pa (zaradi drugačnih kli-
matskih razmer) za 30 stopinj. Toda beseda je včeraj
tekla predvsem o najnovejšem obrambnem orožju,
zlasti o ameriški Strateški obrambni pobudi (SDI),

ki je bolj znana kot načrt o protijedrskem vesoljskem
obrambnem ščit. Posebno pozornost sta pritegnila po-
sega Edwarda Tellerja, ki je pobudnik tega načrta in
sicer znan kot oče ameriške vodikove bombe, ter nje-
govega najtesnejšega sodelavca Roberta Budwina. V
brk ministru Andreottiju, ki je ob otvoritvi seminar-
ja dolgo govoril o potrebi ukinitve znanstvene in vo-
jaške tajnosti, sta ameriška fizika marsikatero zve-
davo vprašanje svojih kolegov z vsega sveta presli-
šala ali ga kratkoma pustila brez odgovora. Kljub
temu se je iz njunih besed dalo razumeti, da program
SDI uspešno in naglo napreduje. Kaže, da v resnici
ne gre za vesoljski ščit, ki naj bi ga ZDA in njihove
zaveznice dvignile nad svoje glave, temveč za ne-
kakšen pokrov, s katerim naj bi zaprli nasprotni blok.
Pokrov bi sestavljale podmorniške rakete, ki bi z la-
serjem na rentgenske žarke uničile v nekaj minutah
vsako jedrsko raketo, izstreljeno proti deželam NA
TO. Laser na rentgenske žarke je novo odkritje, s
katerim SZ verjetno že razpolaga in ki obeta obsežno
uporabo tudi v miroljubne namene.

Na robu seminarja velja omeniti izjavo tržaške-
ga poslanca Antonina Cuffara, ki je odgovoren za
znanstvene raziskave pri KPI in ki je v Ericeju. Izra-
zil je zaskrbljenost zaradi odsotnosti sovjetske delega-
cije, a tudi zaradi dejstva, ker so bila vabila v Erice
enostranska. Tako npr. niso bila poslana ameriškim
znanstvenikom, ki nasprotujejo SDI. V tej zvezi naj
omenimo tudi poziv sovjetskih parlamentarcev, ki ga
je včeraj objavila sovjetska agencija TASS. Parlamen-
tarna skupina SZ poziva ZDA, naj zamrznejo vse je-
drske poskuse, kot je že to enostransko napravila SZ
6. avgusta letos, vse druge države na svetu pa naj se
za takšno zamrznitev zavzamejo.

Libanon tudi včeraj ves dan sredi ognja Sirija predlagala sklenitev premirja

V zadnjih desetih dneh je bilo v Bejrutu 246 mrtvih

BEJRUT — Glavno mesto Libanona
je bilo ves včerajšnji dan prizorišče
srditih spopadov med muslimani in
kristjani. Raketni izstrelki, bombe in
protitankovske granate so prizadeja-
li ogromno gmotno škodo tako v zahod-
nem kot v vzhodnem delu Bejruta in
do poznega popoldneva ubili kakih 20
ter ranili okrog 80 civilistov. Kljub ra-
dijskim pozivom, naj se skrijejo v za-
klonišča, so se namreč prebivalci trli
pred pekarnami in jestvinskimi trgo-
vinami, da bi se preskrbeli s prehra-
no za daljše obdobje.

Obstreljevanje je zajelo tudi vzhodno
gricevje, ki ga nadzorujejo družji, in
številna krščanska naselja severno od
Bejruta. Epicenter bojev je vsekakor
bil v krščanskem sektorju mesta, kjer
se nahajajo državnemu poglavarju
Džemajelu zveste čete in falangistična
milicija in kamor so ciljali tako družji
kot šiiti. Topniški izstrelki so poško-
dovali tudi mednarodno letališče v mu-
slimanskem sektorju, tako da ga je
bilo treba zapreti. Družji trdijo, da so
letališče obstreljevali krščanski oddel-
ki vojske, sicer pa so okoli letališča
postrojene postojanke šiitskega Amala.

V zadnjih 10 dneh je bilo po policijs-
kih virih v Bejrutu ubitih 246 in ra-
njenih 775 oseb, katerim gre seveda
prištetih še včerajšnje žrtve. V mestu

in na vzhodnih gričih je bilo medtem
uničenih ali hudo poškodovanih 2.500
poslopj in 1.138 avtomobilov. Bombni
atentati v zadnjem tednu so terjali 144
smrtih žrtev v Bejrutu in Tripoliju
(ranjenih je bilo nad 300). Bombe in
rakete so v vsej državi zadele 150
mestnih četrti, mestec in vasi.

Kratek, toda srdit spopad je včeraj
bil tudi v palestinskem taborišču
Burj - el - Barajneh. Kaže, da je šlo
za »incident zaradi nesporazuma« med
Palestinci in šiiti, ki nadzorujejo ta-
boriščni vhod.

Pozno sinoči se je zvedelo, da je
sirski podpredsednik Kadam v imenu
državnega poglavarja Asada, »ki je
zaskrbljen nad zaostritvijo razmer v
Libanonu«, telefonsko povabil Džema-
jela in Berrija, naj se danes v Dolini
Bekaa udeležita sestanka, na katerem
naj bi se domenili za razglasitev »res-
nega in učinkovitega premirja« med
sovražnimi libanonskimi silami. Ka-
že, da je vodja Amala vabilo takoj
sprejel, vendar je nekaj ur prej izja-
vil tisku, da ne bo pristal na nobeno
premirje s kristjani, dokler ti ne bodo
položili orožja in ga zaupali nadzor-
stvu »neodvisnih sil«. Berri je tudi po-
zval družovskega zaveznika Džumbla-
ta, naj se vrne iz Moskve, kjer je na
obisku.

V italijanskih paradižnikih ni prepovedanih pesticidov

NEAPELJ — Rezultati analize pa-
radižnikov, ki jo je opravil laborato-
rij za higieno in profilakso pri KZE
iz Caserte so negativni. To je urad-
no izjavil v pogovoru z novinarji dr.
Giuseppe Catenacci, šef kabineta de-
želnega odbora, malo pred sreča-
njem, ki ga je sklicala dežela Kam-
panija, za objavo rezultatov. Na sre-
čanju bodo med drugimi tudi pred-
stavnikji industrije in prideloval-
cev paradižnikov.

V pogovoru z novinarji je dr. Ca-
tenacci dal podatke, ki mu jih je po-
sređeval dr. Antonio Ferrara, ki vo-
di analize v Caserti. Kemične ana-
lize na enajstih primerkih svežih pa-
radižnikov, ki so jih zaplenili kara-
binjerji v občinah Marigliano, Acer-
ra in Cimitile ter treh primerkih že
konzerviranih paradižnikov iz občin
Castellammare di Stabia, Cicciano
in Cimitile niso pokazale prisotnosti
ostankov aldikarba, aktivne sestavi-
ne temika. »Te rezultate smo dobili
— pravi dr. Catenacci — v mejah
občutljivosti sprejete analitične me-

tode, kar znaša 0,05 miligrama na
kilogram pridelka.« Analize se nade-
lujejo na drugih desetih primerkih

Poslanec Giuseppe Avolio, predse-
dnik Kmečke zveze pravi, da se je iz-
kazala akcija Confcoltivatori za o-
brambo zdravja pridelovalcev, za
zdrav pridelek in za zdravje potro-
šnika kot koristna in učinkovita tudi
v tej zadevi o paradižnikih, ki je
zadevala predvsem nekatera področ-
ja neapeljske pokrajine. Analiza pri-
delka je tako izključila vsako ne-
varnost za zdravje.

Sežana, Dolina, Repentabor in Zgonik bodo v soboto podpisali listino prijateljstva

NA 3. STRANI

Medtem ko južnoafriški režim vztraja pri svoji politiki Beli progresisti za ustavne popravke črnska večina pa za prevzem oblasti

JOHANNESBURG — »Glavni pro-
blem za nas ni več apartheid, ampak
oblast. Temnopoltto prebivalstvo Ju-
žne Afrike bo zadovoljno šele tedaj,
ko se bo lahko pogajalo o prenosu
oblasti v državi iz belih rok v črne!«
To je izjavila žena karizmatičnega
voditelja črnškega domoljubnega »a-
friškega nacionalnega kongresa« (A
NC) Nelsona Mandele, ki ga je ra-
sistični režim obsodil na dosmrtno
ječo zaradi »izdaje in sabotaže« in

ki sedi v zaporu že 22 let.

V samih ZDA je v tej zvezi iz-
bruhnila ostra polemika med ultra-
konzervativnim duhovniškim vodjo
tako imenovane »moralne večine«
Jerryjem Falwellom, ki nasprotuje
gospodarskim sankcijam proti Južni
Afriki in se ogreva za povečanje
ameriških investicij v tej državi, ter
črnskim borcem za človekove pravi-
ce in članom demokratske stranke
Jessejem Jacksonom, ki je lani kan-
didiral na predsedniških volitvah.
Falwellu, ki je bil na petdnevni mi-
siji v Južni Afriki, je Jackson očil-
tal, da je tjakaj šel kot Reaganov
»agent«, in dejal, da v tej afriški
državi ljudje potrebujejo »predvsem
dostojanstvo, ne pa dolarjev«.

Vodja južnoafriške opozicije in
Zvezne progresistične stranke Van
Zyl Slabbert, ki namerava obiskati
v zaporu Mandelo, je včeraj izjavil,
da bo Južno Afriko mogoče rešiti
edino z vsedravnno konvencijo o glo-

bokih ustavnih spremembah, do ka-
tere bi lahko prišlo tudi brez ude-
ležbe ANC, če slednji ne bi želel
sodelovati.

Zunanji minister Roelof Botha je
cinično izjavil, da ne ve, kaj zuna-
nji svet od južnoafriške vlade prav-
zaprav pričakuje: »Pristali smo na
načelo o črnski soudeležbi, nikomur
ne vsiljujemo neodvisnosti in niko-
mur tudi ne bomo odvzeli državljan-
stva.« Minister je potrdil, da pride
29. avgusta na obisk v Pretorio de-
legacija EGS. Rekel je, da bo dobro-
došla, vendar pod pogojem, da se ne
bo vmešavala v južnoafriške notra-
nje zadeve.

V nedeljo se rasističnemu režimu
obeta stavka kakih 400.000 rudarjev,
ki bo do temeljev zamažala gospo-
darstvo, saj bo izkop zlata okrnila
kar za 70 od sto. Rudarji zahtevajo
22-odstotno zvišanje prejemkov, po-
nujajo pa jim le povišek za 14,5 do
19 od sto. (dg)

Tržačan ob življenje v nesreči pri Šmarjah

KOPER — Včeraj se je pri Šmarjah, na cesti, ki
povezuje Koper s Puljem pripetila huda prometna
nesreča, v kateri je izgubil življenje 38-letni Pietro
Fermo, delavec iz Trsta, Ul. Ratto della Pileria 1.
V isti nesreči je bil ranjen tudi drug Tržačan, 31-
letni Giuseppe Fonte iz Ul. del Veltro 81, ki se je
z osebnimi prevoznimi sredstvi pripeljal v Trst.

Do nesreče je prišlo, po ugotovitvah milice, ko
je fiat 128, ki ga je Fermo vozil iz Kopra proti Bu-
jam, neprevidno prehitel kolono avtomobilov. Pro-
met je bil ob 14. uri, ko je do nesreče prišlo, še po-
sebnost gost. Fermo se je nenadoma znašel pred avto-
busom, ki je peljal skupino angleških turistov: trče-
nje je bilo neizogibno. Fiat se je čelno zaril v avto-
bus, od koder ga je vrglo v Fontejev golf. Golf je bil
v trčenju popolnoma uničen, Fermo pri prči mrtev,
fiat pa je s tako silo trčil v avtobus, da se je težko
vozilo prevrnilo na bok, pri čemer je bilo v skupini
angleških turistov trinajst ranjenih. Tri osebe so
hudo ranjene prepeljali v izolsko bolnišnico.

Strup kot pomoč državam v razvoju

BRUSELJ — Funkcionarje oddelka EGS za
pomoč državam v razvoju muči glavobol, ker
se je razkrilo, da bogata zahodnoevropska
deseterica kot »pomoč« širokosrčno daje pesti-
cid, doma strogo prepovedan kot »zelo neva-
ren strup«.

Vihro je povzročilo odkritje, da je 40 tisoč
litrov endrina in 60 tisoč litrov aldrina, ponu-
jenega v sklopu »programa obnovitve plantaž
kave« na Slonokoščeni obali, ki bi ga skupnost
financirala z denarjem iz »evropskega sklada
za razvoj«, visoko na seznamu proizvodov, ka-
terih uporaba bi morala biti po presoji Orga-
nizacije združenih narodov prepovedana.

Kemikaliji, ki jih je nameravala EGS —
leta se ne brez ponosa in ne neutemeljeno
hvali, da daje v vrečo pomoči za svetovni raz-
voj nekajkrat več denarja kot ZDA ali vzhod-
noevropske socialistične države — pokloniti
še nekaterim južnim afriškim državam v sklo-
pu projekta opravevanja področij s črce mu-
hami, vrednega 21 milijonov dolarjev, je OZN

prepovedala po nesrečah z zastrupitvijo z
vodo in hrano. Pesticida, pravi svetovna orga-
nizacija, sta »nevarna ljudem in okolju«.

Presenelljivo in zanimivo je, da se je ob
vprašanju, ki je razburkalo kroge predstavi-
štev držav v razvoju v Bruslju, izkazalo, da
je »pomoč« povsem ubrana s predpisi EGS.
Kemikaliji, navaja »direktiva 79/117«, ki so
jo sestavili pravni izvedenci evropske komisi-
je, namreč »prepoveduje prodajo in uporabo«
aldrina in endrina, a ne — to zbode v oči —
tudi njune proizvodnje in izvoza.

Zadeva »strupi kot pomoč državam v raz-
voju« bo po počitnicah verjetno razburila ev-
ropski parlament v Strasbourg. V Bruslju
že predvidevajo poglavitni neprijetni vpraša-
nji: zakaj afriških držav niso obvestili, da
je sporen pesticid prepovedan tam, kjer so
ga izdelali. In drugič, nekaj splošnejše vpra-
šanje: ali je resnično vse zlato, kar se svet
v znameniti pomoči EGS svetovnemu razvoju?

DUŠAN SNOJ

Včeraj v Bassanu del Grappa
Svečano odprtje
svetovnega prvenstva
v kolesarstvu

Atletski miting v Zürichu
Svetovni rekord
Američanke
Mary Decker

Italijanski nogometni pokal
Zmaža Udineseja
Triestina le 2:2

NA 10. STRANI

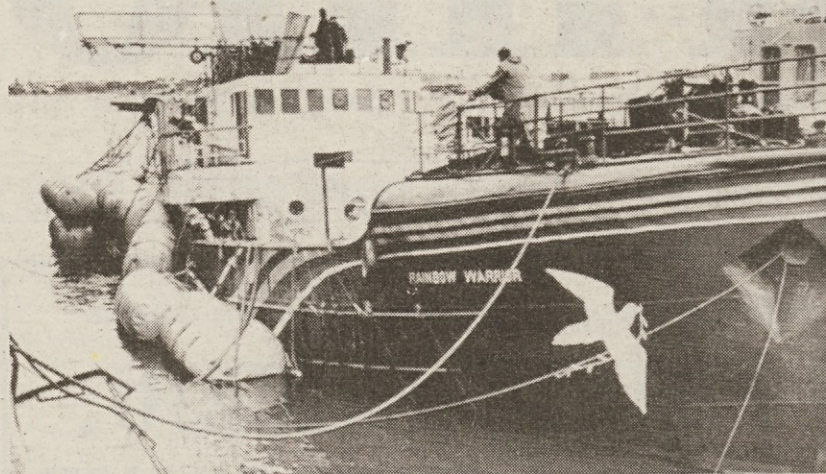
O vzrokih letalske tragedije na Japonskem Zatik v preiskavi

TOKIO — Preiskava o vzrokih tragedije japonskega jumba se je začela zatikati. Po objavi podatkov o pogovorih v pilotski kabini, kakor jih je zaznamovala prva črna skrinjica — voice recorder, so preiskovalci kar naenkrat obmolknili, ko je šlo za objavo vsebine posnetkov iz druge črne skrinjice — flight recorder — ki zadevajo izmenjavo sporočil med pilotsko kabino in kontrolnim stolpom na letališču. Kdaj se bo kaj vedelo? Ne vemo, so odgovorili japonski izvedenci in dodali, da so se jim glede okoliščin nesreče porodili številni dvomi.

Za to, da je zadeva postala še bolj zagonetna, je poskrbela družba JAL,

ki razpolaga z lastnim magnetofonskim posnetkom brezžične zveze med pilotsko kabino in svojim sedežem; preiskovalcem ni postregla s celim posnetkom, ampak le z nekaterimi njegovimi deli brez logične povezave. Z druge strani JAL ni javila oblastem, da je na prizorišču trčenja v goro O-sutaka pustila uran, ki naj bi ga izkoristila kot protiutež repnemu vertikalnemu stabilizatorju, češ da je stopnja radioaktivnosti nepomembna. V bodoče bo uran nadomestila s tungstenom. In še: medtem ko je bilo ugotovljeno, da je boeing padel med 18.59 in 19.00, je seizmograf državnega observatorija zabeležil tresk med 18.56'26" in 18.56'31", torej tri minute prej.

Ladja »Rainbow Warrior« na površju

AUCKLAND — Včeraj so povlekli na morsko gladino ladjo mednarodnega pacifistično-ekološkega gibanja Greenpeace »Rainbow Warrior«, ki se je potopila v tukajšnji luki 10. julija zaradi bombnega atentata. Takrat je izgubil življenje 33-letni portugalski fotograf Fernando Pereira. Novozelandski preiskovalci bodo skušali ugotoviti, kakšne vrste sta bila peklenska stroja, ki so ju atentatorji pritrdili k ladjinemu gredlju.

»Rainbow Warrior« bi bila morala 11. julija odpluti z drugimi petimi plovili iste organizacije proti otočju Mururoa, kjer Francija izvaja jedrske poskuse. Predsednik Mitterrand je te dni izjavil, da se bodo poskusi kljub vsemu nadaljevali, »dokler bodo to narekovali obrambni interesi države«, in ukazal vojaškim silam, naj preprečijo vsem nepovabljenim dostop po morju ali zraku v območje polinezijskih atolov, in to, če treba, tudi s silo. Opozicija je na to ostro reagirala.

Medtem se nadaljuje preiskava, da se preveri, če so atentat na ladjo zares izpeljali agenti francoske varnostne službe DGSE (Direction generale pour la sureté extérieure). Če se bo izkazalo, da je bilo res tako, utegne priti v Francijo do dokajšnjih političnih pretresov.

Novozelandska vlada je obenem najavila, da bo uradno tožila Francijo, če bo ugotovljeno, da je za potop ladje odgovorna njena obveščevalna služba. V imenu gibanja Greenpeace in svojcev umrlega Portugalca bo tudi zahtevala poravnavo odškodnine.

Greenpeace deluje od leta 1971 in že tedaj je dosegel prvi uspeh, namreč to, da so Američani leto pozneje prekinili jedrske poskuse na morju pred Aljasko.

Na sliki: ladjo so pravkar izveleli na površje.

Medtem ko se še vedno niso polegale polemike v vrstah policije

Na Siciliji aretirali dva domnevna mafijca

PALERMO — Iskanje mafijskih skrivačev, ki se je na Siciliji po nedavnem umoru dveh policijskih funkcionarjev in agenta v Palermu povečalo, je včeraj obrodilo sad. V mrežo agentov sta se med česanjem tako imenovanega »trikota smrti« pri kraju Casteldaccia ujela dva moška, proti katerima so sodne oblasti že pred časom izdale zaporni nalog pod obtožbo združevanja v zločinske namene mafijskega značaja.

Za zapahe sta prišla 47-letni Giovanni di Gaetano, proti kateremu je sodnik izdal zaporni nalog na osnovi pričevanja skesanega mafijca Salvatore Contorna, in 24-letni Filippo Graviano, ki ga je policija iskala z zapornim nalogom, izdanim na osnovi razkritij drugega skesanega mafijca, nekdanjega bossa Tommasa Buscetta. Agenti so ju zasačili v »renaultu 6«. Ko sta ugotovila, da se jima pripravlja past, sta skušala zbežati peš, vendar nista prišla daleč. V bližini so nato

agenti našli kmečko hišo, v kateri sta se po vsem sodeč zlikovca skrivala. V njej so odkrili dve puški, municijo in tri ukradene avtomobilске tablice.

Medtem pa se niso še polegale napetost in polemike v vrstah palermске policije, ki so po umoru namestnika šefa letkega oddelka Antonina Cassaraja narasle do odprte kontestacije notranjega ministra Oscarja Luigi Scalfara. V teh dneh so iz predalov povlekli pismo in dokument, iz katerih jasno izhaja, da je policijski sindikat SIULP že pred več kot letom opozoril notranjega ministra na osamljenost in nevarnost, ki so grozile Cassaraju. Pismo je podpisal vsedrjavni tajnik SIULP Francesco Forleo, naslovljeno pa je bilo ministru Scalfaru z datumom 10. april 1984. V njem tajnik policijskega sindikata govori o dramatičnem položaju, v katerem se je znašel palermски policijski funkcionar, zlasti potem ko je nastopil kot priča na procesu o umoru sod-

nika Rocca Chinnicija in z zločinom povezal imeni znanih sicilskih davčnih izterjevalcev bratrancev Salvo. Voditelj SIULP je nadalje pisal ministru, da je Cassara po prejšnjih podobnih pritizbah dobil v odgovor le oklepni avtomobil, ki je bil povrh star in stalno pokvarjen. Forleo je svoje pismo zaključil s predlogom, da bi o celotni zadevi govorila na sestanku.

V zvezi z bojem proti mafiji na Siciliji velja omeniti še izjave, ki jih je v še neobjavljenem intervjuju za tednik »Europeo« dal novi palermски župan Leoluca Orlando. Povedal je, da »mafijska skušnjava« predstavlja resno nevarnost za sicilске javne upravitelje, ker da je mafija pravi svetovni gospodarski kolos, ki pa ima svoje korenine prav na Siciliji. Novi župan je poudaril, da je za uspešen boj proti mafiji potrebna dejavna pomoč vse države, ne pa kaka posebna zakonodaja. O molčečnosti ljudi, ko gre za pričevanja proti mafiji, je dejal, da je posledica strahu.

Dizdarević v Siriji

DAMASK — Zvezni sekretar za zunanje zadeve Raif Dizdarević je prišel na uradni in prijateljski obisk v Arabsko republiko Sirijo. Ob prihodu na letališče v Damasku, kjer ga je pozdravil voditelj sirske diplomacije Haruk Al Šara je Raif Dizdarević izjavil, da se bodo člani jugoslovanske delegacije v Damasku pogovarjali o nadaljnjem razvoju odnosov in sodelovanju med prijateljskima in nevrščenima državama.

Zunanji minister SFRJ je tudi dejal, da imajo jugoslovansko - sirske odnose dolgo tradicijo prijateljstva in sodelovanja zatem pa dodal: »Sedanje srečanje bo tako kot vsa prejšnja usmerjeno na izmenjavo mnenj o perečih mednarodnih vprašanjih. Jugoslavija in Sirija sta že zdavnaj tesno povezani z gibanjem nevrščenih držav. Tokratno srečanje je toliko pomembnejše, ker smo neposredno pred začetkom ministrskega sestanka nevrščenih v Luandi. Želimo da bi s sirske prijatelji proučili mnenja ne le o tem ministrskem srečanju temveč o dejavnosti gibanja nevrščenih sploh.« (dd)

Energetski deficit v Jugoslaviji

BEOGRAD — Poraba električne energije v Jugoslaviji postopoma narašča. Elektrarne na dan proizvedejo približno 162 milijonov kilovatnih ur, poraba pa doseže okrog 167 milijonov kilovatov, pravijo v skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva. Razliko zagotavljajo iz tujine, da ne bi praznili akumulacijskih jezer hidrocentral. Vanje priteka le malo vode. Zaloge pa v največji možni meri hranijo za hladnejše dni. Zaradi pomanjkanja vode hidroelektrarne proizvajajo manj energije, kot je bilo načrtovano, največje breme pa nosijo termoelektrarne na premog. Pomagajo jim tudi termoelektrarne na mazut, ki zdaj porabljajo plin. Remont jedrske elektrarne Krško uspešno dokončujejo in nuklearna naj bi spet začela obratovati v začetku septembra. Druge centrale uspešno delajo in okvar je znatno manj kot so pričakovali.

Pričakujejo da bo dnevna poraba decembra dosegla približno 250 milijonov kilovatnih ur. Da ne bi prišlo do neprijetnih presenečenj, si bodo elektrogospodarstveniki prizadevali, da bi elektrarne tudi v prihodnje uspešno delale. Medtem pa morajo napolniti deponije termoelektrarn s premogom, prizadevajo pa si tudi nabaviti mazut za načrtovano delo elektrarn na tekoče gorivo. Potrebujajo približno 260.000 ton mazuta.

Kraji v Sloveniji, Istri in Kvarnerskem zalivu, kjer si lahko nabavite Primorski dnevnik:

LJUBLJANA: vsi večji kioski
ob nedeljah: kiosk na avtobusni postaji
kiosk na peronu železniške postaje
kiosk v Kliničnem centru
kiosk na Zaloški cesti
kiosk na Titovi (nasproti hotela Slon)
kiosk Figovec ali na Trdinovi cesti (izmenično)

BLED: kiosk Union, kiosk Kazina
kiosk Avtobusna postaja

BOHINJSKA BISTRICA: Turistično društvo - tudi ob nedeljah

BOHINJ - JEZERO: Turistično društvo - tudi ob nedeljah

ROGAŠKA SLATINA: kiosk TTL hotel Donat - tudi ob nedeljah
kiosk Delo - Perat-Mašera - tudi ob nedeljah

BOVEC: kiosk TTL
kavarna na trgu (samo ob nedeljah)

TOLMIN: kiosk Delo na avtobusni postaji
kiosk TTL Leban Dragica
bife Pirih (samo ob nedeljah)

KOBARID: kiosk TTL
gostilna Kotlar (samo ob nedeljah)

DOBROVO: kiosk Delo
SOLKAN: Market Primorje
bife Soča (samo ob nedeljah)

NOVA GORICA: vsi kioski
ob nedeljah - avtobusna postaja

ŠEMPETER: kiosk TTL - Štrukelj
kiosk TTL - Mavec
kiosk Delo - Drnovšček
Market Primorje

VRTOJBA: Market Primorje

MIREN: kiosk Delo

RENČE: kiosk TTL

BRANIK: Market Primorje

KOSTANJEVICA NA KRASU: Market Primorje

ŠEMPAS: Market Primorje

OZELJAN: Market Primorje

AJDOVŠČINA: kiosk Delo - Fabčič-Zonta
kiosk TTL (tudi ob nedeljah)

POSTOJNA: Knjigarna Primorski tisk
kiosk Delo na avtobusni postaji
kavarna Jadran (samo ob nedeljah)

ILIRSKA BISTRICA: kiosk TTL na Gregorčičevi ul.
kiosk TTL na Cankarjevi ul.
kiosk TTL na avtobusni postaji

SEŽANA: kiosk TTL - Partizanska 33

SEŽANA: Supermarket »Kras« (tudi ob nedeljah)
bife Timav na avtobusni postaji (tudi ob nedeljah)

KRIŽ PRI SEŽANI: Šonc Milena

DUTOVLJE: Market Kras

KOMEN: Market Preskrba

GORJANSKO: Market Kras

LOKEV: Market Preskrba (tudi ob nedeljah)

DIVAČA: kiosk Delo na avtobusni postaji

KOZINA: blagovna hiša Timav (tudi ob nedeljah)

ŠKOFIJE: kiosk Barolin (tudi ob nedeljah)

ANKARAN: kiosk Delo posl. št. 16

KOPER: vsi kioski Dela in Primorskega tiska
ob nedeljah: kiosk Delo na avtobusni postaji
ob nedeljah: kiosk Primorski tisk na Kidričevi ulici

IZOLA: kiosk Delo št. 3
kiosk Primorski tisk
kiosk Babič - Ul. 1. maja
Samopostrežna restavracija Stavbenik - Cankarjev drevored, 17 (samo ob nedeljah)

PIRAN: knjigarna Primorski tisk
kiosk Volčič - Tartinijev trg
kiosk Cvetič - Tartinijev trg (tudi ob nedeljah)

PORTOROŽ: Primorski tisk - knjigarna (tudi ob nedeljah)

LUCIJA: kiosk Primorski tisk
kiosk TTL št. 16 (tudi ob nedeljah)

SAVUDRIJA: kamping

NOVIGRAD:

UMAG:

VRSAR:

POREČ: kamping Solaris, Funtana, Plava laguna, Zelena laguna

ROVINJ:

PULJ: Medulin in Premantura

MALI LOŠINJ:

VELIKI LOŠINJ:

OPATIJA:

REKA:

KRK: Krk in Baška

RAB:

PAG: Pag in Novalja

V okviru sežanskega občinskega praznika - Včeraj predstavitev pobude Občine Sežana, Dolina, Repentabor in Zgonik bodo v soboto podpisale listino prijateljstva

SEŽANA — Po svoji velikosti (698 kv. km) je občina Sežana ena od največjih v SR Sloveniji. V 172 naseljih in 34 krajevnih skupnostih živi 24.000 prebivalcev v 7.509 gospodinjstvih. Po svoji naravni legi gravitira proti Tržaškemu zalivu; zemljišče v občini je tipično kraško.

Nanizali smo le nekaj osnovnih podatkov o obmejni občini, ki bo 28. avgusta v spomin na dogodka iz NOB

praznovala svoj praznik. Praznovala ga bo s številnimi delovnimi zmagami, ki nazorno pričajo o njenem stalnem razvoju in še z drugimi prireditvami in pobudami, ki kažejo, kako si njeni upravitelji prizadevajo, da bi Sežana čim bolj okrepila svojo vlogo obmejne občine in vlogo mostu med prebivalstvom, ki živi ob meji.

V bogatem sklopu pobud — o drugih, predvsem pa o gospodarskem

stanju in uspehih v teh zadnjih letih bomo še imeli priložnost spregovoriti v prihodnjih dneh — gre vsekakor postaviti na prvo mesto podpis listine prijateljstva, ki jo bodo v soboto ob 16. uri na sedežu občinske skupščine podpisali predstavniki obmejnih občin Dolina, Zgonik, Repentabor in seveda Sežana.

»Imamo posebno obveznost do manjšine, da gradimo most med narodi ker smatramo, da lahko veliko prispevamo k sožitju in delu slovenske narodnostne skupnosti, ki živi onstran meje.« Tako je poudaril predsednik sežanske občinske skupščine Tihomir Kovačič na včerajšnji tiskovni konferenci, kjer je še dodal, da bo k temu gotovo prispeval podpis listine o prijateljstvu, ki temelji na trdnih osnovah.

Kako pa je prišlo do te hvalevredne in nadvse pomembne pobude? »Podpis listine prijateljstva smo v tem prvem mahu načrtovali v nekoliko ožjih okvirih,« je še obrazložil predsednik sežanske skupščine Kovačič, ki je dodal, da je »zamislil zrasla na zelniku občin Dolina in Sežana. Oboji smo ugotavljali, da bi treba takšen koncept razširiti prav z vidika, da ima občina na tem prostoru, ki meji na slovenske občine, pomembno odgovornost in dolžnost, da preko teh manjšin utrjuje sožitje in osnovno načelo medsebojnega spoštovanja ne glede na politično-upravne

ureditve, ki razlikujejo te občine.« Predsednik Kovačič je tudi izrazil prepričanje, da bo »sporazum dosegel večjo razsežnost: podpisali ga bomo tudi z občinama Devin-Nabrežina in Doberdob; z župani dolinske, repentabske in zgoniške občine smo se dogovorili, da sporazum razširimo na vse sosednje občine. Ponudili ga bomo tudi tržaški občini, v tem kratkem času, ko je poleg tega sovpadal tudi s počitniškim obdobjem, pa še nismo uspeli navezati stika z njenimi predstavniki, da bi lahko konkretno govorili o problemu.«

Sicer pa je predsednik Kovačič na tiskovni konferenci govoril tudi o plodnih stikih, ki jih sežanska občina ima že dalj časa z zamejskimi kulturnimi, športnimi in drugimi organizacijami, saj njeni upravitelji dobro poznajo in stalno spremljajo zamejsko problematiko.

Na srečanju s predstavniki množičnega obveščanja sta spregovorila tudi predsednica Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Iva Hreščak in predsednik sindikatov občine Sežana Stane Furlan. Beseda je tekla o raznih družbenopolitičnih in sindikalnih problemih, s katerimi se občina sooča. O teh, kakor tudi o gospodarski problematiki bomo, kot že rečeno, spregovorili v prihodnjih dneh, da bi prikazali popolnejšo sliko občine, ki bo v teh dneh slavila svoj praznik.

V Ogleju zaključna praznovanja 40. obletnice osvoboditve

OGLEJ — Pokrajinska sekcija VZ PI-ANPI in njen odsek iz Ogleja prireja 23., 24. in 25. t. m. vrsto prireditev ob zaključku praznovanj 40. obletnice osvoboditve in zmage nad nacifašizmom v Furlaniji - Julijski krajini. Srečanje bivših borcev bo v parku v Ul. Beligna v Ogleju. Organizatorji so v ta namen pripravili bogat program. Kioski bodo odprti ob delavnikih od 18. ure dalje, v nedeljo pa že od 10. ure dalje. Nastopili bodo godbeniki iz Červinjana in godbena skupina Nuova Banda iz Orzana. Na programu je še nastop plesne skupine Club Olimpie iz Ogleja. Na praznovanje so organizatorji povabili tudi pevski zbor in folklorno plesno skupino Karol Pahor iz Pirana.

V nedeljo zvečer ob 20.30 bosta spregovorila oglejski župan Nevio Puntin in predsednik pokrajinske sekcije VZPI-ANPI, Federico Vincenti. Vsak večer bo ples ob zvokih raznih skupin. Obiskovalci si bodo lahko ogledali še fotografsko, filatelistično in numizmatično razstavo o odprtosti v Furlaniji. Razstave bodo v prostorih Ljudskega doma v Ogleju.

**Berite
Novi
Matajur**

Ob prazniku Skupščine občine Sežana je predsednik Tihomir Kovačič (v sredi) na včerajšnji tiskovni konferenci orisal razne pobude, ki bodo na sporedu v teh dneh

JUTRI V LOKVI Okrogla miza o protiturških taborih

LOKEV — V Lokvi na Krasu bodo jutri, v petek, organizirali okroglo mizo z naslovom »Protiturški tabori in druga utrdbena arhitektura v zahodni Sloveniji«. Udeleženci okrogle mize se bodo srečali v beneškem stolpu »Tabor« v Lokvi, ki so ga postavili pred okrogli 500 leti. Prav zato se je znanstveni inštitut filozofske fakultete iz Ljubljane odločil, da v tem stolpu organizira omejeno posvetovanje, oziroma okroglo mizo. Razgovor bo vodil zgodovinar dr. Ingacij Voje, sodelovali pa bodo dr. zgodovinar Vasko Simoniti, arhitekt dr. Peter Fister, arheolog dr. Božidar Slapšak, umetnostni zgodovinar dr. Nace Šumi in zgodovinar arhivist Ema Umek.

Okrogla miza v stolpu »Tabor« so di v sklop prireditev ob sežanskem občinskem prazniku.

● TOLMIN — Jamarska sekcija domačega planinskega društva je pripravila tečaj za mlade jamarje. Doslej so mladi jamarji porabili največ časa za učenje vrhne tehnike v domačem plezalnem vrtcu. Nekateri tečajniki so se že tako usposobili, da se bodo že letos lotili večjih globin pod nadzorstvom vaditelja. Novinci so se seznanili tudi z merjenjem jam v manjši jami v Gorenji Trebuši.

»Portoroška noč«: vsak rekord ima nekje mejo

PORTOROŽ — Kaj rekord, še huje je bilo. Tako mnogi ocenjujejo minulo »Portoroško noč«. Takšne gneče Portorož še ni doživel in če bi le bilo moč prešteti vse, ki so takorekoč priromali, kot bi bil to svetli kraj, ali pa kraj, kjer naj bi se pripetil čudež. Čudeža seveda ni bilo, v dveh dneh pa je prireditev Portoroške noči obiskalo (po najskromnejših ocenah) vsaj sto tisoč ljudi, samo zadnjo noč jih je bilo po nekaterih ocenah več kot sedemdeset tisoč.

Če drugega ne, so portoroški turistični delavci lahko spoznali, da ima tudi odseganje rekordov nekje mejo. Ljudje je že mogoče zvabiti, toda — ali bodo to zmgole ceste, parkirišča, pločniki, zelenice, gostinci, hotelirji, bodo napor končno zmogli tudi sami obiskovalci Portoroške noči? To je že drugo vprašanje. Gneča na poteh proti Portorožu se je začela že v popoldanskih urah. Voznik Kompasovega avtobusa je potreboval za pot od Izole do Lucije (približno 8 kilometrov) natanko polduro. — tako kot vsi ostali, ki so bili na tej poti nekaj pred 21. uro.

V portoroškem bistroju Ljubljana so bili delavci utrjeni še preden se je začel ognjemet. Preštevni gostje (mnogi med njimi, opiti, so že ob 22. uri ob svojih mizah nabirali kupe razbitega stekla), vročina in nenehno delo je bila res huda preizkušnja, tako da gostincem ni nihče zavidal. Samo v tem bistroju so zadnjo noč prodali 1500 pizz.

Slo je tudi za eno najbolj toplih »Portoroških noči«, saj so se številni (nekateri kar oblečeni, drugi pa slečeni do kože), ob 23. uri zvečer, ko je začel ognjemet veselo kopali in uživali na svoj način ob mavričnih zvezdicah, ki so jih risali italijanski pirotehniki. Portoroški zaliv je prekrilo na tisoče plavajočih lampijončkov, za njimi so bile zasidrane jahte in barčice, v daljavi na južnem nebu pa je že bliskalo in napovedovalo tako željno osvežitev.

Ognjemet (zanj so odšteli 50 odstotkov deviz več kot lani in to se je tudi poznalo) je mnogo navdušil. Nino Spinelli, direktor portoroške igralnice, ki smo ga srečali kmalu po končanem ognjemetu je povedal: »Mislim, da je ognjemet uspel, bil je boljši, lepši kot minulo leto, sicer pa je vse povedal močan aplavz tako številnega občinstva, ki je donel z vseh strani, navdušilo je predvsem veliko novih raket, ki so jih prižgali nad Portorožom...«

»Portoroško noč« so dobro začeli že v petek prizadevni člani obalnega društva barmanov, ki so predvsem sami (s pomočjo tozda hoteli Palace), prostovoljno in zastojno speljali maksikoktajl »Sto rož«. Do druge ure zjutraj so prodali vseh 12 tisoč koktajlov, vsakdo je hotel vsaj poskusiti modri zvarek in dobiti v dar lep kozarec. Branko Matevlič, državni prvak v mešanju pijač, ki je kot po tekočem traku odpiral šampanje in z njim zalival pripravljeno osnovno mešanico v kozarcih: »Ko bom tukaj končal, bom šele moral na delo. Ne moremo si privoščiti niti trenutka oddiha. Pri tej akciji pa so nam izdatno pomagali prijatelji, žene... niti misliti si ni mogoče, koliko dela je vloženo v to — na primer, samo pomiti vseh 12 tisoč kozarcev...«

V soboto je bila ves dan gneča na portoroški plaži. Na eni strani so umetniki komajda lahko ustvarjali v pesku (toliko je bilo radovednežev), le nekaj deset metrov stran so pristajali padalci. Brez strahu, da bi kdo po nesreči skočil na peščeno umetnino, skoke in ciljne točke so merili v centimetrih. Pred večerom so na plaži napihili še dva velika balona. V košaro pod enim sta se podala Luka Vidmar in Borut Grogel - Tedl in poletela. K sreči ni bilo veliko vetra, kdo bi vedel, kam bi sicer pristala.

Največ zanimanja je vzbudil francoski državljani Hugo Gustin, sicer naše gore list, z zmajem, ki ga

je poganjal nekaj manj kot 40-kilovatni motor japonske izdelave. Brata Wright bi pozelenela od zavisti, če bi lahko opazovala, s kakšno lahkoto je tak zmajček krožil nad portoroškimi kopalci, izjaval vse mogoče vragolje in tako na spontan način (a na povsem zasebno pobudo) še bolj zabelil dogajanje.

V portoroškem Avditoriju so plesali kreolci in kreolke s Karibov, vendar pretiranega zanimanja za predstavo ni bilo. Kljub taki množici obiskovalcev v Portorožu, je bilo v Avditoriju razmeroma mirno. Zvone Petek, ki zapuša delovno mesto direktorja Avditorija in odhaja na bolj odgovorno mesto — predstavnika Turistične zveze Jugoslavije v Švico, pa kljub temu žilica ne da miru in še zmeraj govori v prvi osebi: »Prihodnje leto bomo morali namesto tolikšne množice prireditev pripraviti raje tri ali štiri take, ki bodo odmevale...«

In spet gneča. Do stojnice s hrano in pijačo se je bilo skoraj nemogoče prebiti. Tudi tisti, ki so skrbeli za varnost niso imeli lahkega dela, vendar so obvladovali položaj. Komaj so si odraščajoči fantiči in tudi pravi fantje hoteli skočiti v lase, že je to opazilo budno oko postave. Seveda pa kljub vsemu temu ni bilo mogoče narediti več reda pri odhodu na cestah.

Prav ta spoznanja o rekordu in nenavadni gneči bi morala dati najodgovornejšim v piranski občini (in tudi na Obali) najbolj misliti. Turistični delavci so svoje naredili — privabili so toliko ljudi, da jih omenjeni prostor ni mogel več prenesti.

Zdaj so na potezi drugi — izvršni svet, urbanisti, gradbeniki, komunalci, cestarji, trgovci... na vrsti so nove ceste, parkirišča, garaže hiše, trgovine, druga infrastruktura. Rekordov namreč ni mogoče nizati v nedogled in kar tako, samo s prepričevanjem ljudi.

BORIS ŠULIGOJ

MIŠKO KRANJEC

Povest o dobrih ljudeh

82.

»Ker zdaj me najbrž dolgo ne bo, vama pa tudi ni odmerjeno predolgo življenje; tako se bomo težko še kdaj srečali.«

Spet je ponudil Jožefu cigareto in dejal: »Kadite! Premišljal sem, kako bi se vama oddolžil, ko pojdem, vendar se mi zdi, da take dobrote ni mogoče poplačati, ker se je ne da preceniti.«

Jožef si je prižgal cigareto in premišljal o teh Petrovih besedah, ki ne samo da so bile pametne, temveč tudi vredne nadvse poštenega človeka. Toda prav te besede so mu zmešale sled, za katero se je lovil. Peter Koštrca je bil sicer pameten, toda bolj šegav človek in komaj malo sanjarski. Vendar mu je rekel:

»Nekaj bi te še rad vprašal, preden odideva. Ne zamerim ti, da skrivaš svoje bistvo — to je celo v redu — samo prepričan si lahko, da mene ne boš premotil. Tudi ne bom več silil vate. Zame si to, za druge pa ono in tako je prav. Eno bi pa le rad vedel, ali si pozabil ali pa nalašč pustil tisti tisočak, ko si bil pred božičem pri nama? To, mislim, lahko priznaš brez oklevanja, zakaj to nima s Petrom Koštrco nikake zveze. Ostalo bo vekomaj samo zame, ker če bi ženi povedal vso resnico, bi me kratko in malo ozmerjala in se razjokala, ker sem brezbožnik. Jaz zase sem pa le radoveden glede tistega tisočaka.«

Peter se je dobrodušno nasmejal in vzkliknil: »Ah, kako ste radovedni! Kaj vas muči tisti nesrečni tisočak! Mar bi si kaj privoščili zanj, pa naj bo tisočak cigarkoli že. Saj pravite, da nimate nikogar, za kogar bi hranili. Če se še kdaj zgodi, da bi prav tako po naključju našli pri svoji hiši tisočak, si ne delajte iz tega zamotanih vprašanj. Reči si morate tako, kakor pravijo Ana: alj ga je poslal bog, da bi obdaril dobre ljudi, ali pa ga je poslal hudič, da bi dobre ljudi izkušal. Ljudje sami pa se nikar ne sprašujmo, ali je denar božji ali hudičev. Pametno ga uporabimo. Kakor poslan od boga tako podtaknjen od hudiča je človeku lahko v škodo ali v blagoslov. Kakršen je pač človek, ki se z denarjem ukvarja.«

Napotila sta se iz gozda. Peter je naložil Jožefu butaro drv na pleča, drugo je oprtal sebi; zakaj Jožef je imel vedno pripravljena drva v gozdu in zdaj ni hotel brez vsega domov, čeprav ni prišel sem s takim namenom.

»Občudoval sem vašo potrpežljivost,« je govoril Peter, »da nosite ta drva domov, a se vam po vsem zadnjem nič več ne čudim: lepota, ki je tu doma in ta čudoviti mir odtehtata marsikaj. Sonce vam prelepo sije, rože cveto, ptice vam hodijo domov pet, kolikor si predstavljam, potem zemlja, ki že zdaj opojno dehti — vse to mora človeka prevzeti in prikleniti nase.«

Jožef je šele zdaj doumel vso to resnico in vedel je, da je njegov svet res lep in čudovit, saj se ga ni nikdar naveličal, čeprav je preživel tu toliko let in čeprav je šlo mimo njega mnogo trpljenja. Pa vendar se zdi ta svet čedalje lepši in čedalje težje mu je, ker čuti, da ga bo moral nekega dne zapustiti. Obrnil se je k Petru in rekel skoraj proseče:

»Vse to bi lahko imel tudi ti, ako bi hotel... morda še mnogo več. Nimam mnogo, toliko pa je, da bi lahko živel na tem do smrti. Oral bi zemljo, sejalo, okopal in spravljalo jeseni pridelek, nabiral bi drva, ribaril v Muri in v teh jarkih in lovil pozimi ptice. Poleg truda in trpljenja bi našel tudi mnogo radosti. In ne bi bilo potrebno, da se bojiš postave in ljudi. Tu ni postav, nihče ne sprašuje po njih, nihče ne preganja človeka, ker se ne moreš pregrešiti proti čemu.«

Jožef bi še bil govoril, toda zdelo se mu je, da dela vse to Petru samo muko, zaradi tega je pohitel, nakar mu je Peter odgovoril:

»Naj bo, Jožef, kakor je. Na svetu je mnogo trpljenja in bridkosti, toda zdj se mi, da je še več radosti in lepote; vendar je svet zdaj tako urejen, da je treba predvsem trpljenje in bridkost do kraja pregledati... morda zato, da bo nekoč obojega zmanjkalo in bodo ljudje, ki bodo prišli mnogo za nami, vse lepše in lažje živeli in se jim bo čudno zdelo, če bodo izvedeli, da smo mi nekoč trpeli.«

Potem nista več spregovorila. Sonce je ležalo na tistem kosu njiv, ki so bile pred hišo, sonce je ležalo na belih stenah Koštrceve hiše in na starih jablanah, šumenje Mure je prepajalo vse z lepo pesmijo. Oba sta se zasanjala pod svojimi butarami. In tedaj je Jožef zagledal prvega metulja lepe svetlo rumene barve; plesal je v zraku, v soncu, in obstala sta za trenutek.

»Kako je lep!« je vzkliknil Jožef, »to moram povedati Ani. Vem, da se ga bo nadvse razveselila.« Da, to bo povedal, o vsem drugem, kar sta s Petrom govorila, v gozdu in kar je dogljal, pa bo molčal. Tako se mu je zdelo najboljše.

Pred jutrišnjo okroglo mizo v Prosvetnem domu Občina mora odgovoriti, kako si zamišlja urbanistično ureditev starih in novih Opčin

Med številnimi problemi, ki so vsa ta leta v ospredju pozornosti vzhodnokraškega rajonskega sveta in s katerimi se sooča tudi prebivalstvo samo, je problem urbanistične ureditve Opčin prav gotovo najbolj občuten. Rajonski svetovalec, neprestano opozarjajo občinsko upravo na hude pomanjkljivosti, ki jih ni težko opaziti, zlasti če pogledamo na nove predele vasi, kjer je zrastle zelo veliko hiš, vendar brez prave kontrole in predvsem brez pravih urbanističnih posegov občinske uprave.

Vse kaže, da do danes, kljub opozarjenju, še vedno ni pravega posluha za to vprašanje, ki bo jutri spet v ospredju pozornosti openske skupnosti. Krajevna sekcija KPI bo namreč v okviru svojega festivala, ki bo od jutri do nedelje v openskem Prosvetnem domu, priredila jutri zvečer tudi okroglo mizo, ki bo posvečena prav tej problematiki. »Urbanistični razvoj Opčin in vloga, ki jo ima občina pri tem vprašanju« — to je naslov srečanja, na katerega so prireditelji povabili štiri strokovnjake. Predvsem so povabili občinskega odbornika za urbanistiko Sergia Pacorja, ki je v prvi osebi odgovoren za ta vprašanja. Poleg njega pa se bodo okrogle mize udeležili še docent na tržaški univerzi prof. Roberto Costa, docent na beneški univerzi in slovenski izvedenec za urbanistična vprašanja arh. Igor Jogan ter arhitekt v prostem poklicu Giulio Varini.

Prireditelji si od te pobude veliko obetajo. Nedvomno bo priložnost, da se o urbanističnih problemih Opčin izrečejo kvalificirani ljudje, ki bodo prispevek za bodoče načrtovanje. Vendar pri tem ne gre samo za to, da se v prihodnje preprečijo napake, ki so bile storjene v preteklosti, temveč, da se tudi nakažejo osnove za nov pristop pri usklajevanju potreb starega vaškega jedra in novih predelov. Pri obravnavanju tega kraja pa ne moremo in ne smemo mimo osnovne ugotovitve,

da so Opčine stara slovenska kraška vas, ki je sicer doživela v povojnem času (in deloma tudi v predvojnem) izreden razvoj, tako da je pridobila že vse mestne značilnosti, a je kljub temu, vsaj v svojem zgodovinskem jedru, ohranila del nekdanje značilne kraške podobe. Prav ta del bi kazalo v prihodnje ovrednotiti in to bi morala biti seveda skrb urbanističnih načrtovalcev. Dežela je v svoji zakonodaji predvidela določene posege v starih mestnih in vaških jedrih, vendar ni bilo v izvršilni fazi s strani tržaške občine še pravega odziva.

Kar zadeva preostali del Opčin, je problem še bolj problematičen. Vas je takoj po vojni štela okrog 2500 prebivalcev. V letih 50 do 60 je zaradi velikega priliva istrskih beguncev to število naraslo na preko 10.000. V naslednjem desetletju se je število spet znižalo, potem ko so mnogim begunskim družinam preskrbeli stanovanja drugje. Prelomno leto v urbanističnem pogledu je bilo leto 1969, ko je občina odobrila regulacijski načrt. Tedaj so po Krasu ustavili gradnje. Edini kraj, ki mu je bil tedaj zagotovljen gradbeni razvoj, so bile Opčine, na katere so seveda navadila gradbena podjetja. Regulacijskemu načrtu so sledile razne variante, kot na primer varianta št. 25, ki je določala področja za sekundarne urbanistične usluge. Tako so po letu 1970 zgradili na Opčinah nad 600 raznih stanovanj, vendar je vsa ta gradbena mrzlota potekala brez pravega načrtovanja. Najhuje pa je bilo, da občina ni poskrbela za usluge. Nastali so skratka stanovanjski bloki brez pravih cestnih povezav, brez ustrezne električne napeljave, brez urejenih zelenic itd. Kako sedaj naprej? Morda bo na to vprašanje dala odgovor ravno jutrišnja okrogla miza v Prosvetnem domu.

Veliki ekran v Trstu obseva samo rdeča luč

Kaj lahko gledamo v treh dvoranah kina Nazionale?

Sredi avgusta je še večina ljudi na dopustu in le majhen odstotek je tistih, ki ostanejo doma. Med temi se včasih pojavi želja, da bi kak večer prebili izven domačih sten in marsikdo se tako odloči, da si bo morda v prijetni družbi ogledal kak film na velikem ekranu. Če pa odpreš časopis in pogledaš, kaj ti nudijo tržaške kinodvorane, osupel obstrmiš. Od dvanajstih tržaških kinodvoran sta dve zaprti zaradi dopusta, kar v petih predvajajo filme, prepovedane mladini pod 18. letom, tri pa ponujajo shriljivke, polne nasilja in krvi. Zakaj ni mogoče najti kakega zabavnega ali za uho in oko prijetnejšega filma v tržaških kinodvoranah?

»Z ene strani je poletje mrtva sezona za kinematografijo. Ljudje zahajajo raje na sladoled ali prižgejo televizor, ki jim zastoj nudi pester program. Z druge strani pa je tudi res, da ljudje ne zahajajo več v kinodvorane, ker tam nimajo kaj iskati.« je povedal upravitelj kina Ariston Piero Piercavassi. Od velike noči dalje se po mnenju večine upraviteljev tržaških kinodvoran začne prazno obdobje, ko se ljudje umsko polenijo in ne zahtevajo boljših filmov. Daleč so časi, ko so ljudje v 50. letih drveli v kino in bili pripravljani čakati v vrsti tudi po uro in čez, da bi si ogledali določen film z določeno znano igralko.

»Na žalost marsikateri upravitelj tržaških kinodvoran upa v vrnitev starih časov, čeprav dobro vemo, da je zahajanje v kino izgubilo svojo prvinsko vlogo pri izpolnitvi prostega časa. Televizija, pa tudi avto, se pravi možnost večjega premikanja, sta terjala svoje: v prvih povojnih letih je bilo v Trstu in okolici 50 kinodvoran, ostalo jih je 12, na podeželju pa ni več nobene. Kinodvorana mora danes nuditi več kot nekoč, nuditi mora, kar televizija ne nudi. Današnja publika je zahtevnejša, zato išče aktualnost, kvaliteto in tudi udobnost. Kinodvorana naj bi bila tudi sinonim za dobro počutje in kraj, kjer lahko vidiš izredne stvari: veliki spektakel, stereofonsko ozvočenje itd.« Vse to seveda drži, kljub tem ugotovitvam pa opa-

žamo, da filmska kultura v Trstu usiha. Vidnejša znaka tega propadanja sta že odprava mednarodnega festivala znanstvene fantastike, ki se je rodil v Trstu in ki ga že dve leti niso več obnovili. Dalje so bili upravitelj Cappelle Underground prisiljeni zapreti vrata, ker je niso več mogli vzdrževati.

»Poleg splošne filmske krize, o kateri se govori že nekaj časa,« je dejal Piero Piercavassi, »je treba poznati tudi ves sistem distribucije filmov in ekonomsko ozadje, ki to ureja. Šele nato si lahko ustvarimo jasnejšo sliko o tem, kako in zakaj je v Trstu prišlo do takega stanja. Vsak upravitelj dvorane izbira filme po lastni presoji in čisto se raje odpoje kvaliteto kot pa dobremu služku, ki naj bi mu ga prinesel pornografski filmi s svojo majhno, a stalno publiko. Mnogi skušajo premostiti krizo s tem, da zbirajo razne vrste filmov. Taka, večkrat neoprečena pestrost, oškoduje homogenost in doslednost kinodvorane. K temu pa je treba dodati tudi to, da način razdeljevanja filmov sledi taki pogodbeni logiki, po kateri moraš za en dober film odkupiti tudi od 2 do 5 slabih filmov. Te pa vrtijo v poletni mrtvi sezoni. Tako vrtijo filme prepovedane mladini pod 18. letom tudi tiste kinodvorane, ki nimajo rdeče luči.«

Piercavassi nam je še povedal, da so si v večjih centrih znali pomagati iz takega zapletenega kolesja s tem, da so ustanovili nekakšen urad za kinematografijo, ki skrbi za reklamo, ki koordinira in podpira delovanje kinodvoran. Podoben predlog je na tržaški občini naletel na gluha ušesa.

Tržaške kinodvorane potrebujejo torej tako vsebinsko osvežitev kot prenovitev strukture, ki bi nudile prijetno in udobno okolje, v katerem lahko s prijatelji preživijo dve zabavni uri. Kino Ariston skuša zasledovati vse te cilje, je povedal njegov upravitelj, vrhu tega skrbi še za to, da ustvarja center zahtevnejšega filma za zahtevnejše gledalce. S 7. septembrom se bo tako v tem kinu začela nova sezona z Monicellijevim filmom »Le due vite di Mattia Pascal«.

Bc

Tečaji angleščine

Na sedežu Italijansko-ameriškega združenja v Ul. Roma 15 je odprto vpisovanje v intenzivne tečaje angleščine. Vsi tečaji se bodo začeli v ponedeljek, 2. septembra, in bodo trajali do 3. oktobra, vršili pa se bodo v večernih urah ob ponedeljskih, torških, sredah in četrtkih.

Opozorilo Kmečke zveze vinogradnikom

Kmečka zveza opozarja vse vinogradnike, da morajo najkasneje do 6. septembra 1985 prijaviti zalogo vina izraženega v hektolitrih proizvedenega v letu 1984, ki so ga še imeli v kleti do polnoči, 31. avgusta. Prijave morajo zainteresirani vinogradniki oddati v uradih občine, v kateri imajo klet. Kmečka zveza obvešča svoje člane, da bo omenjene prijave, za katere je potrebna davčna številka (codice fiscale), izpolnjevala do 5. septembra. Kdor te prijave, kljub temu da je primoran, ne predloži, bo podvržen globi od 100 tisoč do 1 milijona lir.

TAJNISTVO KMEČKE ZVEZE

Nagrajevanje najboljših osmic na Kmetijskih dnevih v Boljuncu

Pokrajinski natečaj za najboljšo osmico, ki ga je spomladi letos razpisalo pokrajinsko odborništvo za kmetijstvo, se počasi bliža h koncu. Od 34 prijavljenih osmic, jih je posebna pokrajinska komisija dosedaj obiskala že 33, zadnja pa bo na vrsti jutri. Po končanih ogledih bodo na vrsti sestanki komisije za določitev vrstnega reda najboljših osmic. Pri tem pa komisija ne bo upoštevala samo kvaliteto vina (čeprav prinese največ točk), temveč bo h končnemu uspehu posamezne osmice prispevala tudi učenost samega lokalca, kleti, dvorišča in na splošno celotnega okolja, v katerem kmetovalec ponuja svoj vinski pridelek. H končnemu seštevanju točk pa bodo dobršen del točk prispevali tudi ostali proizvodi, ki jih osmičar ponuja ob vinu.

Namen letošnjega pokrajinskega natečaja je bil spodbuditi kmetovalce, da se bolj podjetno lotijo prodajanja svojih proizvodov in da pri tem počasi začnejo razmišljati tudi o agroturizmu. Komisija je na svojih ogledih ugotovila, da že precej kmetij razpolaga s primernimi prostori, ki bi jih z manjšimi preureditvenimi posegi lahko spremenili v turistične sobe. S prehodom na agroturizem bi

precej poživili tudi tržaško turistično ponudbo in skušali v naših krajih vsaj za kratek čas zadržati reko tujih turistov, ki potuje proti Jugoslaviji. Mladi kmetijski podjetniki pa bi tako imeli tudi možnost dodatnega zaslužka in motiv za nadaljnje vztrajanje pri kmetijstvu.

Ob tem, da je komisija v večini primerov naletela na dobro urejene osmice, kjer se je videlo, da se proizvajalci res trudijo, da bi čimbolj zadovoljili svoje goste, pa ni manjkalo tudi negativnih izkušenj. Tako so v treh primerih ugotovili, da kmetje prodajajo vino, ki ni narejeno iz njihovega grozja. Pri tem lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da čeprav so bili prijavljeni osmičarji v veliki večini Slovenci, pa so te negativne pojave zasledili pri neslovenskih osmičarjih.

Komisija bo s svojim delom zaključila do konca tega meseca, končni vrstni red pa bo znan na letošnjih Kmetijskih dnevih, ki bodo v Boljuncu od 12. do 16. septembra. Najboljše osmičarje bodo takrat nagrajeni z darilnimi boni, ki jih bodo lahko uporabili za nakup vinogradniških priprav.

Kaj pravijo »starši« ženina in neveste pred letošnjo Kraško ohcetjo?

Odigrati vlogo velikega očeta ali velike matere je prijetna naloga, a terja tudi precejšen napor

Že res, da sta na vseh ohceti najvažnejša nevesta in ženin, toda trenutka zakonske združitve se v prvi osebi veselijo tudi nevestini oziroma ženinovi starši, ki so s svojimi otroki preželi marsikateri vesel pa tudi grenak trenutek, dali so jima življenje in po svojih močeh tudi primerno vzgojo. Zato so toliko bolj upravičeni in ponosni, mogoče s solzo v očeh, soudeleženi pri tej radostni priložnosti.

Podobno se dogaja tudi na Kraški ohceti, čeprav vloge staršev navadno prevzamejo štirje repentabski občani, ki že več let opravljajo tovrstne funkcije v okviru Kraške ohceti. Nevestina starša sta Mara Seražin Guštin in Alojz Milič, medtem ko je velika mati na ženinem domu Marija Guštin Milič, veliki oče pa Emil Škabar.

Mara Seražin Guštin bo letos tretjič nevestina mati. Čeprav je bolj odprte narave, jo vloga matere na Kraški ohceti vsakokrat zelo vznemiri. Pravi, da nima prirojenih igralskih sposobnosti in zato potrebuje veliko poguma in dobre volje, da se lahko živi v lik velike matere.

»V soboto moram pogostiti balarje preden začnejo nakladati »hčerino« doto na voz z volovsko vprego. Fantu izročim kokoš s priporočilom, naj žival dobro hrani, ker ni vajena na zrnje in vodo, ampak na slaščice in vino.«

Naslednji dan moram sprejeti ženina in svate ter jim ponuditi domačo pecivo in kozarec vina. Nagovoriti moram ženina s priložnostnimi besedami. Nato blagoslovim »hčer« in jo zaskrbljena izročim v ženinovo varstvo.«

Alojz Milič opravlja na Colu vlogo nevestinega očeta. »Ker se komaj drugič spoprijemam s tem poslom, mi je malo nerodno. Nisem namreč vajen govorjenja v javnosti in se moram zato pošteno potruditi, ker mi je prireditev Kraške ohceti zelo pri srcu.«

Na dan prevoza bale moram priporočiti balarjem, naj pazijo na doto, ki je od nas, staršev, terjala toliko truda in krvavih žuljev. V nedeljo moram ženina in svate pričakati pri slavlolu z majoliko vina. Z neizmerno žalostjo moram pripovedovati o »hčerici«

Ženin in nevesta med »starši« na dvorišču Kraške hiše

ki je veliko pomagala pri hiši in bomo zato v prihodnje močno pogrešali njene delavne ročice. ... Zame je Kraška ohcet zelo lep običaj, ki bi se moral ohraniti za vedno!»

V repenski Kraški hiši se z vlogo velike matere srečuje Marija Guštin Milič, ki ima za seboj tri Kraške ohceti v osebi ženinove matere.

»Kraška ohcet je zame enkratna slovenska kulturna prireditelj, ki jo čutim v krvi. Zelo sem ponosna, da se odvija prav na Repentabru in mislim, da so lahko vsi repentabski občani na to ponosni. Upam, da se bo ta običaj vedno nadaljeval, ker bi izguba tako dragocenega zaklada pomenila pravi greh.«

V petek, za podoknico, se priložnostno vživim v podobo nevestine matere, ki naveličana ženinega petja zapodi vasovalce z jeznim kričanjem in ko to ne zaleže, z obilnim »škafom« mrzle vode.

Naslednji dan, ko pripeljejo balo v Kraško hišo, moram kot ženinova mati pregledati, če je skrinja polna perila in postelja dobro postлана. Seveda ne smejo manjkati grablje, koš za listje, srp, motika in podobno. Nato moram pogostiti kakoš oziroma dečka, ki noče koruznega zrnja in vode, temveč povprašuje po »presencu« in vinu.

V nedeljo zgodaj zjutraj moram »sinu« pred odhodom k poroki pripraviti kavo in malico. Nato z velikim očetom čakava na prihod neveste. Po starem običaju trkajo svatje na dvoriščno vhodna vrata in ženinovi starši predstavijo najprej starejšo »hčerico«. Ko jo z očetom zavrneta, češ da je prestara se pred vrati prikaže žena srednjih let. Tudi to nepravno nevesto z velikim očetom zavrneva, dokler se ne z nasmehom na ustnicah pojavi prava nevesta. Z velikim očetom jo vprašava, kaj je prinesla k hiši in ona mora odgovoriti: »Mir in zjegan božje.« Nato obdari velikega očeta s kolačem in robcem, mene pa z lepim predpasnikom.«

»Ženinov« oče Emil Škabar meni, da je Kraška ohcet starodaven običaj, ki dokazuje današnji mladini nekdanje trdo življenje. Po njegovem mnenju takratne neveste niso bile tako ošabne kot današnje. Prišlo so v ženinovo hišo ponižno in tiho s svojo skromno doto. Starši so navadno sprejeli nevesto zelo lepo in so z njo ravnali kot s svojo hčerko.

»Najbolj 'lušno' je v nedeljo pri predaji neveste, ko pred vrata privedejo staro, ki zatruje, da zna pleti, kopati in žeti. Z materjo se pogledava v skupnem prepričanju, da to ni prava nevesta. Tudi naslednja žena hvali svoje delavske sposobnosti, a tudi tokrat z materjo meniva, da je pač prestara in neprimerna za našega »sina«. Vendarle uzreva pravo nevesto in začne se prava družinska svatba.«

L. G.

Kolikim otrokom ne bi bilo treba v zavode če bi bila socialna politika ustrežnejša

Obrekovalna kampanja, ki jo je v preteklih tednih sprožil ob primeru sester Valentine in Loredeane italijanski tržaški dnevnik proti pokrajinski službi za oskrbo mladoletnih, ali točneje proti njenim operaterjem, je zbudil v nas željo, da bi to službo bolje spoznali. Kako deluje, kdo se je poslužuje, kakšna je njena učinkovitost, zakaj in kje so težave: ta vprašanja smo poglobili z nekaterimi socialnimi delavkami in psihologi.

Psiholog Mario Finzi je v prvi vrsti poudaril, da je služba zatočišče socialno najbolj ogroženih ljudi oziroma tistih, ki se niso rodili pod srečno zvezdo in se nikakor ne morejo izkupati iz labirinta materialne ter kulturne revščine. Razne socialne službe si jih podajajo od malih nog do starosti. »Ni slučaj,« ugotavljajo socialne delavke, »da so pod našo oskrbo dve ali tri generacije iste družine.« Problemi, s katerimi se spopadajo in ki jih označujemo za »socialne«, so vedno isti: alkoholizem, revščina, brezposelnost, pomanjkanje stanovanj, prostitucija, narkomanija. K nizki kakovosti življenja njihovih uporabnikov pa prikažejo v veliki meri tudi nerazgledanost, dezinformacija, nizka šolska izobrazba. Skratka, kulturna revščina staršev in okolje. Nekatere osebe enostavno nimajo v sebi modela, kako skrbeti za družino, za dom, za otroke, za sebe. Otroci so marsikdaj le »incidenti« ali nezaželene posledice trenutka nekontrolne, in mati ali starša, ki sama imata velike težave pri vključevanju v tako imenovani normalni tok življenja, se ne čutita pripravljeni, ali pa nista sposobna, da bi prevzela skrb za otroke.

Takih primerov, ki dokazujejo, da »napredek« ne velja za vse enako, je še in še. Kvantificirano jih lahko le delno: pokrajinska služba za oskrbo mladoletnih trenutno daje denarne podpore skoraj 800 zakonskim in 400 nezakonskim otro-

kom, 200 je prizadetih otrok, katerim poskrbi spremljevalca, 70 otrok je v reji, 100 pa v zavodih. To nam daje tudi sliko o delu teh operaterjev, vsi pa je treba še posege ob posvojitvah, posvetovalno delo v okviru sodišča za mladoletne in svetovanje družinam ob priložnostnih težavah.

Kar prvo pri tem šokira je razlikovanje med zakonskimi in nezakonskimi otroki. Zakaj ta nehumanost? Operaterji so nam pojasnili, da razlika ni le formalna, ampak tudi »vsebinska«: za zakonskega otroka nudi sužba 45 tisoč lir podpore mesečno, za nezakonskega pa 90 tisoč lir. Kakor da bi zakonski jedli manj, polemično ugotavljajo socialne delavke, ki pa ne morejo spremeniti zakonov in predpisov. Po razpustu ustanove ONMI je namreč odgovornost za neposkrbljene zakonske otroke prešla na pokrajino (in ne na občino ali KZE, kot se je zgodilo drugod po Italiji), finančni prispevki pa ne zadostujejo. S prvim oktobrom se bo nekaj spremenilo vsaj za reje; od sedanjih 180 tisoč lir mesečne podpore bodo za rejca izplačali 368 tisoč lir. Z druge strani pa javne uprave ne trenijo, ko morajo plačevati zasebnim ali poljavnim ustanovam in institucijam več kot poldrug milijon na mesec za vzdrževanje enega otoka. Toliko prejme na primer zavod »Villaggio del fanciullo« na Opčinah za vsakega oskrbovanca pokrajine.

Toda kako lahko upravlja triindvajset operaterjev s tako skromnimi sredstvi tako široko razvejano spleto potreb? »Z velikimi težavami, tako da imamo skoraj vsi znake poklicne bolezni, imenovane sindrom socialnih delavk«, nam je odgovorila vzgojiteljica Laura Degrassi. »Delo namreč čustveno zagrabi človeka in ko vidiš, da bi lahko naredil veliko več, dokoplješ pa se le do minimalnega, ti je žal in te zagrabi jeza.«

Tisti »veliko več« je za pregrado birokratske togosti, predpisov, določil, ločenih prekatov, s katerimi se socialna služba v svojem živem stiku s stvarnimi in nujnimi potrebami ljudi mora spopadati. »Pozna se, da živimo v bivši Avstro-Ogrski«, ugotavlja socialni delavki Anamarija Kalc in Fulvia Presotto. »Z razliko od drugih mest v Italiji že deluje pri nas cela vrsta služb in institucij, ki pa se tega ločujejo po pristojnostih, tako da se zdi, da si prišel v nebesa, če nekako uspeš uskladiti serijo posegov, ki so potrebni, da, denimo, neki otrok ostane pri starših. Primeri — seveda strogo anonimni — so najbolj zgovorni: kako ukrepati (hitro in učinkovito), ko mati (alkoholičarka) sprejme bolniško zdravljenje le, če lahko vsakodnevno vidi otroka. Otroci sam na domu ne more biti, če gre v zavod, ne more iz njega. Operater najde zanj alternativno rešitev v rejniški družini in sprejme nelahko nalogo, da ga osebo vsak dan spremlja do matere in nazaj k družini. Poleg tega pa je materi treba še pomagati pri iskanju zaposlitve in stanovanja, ki ga je medtem izgubila, ker... Zadeva se še bolj zaplete, če je otrok več ali če je v družini oče, ki v socialni službi vidi le svojega družbenega inšpektorja.

Lani so operaterji vseh služb v tržaški pokrajini, ki se ukvarjajo s prizadetimi otroki, izdelali načrt, kako uskladiti in boljše izkoristiti obstoječa sredstva in razpoložljivosti. Ugotovili so, da bi veliko otrok lahko ostalo doma, če bi sedanjo socialno politiko v katero so vključeni tudi ostareli, zamenjali z bolj učinkovitimi posegi, predvsem s preventivo in koordinacijo. Naleteli pa so le na gluha ušesa. Oziroma na časopis, ki skuša poletno mrtvilo poživiti s poceni kampanjo proti tistim, ki se vsak dan in že vrsto let borijo proti takemu stanju.

NADJA FILIPČIČ

V veljavi odlok o prizadetih območjih zaradi zmrzali

Majhno število naših kmetovalcev upravičenih do povrnitve škode

Letošnja huda in dolga zima je v veliki meri prizadela tudi kmetijske pridelke v naši pokrajini. Prizadeti so bili predvsem tisti pridelki, ki so bili neposredno izpostavljeni zmrzali, ki je letos pestila naše kraje. Takrat je tudi precej kmetovalcev prijavilo škodo na pridelku pristojnim oblastem. Na podlagi teh prijav si je posebna komisija pokrajinskega kmetijskega nadzorništva ogledala vsa prizadeta področja in o osvojih ugotovitvah poročala deželi. Ta je na podlagi teh poročil pred kratkim izdala dekret, s katerim določa vsa območja, ki pridejo v poštev za povrnitev škode zaradi letošnje zmrzali.

Tisti kmetovalci, ki smatrajo, da bi jim bila lahko povrnjena škoda nastala zaradi hudega mraza, morajo na posebnih obrazcih izpolniti prošnjo in jo točno opredeliti prizadeta območja in pa višino nastale škode. Operaterji za prošnje zaenkrat še ni, člani Kmečke zveze pa jih bodo lahko dobili v prostorih zveze, kjer jim bodo nudili tudi vso strokovno pomoč in nasvete pri izpolnjevanju prošnje. Rok za oddajo prošenj je 90 dni od objave v uradnem deželnem vestniku, ki je ta odlok objavil 26. julija.

Pri tem je treba kmetovalce opozoriti, da pridejo v poštev za povrnitev škode le tisti, katerim je zmrzal uničila vsaj 35 odstotkov celotnega bruto dohodka kmetije. Ta pogoj bodo v naši pokrajini izpolnili le redki, saj je bila velika škoda ugotovljena le pri tistih, ki se ukvarjajo izključno s cvetličarstvom in so imeli večino kultur na prostem, medtem ko je bilo manj škode pri vinogradnikih (večina naših kmetovalcev) in pridelovalcih zelenjave, ki so imeli zelenjavo v pokritih gredah.

Višino morebitne odškodnine bo nato določila komisija pokrajinskega kmetijskega nadzorništva, ki si bo na podlagi vloženih prošenj ponovno ogledala vsa prizadeta področja in ocenila dejansko škodo posameznega kmetovalca.

Pred začetkom novega šolskega leta

Preureditve

na raznih šolah

Ob gradnjah novih šol (v tem trenutku opravljajo zaključna dela na nižji srednji šoli na Melari in na osnovni šoli na Reški cesti) je občinska uprava dodelila raznim tržaškim podjetjem tudi dela za obnovitev in preureditev nekaterih že obstoječih tržaških šol.

Najpomembnejši poseg je brez dvoma predviden na celodnevni šoli pri Banjih. V prvem obdobju bodo obnovili vse zidove in tako vsaj delno izboljšali pogoje, v katerih delujejo vrtec, osnovna in nižja srednja šola, ki so trenutno le podružnice matičnih openskih šol. Zidariskim delom bo sledila preureditev vseh inštalacij (v tem je že natečaj za dodelitev del), kasneje pa naj bi uredili tudi telovadnico in zunanje površine. Vred-

nost celotnega posega znaša 850 milijonov lir.

Drugi pomembnejši poseg zadeva obnovo strehe in notranja vzdrževanja dela na osnovni šoli Tarabocchia v Rojanu. Vrednost del znaša 194 milijonov in tudi tukaj bodo dela potekala v dveh fazah. Najprej bodo v celoti prenovili streho, nato pa naj bi uredili tudi fasado in zamenjali okna ter uredili še notranje prostore.

Nalezljive bolezni v tržaški pokrajini

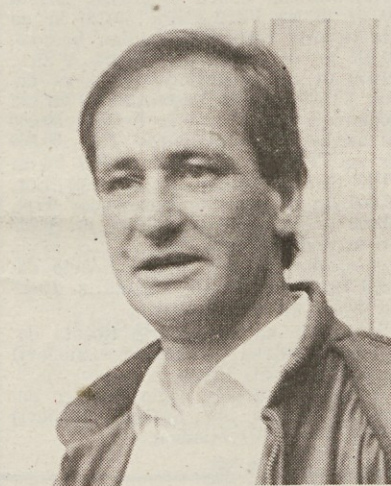
Tudi julija so v tržaški pokrajini zabeležili kar precej primerov nalezljivih obolenj. Iz podatkov Krajevnega zdravstvenega enote je namreč razvidno, da so v letošnjem juliju ugotovili petnajst primerov nalezljivega vnetja jeter (vsi v tržaški občini), tri primere malarije, en primer meningitisa (devinsko - nabrežinska občina), trideset primerov ošpic (vsi v tržaški občini), 53 primerov nalezljivega vnetja obušesne slinavke (32 v tržaški občini, 2 v zgornjski, eden v miljski, 12 v dolinski in 6 v devinsko - nabrežinski občini), 70 obolenj zaradi raznih živalskih ugrizov ali pikov, 44 primerov rdečk, 8 primerov škrlatinke, 3 primere sifilisa, en primer tetanus, 5 primerov nalezljive pljučne tuberkuloze in 46 primerov noric.

Resne poškodbe v nesrečah dveh mladih motociklistov

Črna kronika je v zadnjem dnevu in pol zabeležila tri prometne nesreče, od katerih sta dve terjali pridržano prognozo za mlada motociklista.

Tik pred 23. uro se je v ponedeljek zvečer s svojim motornim kolesom bravo ponesrečila komaj 15-letna dijakinja Roberta Mangano, ki jo je v križišču Korza Italia in Ulice S. Spiridione zbil iz sedla 18-letni prodajalec Maurizio Milanese s svojim motorjem yamaha. Slednji se je le lažje poškodoval in bo ozdravel v desetih dneh, medtem ko so deklo s kostnimi zlomi in poškodovanimi pljuči sprejeli na oddelek za oživljanje katarinske bolnišnice s pridržano prognozo.

Včeraj opoldne pa so na isti oddelek sprejeli nezvestnega 21-letnega električarja Tiziana Bilucaglia, ki je utrpel različne poškodbe v nesreči v Ul. D'Alviano. S svojim motornim kolesom piaggio se je ustavil v križišču z Ul. Svevo in torej spoštoval prometni znak o odvzemu prednosti, ko pa je hotel zavoziti skozi križišče, se je zaletel v lahki tovornjak, ki ga je upravljal 23-letni Lucio Maraldo. Slednji se v nesreči ni poškodoval.

Zoran Parovel

Prihodnji teden se bo številnim priznanjem in nagradam, ki jih v posebni sobi svoje vinske kleti hrani naš znani vinogradnik in pridelovalec vina ZORAN PAROVEL iz Mačkoli, pridružila še ena, velika zlata medalja, ki jo je prejel na letošnjem 31. mednarodnem vinogradniško-vinskem sejmu v Ljubljani. Po srebrni medalji za malvazijo in refošk ter priznanju za merlot roso, ki ju je na ljubljanskem sejmu prejel leta 1980, se je letos Parovelova malvazija odlikovala bolj kot vse ostale v konkurenci in si zaslužila gladko pr-

Na mednarodnem ljubljanskem vinskem sejmu

Velika zlata medalja za Parovelovo malvazijo

vo mesto. Potrditev, da je resnica, kar so o njej pred časom zapisali v Toskani, kjer je prejel nagrado Noè d'Oro: »Istrska malvazija je še eno čudežno vino... kultivirano, staro, dišeče, suho, harmonične barve... čisto drugačno od ostalih malvazij.«

Lepa spodbuda za uglednega slovenskega vinogradnika torej, ki še vedno čaka na pridobitev zaščitnega porekla za svoja vino, in s tem na njihovo dokončno uveljavitev. Medtem pa Parovelova družina vztrajno širi in obnavlja svoje vinograde, ki se danes razprostirajo na šestih hektarih in ki letno obrodijo za 60 do 80 tisoč buteljk vina. Letos naj bi se starim pridružilo še kakih 10 tisoč novih trt, ki poleg malvazije dajejo še sauvignon, refošk, merlot in merlot roso. Kar 70 odst. svojega vinskega pridelka prodajo Parovelovi gostinskim obratom v tržaški pokrajini, preostalo pa pošiljajo v notranjost Italije, predvsem v Rim in Milan.

Uspehi, ki jih je Zoran Parovel s svojim vinom požel na obeh straneh meje niso naključni, še zlasti, če pomislimo, da je začel ustekleničevati svoje vino pred komaj 10 leti. Danes je to delo že povsem avtomatizirano, polnilni stroj za zmore napolniti kar tisoč steklenic na uro, povrhu pa jih še zamaši in opremi z nalepkami.

Zoranu Parovelu in njegovi družini gredo iskrene čestitke za hlestečo nagrado, ki jo je prejel v mednarodni konkurenci na ljubljanskem vinskem sejmu, hkrati pa smo prepričani, da mu bo v veliko spodbudo pri delu in prizadevanjih za nadaljnjo kakovostno uveljavitev slovenskih vin na Tržaškem.

Odprtje razstave del mongolskih umetnikov

V tržaški občinski umetnostni galeriji na Trgu Unità je bila včeraj ob 18. uri otvoritev zanimive razstave šestdesetih mongolskih umetnikov. Razstava prikazuje zelo zanimiv pregled sodobne mongolske umetnosti.

Slike in skulpture sodobnih mongolskih umetniških ustvarjalcev bodo na ogled do vključno 28. avgusta. Razstavo je organiziralo združenje Italija - Mongolija, ki goji prijateljske, predvsem pa kulturne in umetniške stike s to azijsko republiko.

Teme mongolskih umetnikov so tesno povezane z njihovo tisočletno kulturno tradicijo. Predvsem so pri njih pogosti živalski liki. Umetniška dela največkrat upodabljajo v različnih tehnikah in obdelavah konja, ki je imel veliko vlogo v Mongoliji in je še danes tesno povezan z mongolskim človekom.

Razstava, prva v Italiji, se bo iz Trsta preselila v Benetke, obšla pa bo tudi druga najvažnejša italijanska mesta.

Tržaški komunisti o krvavih dogodkih v Južni Afriki

Tržaška federacija KPI je včeraj izdala tiskovno sporočilo, v katerem ostro obsoja rasistično politiko južnoafriškega režima, krivca za krvavo nasilje, ki mu ni videti konca. »Rasistična vlada razpolaga z vojaškim aparatom, ki ga namerava uporabiti za zatiranje svojih nasprotnikov, vendar vse kaže, da ne bo moč ustaviti pravičnega boja, ki sloni na temeljnih načelih. Dovolj je že to, kar v imenu črnega prebivalstva terja škof Desmond Tutu: pravica do državljanstva ne glede na barvo kože. V takem položaju in po zavrnitvi kakršnegakoli reformističnega posega s strani predsednika Južnoafriške republike, postane vsaka politična dvoumnost že kar podpiranje in sodelovanje pri zroti. Prav zato,« nadaljuje tiskovno sporočilo KPI, »je treba režim v Pretoriji izolirati na mednarodni ravni in ga poraziti znotraj države.«

Tajništvo tržaške federacije poziva vse politične in družbene sile ter prebivalstvo, naj izrazijo zahtevo po odpravi nevzdržnih in tragičnih razmer v Južni Afriki in po priznanju pravic vsemu njenemu prebivalstvu. Na predsednika italijanske vlade Craxija pa je naslovilo telegram z naslednjo vsebino: »Italija se ne more omejiti le na izraze zaskrbljenosti in pozornosti do hude krize v Južni Afriki. Režim v Pretoriji je treba osamiti in poraziti, zato zahtevamo od naše vlade, naj odločno in nedvoumno ukrepa za uveljavitev pravic vseh južnoafriških državljanov in za oreprečitev nadaljnjega prelivanja krvi.«

● V petek, 23. avgusta, ob 21. uri bo v tržaški športni palači koncert godbenega orkestra »Ambassadors Dance Band«, to je godbe ameriškega vojnega letalstva v Evropi.

† Zapustila nas je naša draga

Bernarda Carli vd. Carli

Pogreb bo danes, v četrtek, 22. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Trebče.

Žalostno vest sporočajo hčere Aldina, Magda in Tatjana, zetje, vnuki Edi z ženo Margherito, Valentina in Martin, pravnuke Luca in Stefania, bratje Mario, Alberto in Emilio, sestra Bruna, vsaki ter vsi sorodniki

Trst, 22. avgusta 1985

(Občinsko pogrebno podjetje)

Danes sta minili dve leti, odkar me je zapustil moj dragi sin

Ruggero

ki je in bo ostal vedno pri srcu.

Spominjajo se ga mama Štefaniya in ožji sorodniki.

Nabrežina, 22. avgusta 1985

Ob drugi obletnici tvojega večnega počitka, predragi

Gero

se te spominjajo žena Marica in sorodniki.

Nabrežina, Medja vas, 22. 8. 1985

22. 8. 1983

22. 8. 1985

Ob drugi obletnici smrti

Karla Križmanciča

se ga z ljubeznijo spominjajo

žena Marija, brat Mario in otroci z družinami.

Bazovica, 22. avgusta 1985

Ob izgubi dragega očeta izreka iskreno sožalje svojemu članu Darju Sardoču in družini

ŠD Primorje

V inštitutu Rittmeyer se ukvarjajo s slepimi z navdušenjem, ljubeznijo in strokovno pripravo

Inštitut za slepe Rittmeyer stoji na izredno lepem kraju v Miramarskem drevoredu. Obsega precej veliko zemljišče in ogromno večnadstropno poslopje, kjer so nameščeni razni centri, učilnice, jedilnice, ambulanta in bolniške sobe, razni laboratoriji, telovadnice, na vrtu pa je tudi veliko športno igrišče. Hodniki so dolgi, prav lahko se je v njih zgubiti. Delo tržaškega centra za slepe je izjemno raznoliko in na visoki strokovni ravni. Inštitutov, ki bi bili tako izpopolnjeni, je v Italiji zelo malo — lahko bi jih šteli na prstih ene roke. Rittmeyer je torej ena izmed redkih ustanov, ki lahko res nudi strokovno pomoč slepim otrokom.

Dejavnost tega centra je zelo razvejana. Predvsem so v prostorih inštituta posebne obvezne šole: osnovna in nižja srednja šola, ki jo obiskujejo tudi slepi dijaki. Med slepimi in drugimi dijaki se ustvari izredna prijateljska vez, ki ni zgolj pomen, temveč pravo prijateljstvo. Drugi učenec nudi vrstnikom pomoč prostovoljno, ne da bi jih kdo k temu silil. Vsi, ki obiskujejo šolo v inštitutu, so nedvomno privilegirani, saj jim ta posebna šola nudi občutljivost, rahlost, na katero težko naletimo pri drugih, ki hodijo v katerokoli državno šolo.

V centru za slepe deluje tudi poseben tečaj za telefoniste, s sodelovanjem Deželnega zavoda za strokovno usposabljanje (IRFoP). V učni program tega tečaja sodi tudi obvezen študij dveh jezikov — angleščine in slovenščine. »Na tem ozemlju je zelo pomembno tudi znanje slovenskega jezika, saj bodo tisti, ki obiskujejo naš tečaj, delovali pretežno na tržaškem ozemlju,« je poudaril tajnik zavoda Manicca.

Na inštitutu deluje tudi dveletni izpopolnjevalni tečaj za učitelje, ki se ukvarjajo s slepimi otroki. Tržaški center nudi obenem tudi specializirano po-

moč pri visokošolskem študiju. Dve slepi dekleti z inštituta Rittmeyer obiskujeta tečaj za simultano prevajanje na fakulteti za tuje jezike. Nekaj dijakov obiskuje tudi glasbeni konservatorij Tartini. Slepí so sploh nadarjeni za glasbo, saj imajo izredno izostren sluh in posluh ter veliko občutljivost v prstih — lastnosti, ki sta za glasbenega izvajalca nujno potrebni.

Večina staršev slepih otrok se raje odloči, da pošlje svoje otroke v katerokoli državno šolo. Vendar je veliko bolje, da se ti dijaki izobražujejo v posebnih institutih za slepe, saj na drugih šolah navadno ni primerno usposobljenega učnega osebja. Veliko je učiteljev, ki s slepimi ali nasploh s handikapiranimi ne znajo pravilno postopati in s tem nehoti povzročijo slepemu človeku veliko škodo. Če pa te otroke vse od začetka šolanja vodi strokovna roka, potem lahko se bodo zaposlili in živeli normalno življenje. Vsem je znano npr. ime Helen Keller. To dekle je kmalu po rojstvu popolnoma oslepele in oglušelo. Našla pa je vzgojiteljico, Anno Sullivan, ki ji je posvetila celo življenje in ji je po večletnem trudu zopet pričarala svet, ki je bil za Helen že izgubljen. S pomočjo svoje učiteljice je to dekle doseglo univerzitetno izobrazbo, marsikdo pa jo dandanes pozna predvsem kot dobro pisateljico...

Na inštitutu Rittmeyer deluje tudi posebni center, kjer prepisujejo v pisavi Braille razne šolske knjige ter posnemajo na kasete razne učne tekste. Knjige, ki jih tiskajo na tem zavodu, odkupujejo tudi drugi inštituti iz raznih krajev Italije.

Na tržaškem zavodu za slepe deluje tudi Jedro za slepe in telesno prizadete diake. Pravzaprav se tržaški inštitut lahko ponaša kot edini, ki se poleg s slepimi ukvarja tudi s telesno prizadetimi. Pri tem jim pomaga specializirano osebje za reha-

bilitacijo, ki sledi metodi južnoameriškega zdravnika Delacata.

Inštitut nudi poleg tega tudi hrano in prebivališče slepih dijakom, ki ne živijo v Trstu. Med temi sta tudi dva učenca iz Zaira. Tudi mnogi slepi učenci iz drugih krajev Italije se šolajo v tem zavodu. Ob koncu tedna odpeljejo diake domov s prevoznimi sredstvi, ki jih imajo na razpolago: zasebnimi avtobusi. Ti otroci se namreč ne smejo oddaljiti od družine, saj se bodo po opravljenem šolanju morali ponovno vrniti domov.

Center za slepe ima tudi laboratorij, v katerem se slepi dijaki učijo raznih ročnih spretnosti: mizarstva, pletenja, obdelovanja keramike, tkanja preprog, pletenja košev ipd... Obenem je treba omeniti, da inštitut Rittmeyer pomaga tudi starejšim, slepim in oslepelim osebom. Dežela Furlanija - Julijska krajina nudi izredno finančno podporo. Ravno v teh dneh je dodelila vsoto 75 milijonov lir za delovanje centra za priletne. Poleg pokrajine nudi inštitutu Rittmeyer finančno podporo tudi prebivalstvo samo.

Center za slepe deluje od leta 1919. Ustanovila ga je baronica Cecilia de Rittmeyer, ki je v oporoki namenila svojo ogromno zapuščino tej človekoljubni pobudi. Predvsem pa je v svojem testamentu poudarila, naj v ta inštitut sprejemajo vse slepe otroke brez diskriminacije glede na njihov jezik, barvo kože ali versko pripadnost.

Zvesti izvrševalci oporoke baronice de Rittmeyer so danes predsednica Benedetta Nordio, ravnatelj Salvatore Ruju in tajnik Felice Manicca ter vsi, ki se v tem inštitutu ukvarjajo s slepimi z navdušenjem, ljubeznijo in veliko strokovno pripravo...

HELENA JOVANOVIČ

izleti

KRUT prireja 25. in 26. septembra izlet na STAJERSKO. Vpisovanje in informacije na sedežu KRUT, Ul. Montecchi 6 (tel. 040/795-136), od 26. do 30. t. m. med 9. in 12. uro.

mali oglasi

25-LETNA knjigovodkinja s 4-letno prakso na področju uvoza/izvoza išče zaposlitev. Tel. 040/227-414.
OSMICO je odprl Stojan Stubelj v Saletu. Toči belo vino in teran.
V ZGONIKU je odprl osmico Stanko Milič. Toči belo in črno vino.
V NEDELJO, 18. t. m., se je v jutranjih urah v Nabrežini izgubil črnobeli pes pasme collie, ki sliši na ime Jork. Kdor ga je videl, naj telefonira ob uri kosila na št. 040/299-820. Najditelja čaka nagrada.
VESPO PRIMAVERA 23, letnik 1977, v dobrem stanju, ugodno prodam. Tel. 040/228-827 ob urah kosila.
GOSPO/GOSPIDIČNO išče 37-letni fant za prijateljska srečanja. Tel. na št. 040/566-249 od 12. do 15. ure ter po 20. uri.
PRODAM 3 hrastove sode v dobrem stanju (dva 16 in ena 17 hl) po ugodni ceni. Telefonirati v opoldanskih in večernih urah na št. 0481/34623.
OSMICO ima Romano Purič, Repen štev. 13.
PRODAM novo motorno kolo 50 znamke rizzato. Za informacije: tel. na št. 040/227-395.
HIŠO Z VRTOM, tudi staro, ali ZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE iščem v Trstu ali okolici. Alpe-Adria, tel. na št. 794-672.
EDI je odprl osmico v Praprotni; toči sortirana bela vina in teran.

menjalnica

21. 8. 1985

Ameriški dolar	1.850
Kanadski dolar	1.355
Švicarski frank	812
Danska krona	180
Norveška krona	222
Švedska krona	220
Holandski florint	591
Francoski frank	216
Belgijski frank	31
Funt sterling	2.570
Irski sterling	2.065
Nemška marka	665
Avstrijski šiling	93
Portugalski eskudo	10
Japonski jen	7
Španska pezeta	10
Avstralski dolar	1.250
Grška drahma	14
Debeli dinar	5,75
Drobni dinar	5,75

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-448

gledališča

VERDI
Gledališče Verdi sprejema nove pevece za okrepitev opernega pevskega zbor. Išče zlasti kontralte in tenorje. V ta namen bo priredilo avdicije. Za podrobnejša pojasnila se zainteresirani lahko obrnejo na urad za osebje gledališča Verdi (Ul. Einaudi 1).

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Poletna violinska šola
Do 30. avgusta: šola bosta vodila prof. Igor Ozim in njegova asistentka Christine Hufcap. Vse podrobnosti o vpisu dobite v Cankarjevem domu, tel. 003861/212-492 ali 221-121, int. 432 in 433.

koncerti

V četrtek, 29. t. m., ob 20.30 bo v evangeličanski luteranski cerkvi v Trstu — Largo Panfil — nastopil pianist SILVIO SIRSEN. Izvajal bo Scarlattijeve, Bachove, Brahmsove in Schumannove skladbe.

kino

Ariston 21.15 »Purple rain«. Režija Albert Magnoli. Igrajo: Prince, Apollonia Kotero, Morris Day.
Eden 15.30 — 22.00 »Selvage, insaziabili, indomabili«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Fenice 19.00 — 22.00 »La leggenda del rubino malese«.
Excelsior 18.00 — 22.00 »1941: allarme a Hollywood«. Režija Steven Spielberg.
Nazione Dvorana št. 1 16.00 — 22.10 »Ulla, manicare in calore« in »Accoppiamenti di lingue perverse«. Prepovedan pod 18. letom.
Dvorana št. 2 16.30 — 22.00 »Rosso sangue«.
Dvorana št. 3 16.00 — 22.00 »La bella e la bestia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Mignon 16.00 — 22.00 »L'avventura di Bianca e Bernie«. W. Disneyeva risanka.
Grattacielo 17.00 — 22.00 »1997: il principio dell'Arca di Noè«.
Capitol Danes zaprto.
Jutri ob 16.30 — 22.00 »Alba rossa«.
Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Annie erotic USA«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Lumiere Zaprto zaradi počitnic do 23. avgusta.
Alcione Zaprto zaradi počitnic.
Radio 15.30 — 21.30 »Punizione carnale«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

razna obvestila

TPPZ in mladinska skupina P. Tomažič obveščata, da bo jutri, 23. avgusta, ob 20.30 v Bazovici generalna vaja za nastop v Izoli. Nastop bo v soboto, 24. t. m., ob 19. uri. Potujemo z osebnimi avtomobili.
Dne 1. septembra pa nastopamo v Ferrari na vsedravnem festivalu Unità. Potujemo z avtobusom.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Rovte - Kolonkovec priredi dne 25. t. m. »Veseli popoldan«. Nastopila bo godba na pihala Breg ob 18.00. Ob tej priložnosti bodo na ogled slike in razni instrumenti, ki so bili last nekdanje godbe iz območja Rovt in Kolonkovec. Pričetek ob 16.30. Poskrbljeno je tudi za jedado in pijačo. Vabljeni!

Pro loco iz škedenjskega poletja »Tri dni z mestom Faenza«. Ob tej priložnosti bo jutri, 23. avgusta, ob 19. uri v Domu J. Ukmarja otvoritev razstave keramičnih izdelkov in ob 19.30 v KD I. Grbec antološka razstava slikarja iz Faenze Nea Massarija. Razstavi bosta odprti še 24. in 25. t. m. Vabljeni!

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 22. avgusta
TIMOTEJ
Sonce vzide ob 6.14 in zatone ob 20.02 — Dolžina dneva 13.48 — Luna vzide ob 13.32 in zatone ob 23.02.
Jutri, PETEK, 23. avgusta
ZDENKA

Vreme včeraj: temperatura zraka 25,2 stopinje, zračni tlak 1019,7 mb narašča, veter severovzhodnik 18 km na uro, vlaga 49-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Kevin Strukelj, Sara Millovaz, Agnese Millotti, Sabrina Castellana.

UMRLI SO: 85-letna Maddalena D'Errico vd. Piscino, 76-letni Leonardo Lamia, 60-letni Ruggero Filipaz, 77-letni Severino Bertessina Levi, 62-letna Angelina Cadel por. D'Albon, 74-letni Stanislav Rustia, 74-letna Bernarda Carli vd. Carli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1, Nabrežina, Boljunc, Milje (Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Cavana 1 in Trg Giotti (Ul. sv. Frančiška) 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Cavana 1, Trg Giotti (Ul. sv. Frančiška) 1, Nabrežina, Boljunc, Milje (Lungomare Venezia 3).

LEKARNE V OKOLICI
Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesslan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

darovi in prispevki

V počastitev spomina staršev, sester, brata, Lojzke Bogatec, Angele Bogatec, Mariota Sirk, Geme Semec, Henrika Lahmarja in Ide De Lorenzo darujejo Milka, Emica in Dušan Košuta 50.000 lir za VZPI-ANPI, 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim borcem, 50.000 lir za vzdrževanje Doma A. Sirk, 50.000 lir za vzdrževanje ljudskega doma, 50.000 lir za KD Vesna, 50.000 lir za godbo na pihala (vsi iz Križa); 50.000 lir za Združenje aktivistov Trst, 50.000 lir za TPPZ P. Tomažič, 50.000 lir za TPK Sirena, 50.000 lir za SZ Bor, 50.000 lir za Društvo upokojencev Trst, 50.000 lir za Glasbeno matico in 50.000 lir za Rod modrega vala.

V spomin na pok. Marto Košuto daruje bratranec Viktor Košuta z družino 20.000 lir za KD Vesna.

V spomin na pok. Marto Košuto darujeta Jadranka in Srečko (Bibčevi) 20.000 lir za SD Vesna.

V spomin na pok. Gigio Bogatec darujeta Jolanda in Srečko (Bibčevi) 20.000 lir za SD Madina.

Namesto cvetja na grob Bruna Guština darujeta Gracijela in Aleksij 20.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na prijatelja Gigija Hrovatina darujeta Justa in Rudi Blažič 15.000 lir za SPDT in 15.000 lir za sklad M. Čuka.

V spomin na Lojzko Žerjav por. Bogatec darujeta Slava in Franc Košuta 20.000 lir za Združenje deportirancev ANED.

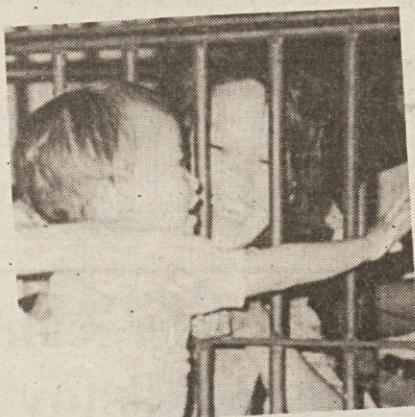
razstave

KD I. Grbec. Antološka razstava slikarja iz Faenze Nea Massarija 24. in 25. t. m. Odprta od 9. do 12. ure in od 17. do 20. ure.

Dom J. Ukmarja. Razstava keramičnih izdelkov iz Faenze: 24. in 25. t. m. Odprta od 9. do 12. ure in od 17. do 20. ure.

Do 28. avgusta bo v občinski galeriji na Trgu Unità odprta razstava 63 slikarjev iz Mongolije.

SVOBODA TE ŽENSKES SI TI

Tvoj prispevek, tudi majhen, lahko reši življenje ali ustavi mučenje. Brani jetnike, ki so zaprti zaradi svojega prepričanja. Pomagaj Amnesty International.

Amnesty International

prejemnik Nobelove nagrade za mir v letu 1977

LINEA

»LINEA« ... AQUASCUTUM!

Angleški stil. Priznani krojaški mojstri so sešli plašče, površnike, lodne in izredno elegantno krojene dežne plašče. Njihov stil: AQUASCUTUM OF LONDON! V Trstu, pri LINEA, Ul. Carducci 4.

ženska in njena stvarnost

Kaj italijanski možje
očitajo svojim ženam

Število dovtipov, predvsem pa njihova vsebina, nedvomno pričata, da, statistično vzeto, dobršen del ljudi ni preveč ljubezniv do svojega življenjskega partnerja. Upoštevati je sicer treba, da je večina pripomb izrečena v jezi ali pa iz gole ljubezni do duhovičenja, kljub temu pa ostaja skupno življenje med najpriljubljenejšimi tarčami bolj ali manj hudomušnih krilatic.

Na takšni osnovi se torej ne more presojati, kakšni naj bi bili v očeh svojih partnerjev možje, oziroma žene. Zato so v tem poletnem dopustnem vzdušju italijanske ženske revije vzele zadevo v resnejši pretres in skušale doumeti, kako italijanski možje gledajo na svoje življenjske tovarišice. Izkazalo se je, v kolikor je tako poljudno zastavljena raziskava lahko verodostojna, da pravzaprav italijanski možje po treznem premisleku nimajo kaj hudega očitati svojim ženam, razen cele vrste drobnih, a pomembnih malenkosti. V bistvu je bil najhujši očitek ta, da jih žene ne razumejo dovolj, predvsem pa ne zadostijo njihovim raznim potrebam. Predvsem si ne zastavljajo »življenjskih« vprašanj, ker so v glavnem vsi zadovoljni, da so se odločili za življenje v dvoje. Velika večina pa bi si želela, da bi partnerica kazala več razumevanja in to v vseh ozirih, kar pomeni, da bi se morala zanimati za profesionalne težave moža, istočasno pa ga ne obremenjevati z vsakodnevnimi malenkostmi, ki naj bi bile še vedno v zakupu ženske.

Tako na primer kar 45% intervjuvanih moških trdi, da bi jih morale žene doma pustiti na miru in jih ne nadlegovati z domačimi opravili, čes da so onj doma potrebni počitka. Prava težnja, da bi jih prisilile k sodelovanju v domačem gospodinjstvu, je med »hudimi napakami« italijanskih žena, če na ženski značaj gledamo iz zornega kota njihovih soprogov. Tudi nad ženino kuharsko spretnostjo je precej negotovanja: kar 35% moških namreč očita ženi, da se pri kuhanju ne potruji dovolj in se z ožonostjo spominja materine kulinarične strokovnosti. Ob tej pomanjkljivosti pa lastnega moža neprestano opominjajo, da so se otroci rodili obema, s čimer se očitno ne strinja 40% intervjuvanih moških. Za njih na primer nočno vstajanje in menjava plenice pri dojenčkih ne sodita k očetovskim skrbem.

Ker jih pač tako obremenjuje z vsakodnevnimi nadlogami, ne razume moškeve potrebe po raznih konjčkih, tako se pritožuje 27%. Istočasno si žena ne vzame dovolj časa, da bi se

kulturno izraževala — to očita ženam pičlih 13%; medtem ko kar 30% mož prigovarja ženi, da bi lahko bolj skrbela za svoj izgled in redno telovadila. Sicer pa je ženina nemarnost nekako razumljiva, če se 24% mož pritožuje, da se žene obregnejo ob njihovo skrb za vitek stas. Se en odstotek več je mnenja, da je ženino opozarjanje na doseženo starost več kot zamere vredno (»v tvojih letih ne moreš več telovaditi« in podobno). Skoraj polovica intervjuvanih mož pa zameri ženi, da ne razume njhove potrebe po prijateljskih zvezah in da omaložuje »kult prijateljstva«. Zato pa je 48% mož prepričanih, da so njihove žene ljubosumne, ker v raznih delovnih obveznostih (na primer večerjeh) vidijo predvsem priložnosti za ljubezenske zmenke. Sicer pa ne zaupljivost sodi v »žensko naravo«, ki je dokaj nestabilna: takšnega mnenja je 41% mož, ki meni, da so ženske podvržene vplivom maternice, so »nediplomatske« in se ravnajo glede na trenutno razpoloženje.

Dobra petina izprašanih mož ženam nadalje očita, da tudi kot matere niso najbolj vestne, ker menijo, da bi se morale povsem posvetiti majhnim otrokom, nad katerimi bi »morale nenehno bedeti«. Najhujši očitki pa leti na spolno plat sožitja: kar 61% mož se pritožuje nad ženino mlačnostjo v postelji. Italijanski možje namreč svojim ženam očitajo, da spolnosti posvečajo premalo pozornosti, da nimajo domišljije in da bi se rade ljubile samo ob določenih dnevih ali celo urah.

In kaj menijo žene? Njihovih odgovorov niso statistično obdelali, zato vam lahko posredujemo le mnenja brez odstotkov. Vsekakor so ženske mnenja, da se spolnosti ne da strogo ločevati od ostalega skupnega življenja in da se pač moška površnost v doživljanju zveze odraža v ženskem nezadovoljstvu ali brezbriznosti v najintimnejših odnosih. Če v zelo skrženi obliki povzamemo ženske kritike, jih lahko sintetiziramo v oceni, da moški zavračajo odgovornosti, (ki jim pravijo sitnosti), da iščejo linijo najmanjšega odpora, medtem ko si žene stalno želijo razčiščevanja in pojasnevanja situacije. Za nekaj takega, pravijo žene, so moški navadno pretrujeni od dela, vendar pa najdejo skrite rezerve energije, če »morajo« po napetem in utrujajočem tednu na lov ali na tekmo s prijatelji. Za družino težko najdejo čas, pravijo italijanske žene, kajti za italijanske moške je dom še vedno kraj počitka in nabiranja, ne pa trošenja energij.

(bip)

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 11.15 Telexvideo
- 13.00 Poletni maraton
- Underwood - balet
- 13.30 Dnevnik
- 13.45 Chi ha rubato il Presidente? - film
- 15.10 Dokumentarec o rastlinah
- 16.00 L'impareggiabile dr. Snuggles - risanka
- 16.10 Zgodbe včeraj in danes
- 16.30 Brendon Chase - TV roman
- 17.00 Sulle strade della California - TV film
- 17.50 Vesele Scooby Doojeve dogodivščine - risanke
- 18.40 Marcello Mastroianni: po poklicu filmski igralec
- 19.35 Almanah - Vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Romeo in Julija - film
- Režija Franco Zeffirelli, igrajo: Leonard Whiting, Olivia Hussey, Michael York
- 22.40 Dnevnik
- 22.50 Pogovor o Etruščanih
- 23.55 Dnevnik 1 - Zadnje vesti

Drugi kanal

- 11.15 Telexvideo
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.15 Inverno al mare - 2. nadaljevanje
- 14.15 Poletni spored
- Victor e Maria - risanka

- I doni della foresta - risanka
- Gianni e Pinotto - TV film
- 16.55 I piaceri dello scapolo - film
- 18.30 Dnevnik 2 - Sport
- 18.40 Samurai senza padrone - TV film
- Meteo 2 - Vremenske napovedi
- 19.45 Dnevnik 2 - Poročila
- 20.20 Dnevnik 2 - Sport
- 20.30 Il grande trasporto - »Veliki transport«, 1. del filma
- Režija: Veljko Bulajič, igrajo: Steve Railsback, Robert Vaughn, Helmut Berger, Dragomir Felba
- 21.50 Dnevnik 2 - Večerne vesti
- 22.00 Dnevnik 2 - Sport
- Bassano del Grappa: Kolesarstvo
- Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 11.15 Telexvideo
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.20 Dnevnik 3 - Deželni programi
- 19.32 Industrijska arheologija - 2. del
- 20.00 Šola in vzgoja: Jame
- 20.30 Al di là delle tenebre - film
- Igrajo: Irene Dunne, Robert Taylor, Betty Furness
- 22.10 Dnevnik 3
- 22.35 Filmska kamera in spomini
- 22.45 C'era una volta il potere - film
- E. in P. Verhaegen
- 23.20 Zgodovinske zgodbe

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Koper

- 15.00 Film
- 16.55 Combat - TV film
- 17.55 Soko - TV film
- 18.30 Kenguru Skippy - TV film
- 19.00 Odprta meja

V današnji ODPRTI MEJI bodo na sporedu tudi naslednje vesti:

TRST — V veljavi nov državni zakon o zaščiti okolja

DOLINA — Protesti prebivalcev zaradi javnih prevozov

TRST — O razprodajah

TRST — Kraška arhitektura

- 19.30 TV D - Stičiče
- 19.50 Velike razstave
- 20.25 TV nadaljevanke
- 21.30 Svet divjine - dok. oddaja
- 22.00 TV D - Vse danes
- 22.10 Nečimrnost - variete
- 23.00 West side medical - TV film
- 24.00 Film

Ljubljana

- 17.35 Teletekst TV Ljubljana
- 17.50 Poročila

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Galactica - TV film
- 9.30 I dritti - film
- 11.30 Lou Grant - TV film
- 12.30 Peyton Place - TV film
- 13.30 La moglie sconosciuta - film
- 15.30 Westgate - TV film
- 16.30 Divja narava - dokumentarec
- 17.00 Lobo - TV film
- 18.00 I ragazzi del sabato sera - TV film
- 18.30 Tuttafamiglia - kviz
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Love Boat - TV film
- 20.30 Festivalbar
- 23.45 Sherlocko, investigatore sciocco, film

RETEQUATTRO

- 8.30 Mi benedica padre - TV film
- 8.50 La fontana di pietra - TV novela
- 9.40 Giorno dopo giorno - TV roman
- 10.30 Alice - TV film
- 10.50 Mary Tyler Moore - TV film
- 11.15 Amore dannato - TV novela
- 12.00 I giorni di Brian - TV film
- 12.45 Giorno per giorno - TV film
- 13.15 Alice - TV film
- 13.45 Mary Tyler Moore - TV film
- 14.15 La fontana di pietra - TV novela
- 15.05 Blue Noah - risanke
- 15.30 I gatti di Cattanooga - risanka
- 16.00 Lancer - TV film
- 17.00 La squadriglia delle pecore nere - TV film
- 18.00 I giorni di Brian - TV film
- 18.50 Giorno dopo giorno - TV roman
- 19.45 Amore dannato - TV novela
- 20.30 Mike Hammer - TV film
- 21.30 Matt Houston - TV film
- 22.30 Le pistole dei magnifici 7 - film
- Igrata: George Kennedy in James Whitmore
- 00.30 L'ora di Hitchcock - TV film
- 01.30 Agente speciale - TV film

ITALIA 1

- 8.45 Quella casa nella prateria - TV film
- 9.30 Baciata per me - film
- 11.15 Gli eroi di Hogan - TV film
- 11.40 Sanford and Son - TV film
- 12.10 Cannon - TV film
- 13.00 Wonder Woman - TV film
- 14.00 Video estate '85
- 14.30 Kung Fu - TV film

- 15.30 Gli eroi di Hogan - TV film
- 16.00 Bim Bum Bam
- Gary Coleman Show - risanka
- Piccole donne - risanka
- Flo la piccola Robinson - risanka
- Cuore - risanka
- 18.00 Quella casa nella prateria - TV film
- 19.00 Fantasilandia - TV film
- 20.00 Rascal il mio amico orsetto - risanka
- 20.30 Una ragione per vivere e una per morire - film
- Igrata: James Coburn in Bud Spencer
- 22.30 Cin Cin - TV film
- 23.00 Il villaggio dei dannati - film
- 01.25 Mod Squad i ragazzi di Greer - TV film

TELEPADOVA

- 14.00 Adolescenza inquieta - TV film
- 14.30 Capriccio e passione - TV film
- 15.00 Arrivano le spose - TV film
- 15.50 Operazione ladro - TV film
- 16.40 Sposa di giorno, ladra di notte - film
- 18.00 Risanke
- 19.30 Belle s Sebastian - risanka
- 20.00 Cuore selvaggio - TV film
- 20.30 La banda Bonnot - film
- 22.15 Sportna oddaja
- 23.15 La casa di Mary - film

TRIVENETA

- 10.30 A Sud die Tropici - TV film
- 11.30 Dr. Kildare - TV film
- 12.00 La canaglia del West - film
- 14.00 Komični filmi
- 14.30 La regina degli straccioni - film
- 16.30 Risanke
- 17.30 A chi va l'eredità? - film
- 18.50 Dr. Kildare - TV film
- 19.40 Dokumentarni film
- 20.30 Il grande tradimento - film
- 22.00 Razstava preplog

TELEFRIULI

- 14.30 I promessi sposi - film
- 16.00 Risanke
- 17.30 L'uomo e la città - TV film
- 18.30 Dokumentarec
- 19.20 Sportna oddaja
- 19.30 Poročila v nemščini
- 19.40 Disperatamente tua - TV film
- 20.30 Revival '80
- 21.15 L'uomo e la città - TV film
- 22.30 Nogomet: Udinese - Arezzo

RADIO

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik;
- 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20-8.00 Dobro jutro po naše; Koledarček; Narodnozabavna glasba; 8.10-10.00 Poletni mozaik: Potovanje po Veliki Britaniji; 9.15 Iz arhiva mladinske dramatike: »Dora«, napisala Pavlina Pajkova, dramaturizirala Lojzka Lombar, prvi del; Lahka glasba; 10.10 Koncert RAI iz Rima: Franz Joseph Haydn: Te Deum v C duru, Leoš Janáček: Glagolska maša; 11.30-13.00 Opoldanski zbornik: Beležka; 12.00 Iz svetovne zakladnice pripovedništva; Glasbeni potpuri; 13.20 Slovenske popevke; 14.10-17.00 Popoldanski program: Naša vina; 14.30 Diskorama; 16.00 Beležke za zgodovino otroštva; 16.15 Glasbeni listi; 17.10 Klasični album; 18.00 Četrtekova srečanja; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER
(Slovenski program)

- 6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme - prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 6.50 Objave; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; Val 202; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper; 14.40 Zanimivost; Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Utrinki iz zamejstva; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER
(Italijanski program)

- 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 6.35 Vremenske razmere; 7.00 Dober dan; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Prost vstop; 11.00 Gulp; 11.30 Na prvi strani - Poročila v nemščini; 12.00 Glasba po željah; 14.35 Popoldanski spored: Glasba - Popevka tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.45 Počitnice v Jugoslaviji; 18.30 Klasična glasba; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

- 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 Jutranji spored; 9.00 Radio anch'io - popevke; 11.00 Il diavolo a Pontelungo - 1. nadaljevanje; 11.30 Trentatré trentine - variete; 12.03 Lagrime - variete; 13.15 Master - glasba dan za dnem; 13.56 Turistične informacije; 15.00 Radio 1 za vsakogar: On the road; 16.00 Il Paginone; 17.30 Radio 1 - jazz; 18.05 The great big gag sketch show; 18.30 Večerna glasba: Mala kronika Anne Magdalene Bach; 19.15 Verska rubrika; 19.23 Audiobox Desertum; 20.00 Radijski oder: L'avoro - komedija; 22.00 Acchiappafrequenze - zgodbe; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

- 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Otroštvo: kako, zakaj...; 8.05 Napoved programa; 8.45 La scalata - 9. nadalj.; 9.10 Tutitalia... parla - radovednosti in problemi; 10.00 Dnevnik 2 - poletni program; 10.30 Motonave Selenia; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 12.45 Tutitalia... gioca; 15.00 Accordo perfetto - znane melodije; 15.37 La controra - glasbena oddaja; 16.35 La strana casa della formica morta; 17.30 Groviglio di vipere - 12. nadalj.; 19.50 Šola in vzgoja: aktualnosti; 20.10 Poletna simfonija; 21.00 Slavnostni večer; 22.40 Skladbe za klavir.

LJUBLJANA

- 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.35 Vremenska napoved za pomorske; 6.45 Prometne informacije; 7.25 Dobro jutro, otroci!; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Za šolarje; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Znane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.00 Iz naših sporedov - Iz naših krajev; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Koncert za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.15 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17. uri in glasba; 18.00 Lahke note; 18.30 Minute z Gershwinom...; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Mojmir Sepeta; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer: Cousse; strategija za dve gnjati; 21.45 Lepe melodije; 22.05 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 22.50 Literarni nočturni; 23.05 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev; 00.05 - 4.30 Nočni program.

Podobe iz naših vasi

Prizor iz starožitne Gropade, kakršen se je ujel pred leti v objektiv fotografa M. Magajne

Pogajanja za sestavo odbora v Gorici

Torkovo srečanje brez uspeha Nov sestanek bo že v soboto

Ni lahko uskladiti stališč (in interesov) petih oziroma šestih partnerjev bodoče koalicije za upravo goriške občine. Zato bo treba še nekaj časa, še nekaj srečanj in pogovorov med predstavniki strank, ki se bodo spet sestali prihodnjo soboto, potem ko torkovo srečanje ni prineslo bistvenih novosti.

Kakor je bilo pričakovati, je šlo zgolj za nekakšen prvi sestanek po dopustniškem obdobju, za preverjanje, če so stališča posameznih strank v zadnjih tednih pokazala kakšno spremembo. Sestanek, ki je bil na sedežu republikanske stranke, je bil zelo kratek, kakor smo izvedeli. Edina novost, če je o novosti sploh mogoče govoriti, je predlog demokratizacij, da se zadovoljijo samo s tremi odborniškimi mesti (poleg župana) in da se eno mesto v odboru prepusti liberalcem, ki bi tako polnopravno vstopili v večino. Menda je krščanska demokracija doslej zahtevala zase štiri odborniška mesta in župana.

Predstavniki strank so si vzeli nekaj časa za premislek in se bodo spet srečali v soboto zjutraj, tudi tokrat na sedežu republikanske stranke. Sobotno srečanje naj bi bilo odločilno. Dogovora torej še ni. Neuradno pa se je razširila vest, da bodo novi občinski svet sklicali prve dni septembra, vsekakor pa pred 9. septem-

brom. V tem času naj bi seveda tudi dosegli dogovor med strankami koalicijske.

Župana in člane odborov bodo v tem času, kot kaže, izvoli tudi v Štarancah in Krmini. O položaju v Štarancah smo poročali včeraj. V Krmini pa se bo občinski svet predvidoma sestel 4. septembra, pa čeprav tudi tu še ni dogovora med strankami, glede porazdelitve odgovornosti v odboru.

Glede političnega položaja v Trzinu velja zabeležiti umirjen, a oster odgovor tamkajšnjega župana Saccavinija na kritike predsednika pokrajine (preveliki iniciativi županov) in na zahtevo pokrajinskega tajnika KD o spremembi zavezništva pri upravi občine. Saccavini v intervjuju za tukajšnji italijanski dnevnik zatrjuje, da sta večina in odbor, ki mu načeljuje, izšla z volitev leta 1983 in ne z majskih volitev letos, odbor pa izvaja program, ki je še zmeraj aktualen in veljaven in ki je bil sprejet v soglasju med vsemi strankami koalicije. Glede kritike predsednika pokrajine, čes, da ima preveč osebnih pobud in stikov z javniki tudi zunaj pokrajine, kar naj bi škodilo enotnosti na pokrajinski in deželni ravni, pa Saccavini odgovarja, da ima Trzin dovolj težkih problemov in da si je treba z vsemi močmi prizadevati, da se rešijo. Tudi v tem ima kot župan zelo odgovorno in težko nalogo.

Folklor in zborovska dejavnost v središču kulturnega dogajanja

V duhu prijateljstva in vrednotenja kulturnih dobrin posameznih narodov se bodo jutri v Gorici pričele folklorne manifestacije, ki jih prireja društvo Pro Loco in ki so postale ena najpomembnejših pobud v gorškem kulturnem dogajanju. Čas za krajši oddih ter pričetek druge, ravno tako pomembne prireditve, zborovskega tekmovanja Seghizzi. Gorica bo torej za dva tedna stičišče narodov, priložnost srečanja, utrjevanja prijateljstva ter širjenja kulturnega bogastva raznih narodov. Folklorne prireditve se bodo pričele jutri zjutraj v pokrajinski sejni dvorani, kjer bodo otvorili 12. mednarodni folklorni kongres. Priznani etnografi iz raznih krajev Evrope bodo razpravljali o metodologiji dela in iskanja v ljudskih tradicijah. Seminarja, ki se bo pričel ob 9.30 in se bo nadaljeval še v soboto dopoldne, se bodo udeležili tudi predstavniki ljubljanskega inštituta za etnografijo.

Jutri zvečer pa bo pod šotorom na grajskem griču prvi folklorni tekmovni večer. Ob 20.30 bo otvoritev festivala z nastopom skupine iz Koprivnega, nakar bo šlo zares. Občinstvu se bodo najprej predstavili godci in plesalci La Bourne Limousine iz Malmort (Francija). Sledile pa bodo skupine Stejarul iz Romunije, Agilla e Trasimeno iz Perugie, Balaton iz

Madžarske ter Atakoy folklor iz Turčije. Naslednjega dne, v soboto, pa se bo tekmovanje pričelo ob 21. uri. Ob tej priložnosti bodo nastopile skupine Pram iz Avstrije, Helsingin Nuorisoseuran Popturi s Finske, študent iz Maribora, Kayumanggi dance group iz Filipinov, Faros iz Grčije ter skupina iz Sofije (Bolgarija).

Srž folklornih prireditev pa bo gotovo v nedeljo z 20. parado po mestnih ulicah, na kateri bo sodelovalo 22 folklornih skupin in godb na pihala. Udeleženci bodo ob 15. uri startali pred Spominskim parkom. Od tu bodo po Korzu in Ulici Oberdan prišli na Travniki, kjer bo sledil nastop vseh prisotnih skupin. Ob 21. uri pa bo na gradu nagrajevanje, ki mu bo sledil nastop najboljših. Naj povemo, da bo sta v nedeljo zjutraj (10.30) v Ljudskem vrtu nastopili folklorna skupina in godba na pihala Rosade furlane iz Tricesima. Ob 11. uri pa bo na Travniku nastop danske godalne skupine Vedbaek garden.

Novost letošnje prireditve pa je nastop svetovno znane skupine Festival do Brasil, ki bo nastopila v ponedeljek zvečer na gradu. Gostje nas bodo za dve uri popeljali v čudoviti svet pustovanja v Rio de Janeiro. Že naslednjega dne, v torek, 27. avgusta, pa se bo v Gorici začelo govoriti o zborovski dejavnosti s pričetkom med-

narodnega simpozija, ki je tokrat posvečen vprašanju zborovske dejavnosti v šoli. Seminar, ki bo trajal tri dni, se bo odvijal v konferenčni dvorani sejmšča Espomego. Od četrtega do nedelje pa bo trajalo 14. mednarodno tekmovanje v zborovskem petju, na katerem bo tokrat sodelovalo 13 skupin iz raznih krajev sveta. Med nastopajočimi so seveda tudi predstavniki iz Slovenije, tokrat prvič pa se bo gorškemu občinstvu na tekmovanju Seghizzi predstavil Tržaški oktet, ki ga vodi Janko Ban.

V okviru tekmovalne prireditve velja omeniti, da bo v soboto, 31. avgusta, ob 9.30 na gorškem gradu praznik prijateljstva, na katerem bodo nastopile vse skupine, ki sodelujejo na Seghizzijevi prireditvi.

Naj ob koncu povemo še, da bosta gorški župan (ob 10. uri) in prefekt (ob 11. uri) v nedeljo, 25. t.m., sprejela vse predstavnike folklornih skupin.

Vstopnice za folklorne večere prodajajo v uradu Avtonomne letovišarske ustanove na Korzu, kjer se dobi tudi vstopnico za ogled brazilske skupine. V okviru bogatega in raznolikega kulturnega dogajanja ne gre pozabiti, da se bo v Gorici, prve dni septembra, odvijalo tudi tekmovanje Lipizer za mlade violiniste.

Med Moščenicami in Vilešem

Za liberalizacijo avtoceste bi bilo potrebnih 110 milijard

Že več let je govor o sprostitvi avtocestnega odseka med Moščenicami in Vilešem. Z drugo besedo, na približno 15 km dolgem odseku vozniki ne bi plačevali cestnine. Taka rešitev bi nedvomno pomenila veliko razbremenitev na drugih cestah med Trzinom in Gorico, Trzinom in drugimi večjimi kraji, zlasti v okolici Vidma.

Če je stvar s tehnične strani malkavna in izvedljiva, pa se težave pojavljajo glede finančnega aspekta. Omenjeno cesto (kakor tudi avtocesto A4) ima v zakupu družba Autovie Venete, ki skrbi za vzdrževanje in vse potrebno, ki pobira tudi cestnino. Družba ni načelno proti liberalizaciji prometa, vendar je seveda treba poiskati ustrezno rešitev prav glede finančnega aspekta. Skratka, poiskati je treba tistih 110 milijard lir, ki naj bi jih družbi izplačali kot odškodnino za cestnino, ki je ne bo vnovčila. Zraven je treba dodati še manjši znesek, kakšno milijardo lir, za nujna preureditvena dela na vstopni in izstopni postaji.

To so številke, ki so jih te dni anticipirali v pristojnih krogih podjetja Autovie Venete, da bi pospešili razpravo o tem vprašanju, ki je še kako aktualno. V kratkem bodo namreč o tem razpravljali tudi na deželi. Prav dežela pa je tista, ki naj bi poskrbela denar za izplačilo odškodnine. Pri podjetju Autovie Venete opozarjajo tudi na sicer manjše vprašanje socialnega področja. Z ukinitvijo plačevanje cestnine bi namreč bilo ob zaposlitev tudi nekaj uslužbencev, ki trenutno skrbijo za inkaso.

Vsota, ki so jo izračunali pri Autovie Venete se na prvi pogled zdi mogoče zelo visoka, vendar ni znesek, če ga primerjamo s proračunsko vrednostjo nekaterih drugih načrtov, niti tako visok. Že pred leti je bilo izračunano, da bi samo prenovitev in delna razširitev državne ceste šte. 55 med Gorico in Trzinom, veljala okrog 24 milijard lir. Danes je ta vrednost prav gotovo narasla že na okrog 30 milijard lir.

Ohranili bodo majhen dostop

Pod državno cesto v Gabrjah bo ostal globok vodnjak

Med gradnjo novega mosta na Vipavi pri Rupi in urejanjem približno 2 km dolgega odseka na obeh straneh mosta, so pri podjetju ANAS naleteli na nekaj nepredvidenih težav, ki pa so jih doslej, kot kaže, uspešno premostili.

Eno takih, v začetku nepredvidenih težav, predstavlja okrog 50 metrov globok vodnjak, v neposredni bližini bivše Pavletičeve (Tinkotove) gostilne v Gabrjah. Vodnjak je bil sicer doslej nekaj metrov stran od ceste, vendar pa bo z novo ureditvijo in s pomaknitvijo cestišča, zaradi ublažitve ovinka, ostal pravzaprav na sredini gozdnega pasa.

Vodnjak je, kakor vedo povedati domačini, zelo star. V prvi svetovni vojni so menda uporabljali vodo za potrebe vojaštva, kasneje pa so jasek prekrili z betonsko ploščo. Menda je podtalnica v vodnjaku povezana s kraškimi vodnim sistemom. Dokaz za to naj bi bile tudi človeške ribice, ki so jih, seveda dokler so vodnjak uporabljali, nekajkrat potegnili z dna,

skupaj z vodo.

Vodnjak bodo, kljub temu, da bo ostal pod cesto, ohranili. Tako so namreč odločili v projekcijskem biroju podjetja ANAS. Nad vodnjakom bodo vkopali namreč železobetonske obroče (cesta bo namreč precej višja od prejšnjega nivoja zemljišča), na vrh pa namestili železna vratca. Ohranjen bo tako dostop jamarjem ali drugim raziskovalcem, ko se bodo vendarle odločili pogledati, kaj je na dnu.

Naj ob koncu zabeležimo, da dela na gradbišču zelo hitro napredujejo. Trenutno urejajo prav območje križišča državne in pokrajinske ceste, tam kjer je vodnjak. Predvidoma bosta most na Vipavi in oba cestna odseka dograjena do konca prihodnjega meseca.

Odprta pinakoteka v palači Attems

Ta teden so občinstvu ponovno odprli razstavne prostore palače Attems, ki so bili že nekaj mesecev zaprti. V tem času so delavci specializiranega podjetja iz Toskane opravili najnujnejša popravila, potem ko je poplava oktobra leta 1983 hudo poškodovala spodnje prostore palače. Istočasno z izvedbo popravil so v muzeju opravili tudi notranjo reorganizacijo, tako da bodo vojni muzej preselili v prostore na grajskem griču. Trenutno se v palači Attems pripravljajo na antološko razstavo Lojzeta Spacala, ki jo bodo odprli že prihodnji mesec.

Goričanke najlepše

V Lignanu so pred dnevi pripravili posebno tekmovanje za najlepše dekletke. Šlo je za državni naslov lepote - gluhoneme. Povedati je treba, da se je tekmovanja udeležilo več kakor 60 deklet iz vse Italije, od katerih pa so se najboljše odrezale prav Goričanke. Predstavnice iz naše pokrajine so namreč zasedla prva tri mesta. To so Mariagrazia Cantarut iz Bračana, Novella Margutti iz Gorice in Rosanna Corazza iz Gradeza.

Kmalu odprtje bazena v Trzinu

V Trzinu potekajo zadnja dela na gradbišču novega občinskega bazena. Uradno ga bodo odprli v prvi polovici septembra. V teh dneh namreč specializirano podjetje namešča čistilne naprave, kakor tudi napravo za ogrevanje, ki bo skrbela za primerno temperaturo vode.

● Včeraj so v Gorici namerili plus 30 stopinj Celzija. Vročina očitno ne popušča, kljub temu da se je polegle nagnilo v drugo polovico.

● Na županstvu v Sovodnjah je objavljen razpis natečaja za dve delovni mesti čistilke z nepopolnim delovnim časom. Rok za predložitev prošnje poteče 3. septembra.

Do 6. septembra prijaviti zaloge vina in mošta

Konzorcij za zaščito briških vin opozarja člane in vinogradnike nasploh, da morajo do vključno 6. septembra prijaviti zaloge vina in mošta, s katerimi so (oziroma bodo) razpolagali polnoči 31. avgusta letos. Za pošiljke vina, ki bodo v noči 31. avgusta na poti, mora prijavo sestaviti prejemnik pošiljke. Tako namreč pravijo navodila, ki so v skladu s pravilnikom Evropske gospodarske skupnosti šte. 2102 iz lanskega leta.

Prijavo zalog vina in mošta je treba sestaviti v petih izvodih in jo predstaviti na županstvu v kraju, kjer je vino oziroma mošt uskladiščeno. Obveznost prijave zalog vina ne velja za trgovce na drobno in za preprodajalce, ki se poslužujejo kleti in drugih prostorov, v katerih lahko uskladiščijo največ 10 hektolitrov vina.

● Občina Medeba je formalno vstopila v konzorcij, ki bo upravljal rečni park ob Teru. Občinska uprava je že zaprosila za deželni prispevek na podlagi zakona o financiranju urejanja zaščitnih območij.

razna obvestila

Uradi Slovenskega deželnega gospodarskega združenja v Gorici so zaradi dopusta zaprti do vključno 23. t.m.

izleti

Društvo slovenskih upokoencev za Goriško priredi 15. septembra, ob priložnosti Kravjega bala, enodnevnega avtobusni izlet s kosilom v Bohinj. Vpisovanje od 26. do 29. avgusta, med 10. in 12. uro, na sedežu društva in pri poverjenikih. Društvo istočasno obvešča tiste, ki so se prijavili za križarjenje po Dalmaciji, da račune poravnajo najkasneje do 29. avgusta.

prispevki

Za zgraditev kulturnega in športnega centra na Vrhu je Gabriele Devetti daroval 50 tisoč lir.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »Isabella e Giulietta, le sexy girls«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 »Blade Runner«

Nova Gorica

SOČA 18.30 »Možje za vezov«, ob 20.30 »Tarzan in njegova tovarišica«

SVOBODA 20.30 »Tuareg«

DESKLE Zaprti

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
All'orso bianco, Korzo Italia 10, telefon 84576.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU
Rismondo, Ul. E. Toti 52, telefon 72701.

Pri mestnem podjetju so zaenkrat še kos zelo visoki porabi vode

Turistični delavci so nedvomno zadovoljni z letošnjim poletjem, saj se bo sezona, kot kaže, podaljšala za kakšen teden. Drugače gledajo na take vremenske pogoje pri ustanovah, ki skrbijo za vodovode, saj je poraba te dragocene tekočine že nekaj tednov zelo visoka, pravzaprav na meji zmogljivosti posameznih omrežij. Doslej sicer razen priporočil o kar se da varčni porabi vode, niso sprejeli drastičnih ukrepov omejitve dobave, ali drugih podobnih ukrepov. Niti ni bilo občutnejših težav, z izjemo kraškega območja, ki ga z vodo oskrbuje konzorcij CAFO s sedežem v Gradišču.

Nadaljevanje toplenga in suhega vremena pa bi utegnilo položaj glede oskrbe z vodo zaostri, opozarjajo pri občinskem podjetju v Gorici, kjer že kar precej dni ugotavljajo, da je količina vode, ki jo pošiljajo v omrežje zelo visoka. Vodovod deluje na meji zmogljivosti. Do zdaj na srečo ni bilo

takih ali drugačnih okvar na črpališčih in na samem omrežju in so lahko bili kos povečani porabi. Vprašanje bo aktualno predvidoma še kakšen teden, tja do začetka septembra, ko bi (za to govore podatki iz prejšnjih let) poraba utegnila celo poskočiti. Te dni se namreč vračajo z dopusta občani, ki so bili za krajši ali daljši čas odsotni in torej niso bili soudeleženi pri dosedanjih visoki porabi vode. Kolikšna je bila pravzaprav poraba vode v zadnjih dneh in mesecih, kdaj so zabeležili tako imenovane konice? Pri mestnem podjetju so nam postregli z naslednjimi podatki: v juliju in avgustu so pošiljali v omrežje od najmanj 23 do največ 27 tisoč kubičnih metrov vode dnevno. Zadnje dni je poraba bližja 27 tisoč kubikom, oziroma zgornji meji zmogljivosti vodovoda. Ob dnevnih porabi preko 28 tisoč kubikov bo že treba sprejeti prve ukrepe glede omejitve porabe, bodisi z zmanjšanjem pritiska

v omrežju, bodisi z občasnim izklapljanjem posameznih območij. Pri mestnem podjetju sicer upajo, da v kaj takega ne bodo prisiljeni in računajo tudi na zavest občanov in potrošnikov.

Ob tem je treba seveda tudi navesti podatek, da se precejšen del vode, ki jo pošiljajo v omrežje izgubi in nikoli ne pride do pip. Dejanska poraba vode znaša v tem času okrog 17 tisoč do 18 tisoč kubičnih metrov. Okrog 10 tisoč kubičnih metrov (pravzaprav manjša reka) odteče spet v zemljo zaradi dotrajanega omrežja, okvar itd. To se seveda negativno odraža tudi v finančnem poslovanju podjetja in v ceni vode, ki jo plačujejo porabniki.

Ob koncu pa je treba zapisati tudi pojasnilo, da bi morebitne težave v oskrbi z vodo na območju gorške občine in nekaterih sosednjih krajev (Števerjan) nastale predvsem zaradi omejene zmogljivosti omrežja in nikakor ne zaradi pomanjkanja vode v zajetjih. Gladina podtalnice v vodnjakih je, po besedah inž. Veronesija, le malo nižja od običajne. To se pravi, da je vode v zemlji dovolj, čezmerni porabi pa ni kos vodovodno omrežje.

Odprtje športnega središča v Medeji

Jutri bodo v Medeji predali name-nu športni center, ki obsega nogometno igrišče ter ploščo za košarko in odbojko. Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi brošuro o tej furlanski vasi. Jutrišnja otvoritev sovpada z 20-letnico delovanja domačega športnega društva.

PRIZNANO MEDNARODNO
AVTOPREVOZNIŠKO
PODJETJE

La Goriziana

S. R. L.

GORICA - VIA D. D'AOSTA 180 - TEL. 20-787, 20-866

Prevozimo prevoz. vsakovrstnega blaga

Nova Černigojeva predstavitev

KOSOVeLOVa

KnjižNiCa in

KOBILARNA LIPICA

Vabita na otvoritev razstave AVGUSTA ČERNIGOJA

v petek, 23. 8. 1985 ob 19. uri v prostorih knjižnice.

O Černigojevem ustvarjalnem delu bo govoril dr. PETER KREČIČ.

Kot je razvidno iz objavljenega vabila, bodo jutri v Sežani odprli novo Černigojevo razstavo, na kateri se bo nestor tržiških slikarjev spet predstavil občinstvu. Gre vsekakor za velik in odmeven dogodek

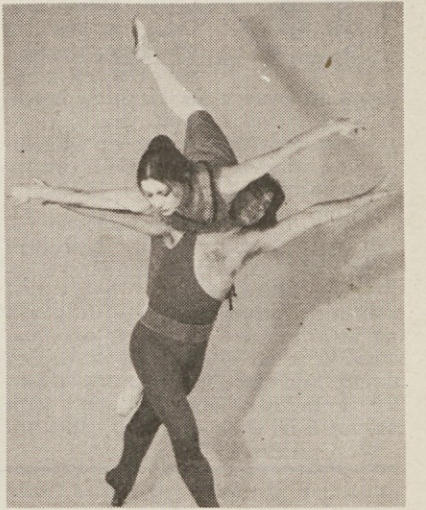
Cosi in Stefanescu spet gosta na Gradu

Baletna skupina Liliane Cosi in Marinela Stefanescu bo spet gostovala na tržiškem Gradu sv. Justa. Predstavila bo svoje novo delo Raymondo A. Glazunova in Spartacusa A. Kačaturjana v koreografiji Marinela Stefanescu. Scene je oskrbela romunska scenografinja Hristofenia Cazacu. Predstava bo v torek, 27. t. m. ob 21.30.

Najprej bosta plesalca predstavila Raymondo, in sicer njeno tretje dejanje. Dogaňanje je postavljeno na ogrski dvor, kjer poteka slavlje ob poroki princezinje Raymonde z neustrašnim bojevnikom Jeanom de Briénom.

Spartacus pa bo predstavljen v popolnoma novi podobi, tako glede kostumov kot scene, da bi se bolje valorizirali glasbo in koreografijo. Vsebinska tega dela je najbrž znana, če pa jo v kratkem povzamemo, bomo zapisali, da gre za boj med Spartacusom in zlobnim Grassusom. V o-

zadju se zrcali podoba Frigije. Vse je uperjeno v stopnjevanje dramatičnosti.

Filmi in težave 42. beneškega filmskega festivala

V ponedeljek bo na Lidu, kot vsako leto septembra, spet zagrmelo. Na ta 14 km dolgi, jeziku podobnemu o toku beneške lagune, bo navalilo na tisoče filmskih izvedencev, producentov, kritikov, običajnih gledalcev in ljubiteljev filmske umetnosti. Mlado in staro, zbrano za najuglednejšo tovrstno manifestacijo — mednarodni filmski festival — ki jo Italija premore: »Mostra Internazionale del Cinema«. Tej naslovnici bomo letos pripisali rimsko številko XLII, kar pomeni, da se je do danes na Lidu zvrstilo kar 42 takih filmskih srečanj. Zgodovinsko gledano je »Mostra«, nekoliko starejša, doživela je namreč tudi nekaj let zatišja, ko so na Lidu prikazali po samo en film, brez tekmovalnosti, brez nagrad, brez vseh tistih velikanskih birokratskih strojev, ki se skrivajo za postmoderno fasado filmskega festivala.

V ponedeljek bo torej slovesno odprtje Festivala, o katerem se že cele tedne govori, naj si bo zaradi žirije, ali zaradi izbire filmov, zaradi mojstrov italijanskega filma, ki jih v Benetkah ne bo, ali zaradi okrnjene retrospektive risanih in dokumentarnih filmov Walta Disneya.

Žirija

Začnimo tudi mi kar z žirijo. Predsedoval ji bo lanski dobitnik zlatega leva, Poljak, Krzysztof Zanussi, med člani žirije pa bodo Guido Aristarco (Italija), Gaspare Barbiellini Amidei (Italija), Ricardo Boffill (Španija), Jean D'Ormesson (Francija), Elem Klimov (Sovjetska zveza), John Schlesinger (Velika Britanija), Odysseus Elytis (Grčija), Eugene Ionesco (Francija), Kon Ichikawa (Japonska), Zoran Mušič (Jugoslavija), Lino Micciché in Renzo Vespignani (Italija). Kot vidite je v tej mednarodni žiriji italijanskih mojstrov kar na pretek, ni niti ene predstavnice ženskega spola (čeprav predsednik Festivala, Rondi, trdi, da sta tako Simone de Beauvoir kot Marguerite Yourcenar odklonili povabilo) in ni režiserja Franca Capre. S tem veteranom filmske umetnosti se je od vsega začetka ponašala Rondijeva organizacija, ki je Capri ob tej priložnosti dodelila tudi zlatega leva za 50 let neutrudnega dela v filmu. Režiserja, ki je že vrsto let hudo bolan, so tako rekoč na predvečer 42. festivala sprejeli v bolnico...

Izbrani filmi

Malo za šalo, malo za res, je Gian Luigi Rondi izjavil, da bosta letos v Benetkah na sporedu samo dva filma iz vsake prijavljene države. Sijajna salomonska poteza, ki pa pušča v ustih grenak priokus, ko poslimo npr. na kitajski film Ba Jin (Mrzla noč). V Benetkah ga ne bo, ker so zadnji trenutke odkrili, da so ga že odvrteli na cannskem festivalu — z drugim naslovom. Preko 30 filmov bo v konkurenčnem programu, med katerimi izstopa zadnji film Johna Hustona Prizzi's Honour in, iz sentimentalnih razlogov, jugoslovanski Život je lep Bore Draškoviča.

Ostale letošnje beneške sekcije so »Venezia genti«, ki naj bi pritegnila mladino v kinodvorano opolnoči, »Venezia speciale«, v celoti posvečena 40-letnici osvoboditve, »Venezia TV«, s katero mislijo organizatorji pritegniti čim več zanimanja na temo sodelovanja med velikim in malim ekranom, »Teden kritikov«, ki letos slavi drugo obletnico svojega nastanka in »Venezia De Sica« za najmlajšo italijansko filmsko generacijo.

Italijanski filmi, ki jih ni

Prvi režiser tega žalostnega seznama je seveda Fellini. Njegovega filma Ginger in Fred, z Mastroiannijem in Giulietto Masino, ne bo na Lidu. Italijanski mojster ni še dokončal montaže in Rondijeve besede o lepoti 5-urnih posnetkov, ki bodo sedaj šli v montažo, nam niso v nobeno tolažbo. Ravno tako odsoten je Ettore Scola s svojim dvojezičnim delom »Maccheroni«. Režiser je v skripcih s časom: do septembra mora namreč oddati ameriško verzijo produkciji Paramount in nima seveda možnosti, da bi obenem dokončal tudi italijansko verzijo in še dvojezično zraven. Čakati bo pač treba do zimske sezone, ko ga bodo vrteli v kinodvoranah, daleč od festivalskega vrveža. Odsotni sta tudi dve režiserki, Liliana Cavani in Lina Wertmüller, obe imata v predalu dokončan film in obe se baje nista prijavili. Nekatere po poti se je izgubil tudi Orsini.

Walt Disney?

V mrzlih zimskih dnevih se je najprej razširila vest, da bodo v Benetkah postavili najobširnejšo retrospektivo posvečeno Disneyevim umotvorom. Obljubljali so vse risane filme, dolgometražne in kratke filme, dokumentarce, intervjuje, skice, raz-

stave in še marsikaj, kar bi ves svet zavidal Benetkam. Danes, ko so pred nami končni programi Disneyeve retrospektive, se je število ur projekcij s 126 zreduciralo na 18. Vrteli bodo tri dolgometražne risane filme: Sneguljčica (1937), Tri cabal-

lerose (1945) in 2.000 milj pod morjem (1954), 4 dokumentarne filme — med temi tudi slavnega The Best of Walt Disney's True Life Adventures — 62 kratkih filmov od 1923. do 1983. leta in dve filmski mešanici Sneguljčice v šestih jezikih.

John Huston in člani Prizzijeve družine

Benetke novo in staro

»Benetke novo« je veliko gledališče - šotor, s katerim so že pokrili dober del vhoda v Casinò. Vanj naj bi se, predvsem v jutranjih urah, ko je »arena« zaprta, nagneto približno 1200 gledalcev. Prvotna zamisel je sicer predvidevala slično krite še drugega kraja na Lidu, zato da bi lahko povečali število gledalcev na 3.000, načrt pa se je kaj kmalu dokazal za neizvedljiv.

»Benetke staro« je »Palazzo del Cinema«, ki od 1937. leta kljubuje dobrim in slabim letinam festivala. Tudi zanj je prišel čas za radikalna popravila: v dveh dvoranah si deževnica z lahkoto utira pot do gledalcev skozi velike špranje, ki kazijo interni »dekors«, v dvorani Dreyer je tapeta že zdavnaj za v kos, celo zunanji videz festivalske palače ni zelo razveseljujoč. Predsednik Bienala, Paolo Portoghesi, ga je sicer prikril z zelenkasto-belo špansko steno polno stolpičev, slabega vzdrževanja pa kljub temu ni mogel skriti. Sicer pa kaj, na filmskem festivalu so važni samo filmi, dobro jih moramo videti in slišati (kar je samo na videz samo po sebi umevno) in, kar je najvažnejše, sedeži, na katerih bomo ure in ure sedeli bi morali biti udobni. Tega pa na Lidu še niso razumeli.

EVA FORNAZARIC

Religija - stalna človekova spremljevalka (V.)

AFRIŠKA VERSTVA

Na ogromni »črni celine« živijo ljudstva, ki so dosegla med seboj zelo različne stopnje kulturne razvoja. »Civilizirana« ljudstva jih imajo za divjake, vendar to še zdaleč ne odgovarja resnici.

Najbolj »primitivna« nomadska ljudstva živijo v tropski Afriki. Glede na njihov jezik jih delimo na sudansko in bantujsko skupino. Med njimi pa so tudi manjše skupine pigmejcev in Bušmanov (Grmičarjev). Pigmeji bivajo pretežno v gozdnih predelih ob Kongu. Večinoma so potujoči lovci in trgujejo s sosednjimi bantujskimi črnci in s tem prevzemajo tudi njihova religiozna verovanja in mite. Pigmeji verujejo v vrhovnega boga, ki ga imenujejo Tore. On velja za gospodarja neviht in mavric. Ta bog je stvarnik sveta, vse kar obstaja na zemlji je njegovo delo. Obenem častijo pigmeji tudi mesec in nekatera plemena so prepričana, da je on ustvaril prvega človeka, ga pokril s kožo in mu vlil kri.

Pri teh ljudstvih je zelo razširjen totemizem — kult o rodovnih zavetnikih. Totemi so večinoma živali: leopard, šimpanz, kača, opica, antilopa ipd... Pred totemom se ti črnci obnašajo kot pred bližnjim sorodnikom, imenujejo ga stric ali oče. Pri Babutih, eni najbolj vzhodnih pigmejских skupin, je zelo razširjeno zanimivo verovanje, da se duša vsakega človeka po smrti utelesi v totemsko žival. Zelo zanimiv je pri teh ljudstvih sistem mladostne posvetitve. Posvetitev morajo opraviti vsi dečki med 9. in 16. letom starosti. Ti dečki morajo opraviti operacijo obrezovanja, prestopiti pa morajo tudi druge težke preizkušnje: tepejo jih, mažejo z različnimi barvami, plašijo jih s plesi v strašnih maskah. Ženske ne smejo biti prisotne pri teh posvetitvenih obredih. Na posvetitve gledajo Afričani kot na svojevrstno združitev z magično silo, ki je lovcu nujno potrebna.

V Afriki je splošno razširjena podoba najvišjega boga. Njegovo vlogo pa Afričani pojmujejo precej različno. Nasploh prevladuje mnenje, da je ta najvišji bog preveč oddaljen, da bi se menil za svet. Zato se ljudje v svojih molitvah ne obračajo nanj, pač pa raje častijo druge bogove, ki upravljajo zemeljske zadeve. Število in pomembnost »drugorazrednih« bogov se spreminja od dežele do dežele. Bog pomeni vsem Afričanom nekaj stvarnega. Pripovedujejo, da je bilo nekoč bliže zemlji. Zaradi velike človeške, običajno ženske, predrznosti, pa je bog odmaknil nebo v višave in sedaj

prebiva tam, oddaljen od človeka, ki ga je žalil. Kljub temu pa bog sveta ni zapustil, saj še vedno nadzoruje dogajanje na zemlji.

Afriški bogovi se v glavnem delijo v bogove neba, zemlje, vode in gozda. Najmogočnejši so bogovi neba, ki pošiljajo blisk, dež in nevihto. Duhovi zemlje so povezani s poljedelstvom, vodni bogovi pa domujejo v izviri, rekah, vodnjakih, potokih in morjih. Gozdne duhove častijo Afričani le priložnostno. Čast jim izkazujejo tako, da postavljajo pred drevje ali skale razne darove. Poleg teh bogov živijo v gozdu še drugi skrivnostni duhovi: duhovi mrtvih, ki niso bili pravilno pokopani ter razne pošasti in vile.

Najbolj značilna poteza afriškega verstva pa je nedvomno kult prednikov. Po verovanju afriških plemen nastopajo duhovi prednikov po navadi kot bitja, ki varujejo družino in rod. Vendar to niso samo dobri duhovi: zahtevni so in prepirljivi, od živih zahtevajo žrtve in čaščenje. Samo če jim ljudje izkazujejo čast, so jih pripravljeni varovati, drugače pa jih kaznujejo s tem, da jim pošiljajo razne bolezni, sušo ipd... Duhovi tistih, ki so umrli že pred davnim časom, ne dobivajo več žrtvenih darov. Zanje ne skrbi nihče več in kmalu povsem izginejo iz spomnja živih.

Za afriška ljudstva je značilno čaščenje živali in dreves. Nekatera plemena so prepričana, da ima žival, prav tako kot človek, duhovno počelo. Ljudstva gvinejske obale verujejo, da ima vsak človek svojega živalskega dvojnika. Če to žival ubijejo, umre tudi človek, ki je z njo povezan. Tudi drevesa imajo dušo. Ko jih posekajo, morajo ljudje njihove duše pomiriti z daritvami. Ko plemu Kikuju iz Kenije izsekuje gozd, pusti tu pa tam kako drevo, da se bodo duhovi dreves lahko naselili tja. Večina afriških plemen časti tudi zemljo.

Pojem »fetišizma« priključimo mnogim v spomin Afriko, saj so portugalski mornarji v 15. stoletju prav v Afriki zabeležili ta pojav. Fetiš je bilo dejansko ime malika pri črncih Bossum, kasneje pa so začeli vsa verstva afriških ljudstev imenovati fetišizem - malikovalstvo.

Kult fetišev se je v Afriki razvil kot svojevrstna oblika individualne vere. Posameznik, ki je imel občutek, da ga rodovna skupnost in njen zavetnik ne varujeta dovolj, si je sam omislil svojega osebnega zavetnika. Fetiš je lahko katerikoli predmet, ki je pritegnil človekovo domišljijo: kamen nenavadne oblike, kos lesa ali kaka po-

doba. Če se fetiš izkaže za uspešnega, se mu njegov lastnik zahvali z žrtvijo, za malomarnost pa ga strogo kaznuje.

Važno vlogo imajo v afriškem verstvu tudi poklicni vrači in čarovniki, ki se ukvarjajo z zakletvami, zdravljenjem bolezni, klicanjem dežja, vedeževanjem ipd...

V Afriki je tudi zelo razširjen kult voditeljev. Ljudje pripisujejo svojemu vodji nadnaravne sposobnosti in ga sploh božansko častijo. Vendar pa so prepričani, da je vodja lahko le mlad, telesno zdrav človek, saj bolehen in onemogel vodja ne more biti več kos svojim obveznostim. Mnoga ljudstva so zato telesno oslabelemu voditelju odvzela oblast, ali ga celo ubijala, to pa jih ni niti najmanj oviralo, da ne bi njegovemu duhu izkazovali kar največjo čast. V despotičnih državah so pokojnemu voditelju darovali celo več človeških žrtev.

Mnogi štejejo mitologijo afriških ljudstev za siromašno. To pa nikakor ni res. Afriška mitologija je mogoče le nekoliko enolična, kljub temu pa zelo zanimiva. Iz mitologije razberemo, da sta za Afričane nebo in zemlja obstajali od vedno. Zemlja pa je bila pusta, brez vode in brez živali in na njen je vladala tema. Veliko je mitov o nastanku vode. Navadno naletimo na prepričanje, da je bila voda v začetku skrita pri neki starki ali pri kaki živali, junak mita pa jo je ugrabil in jo daroval ljudem. Številni so tudi miti o nastanku smrti. Zanimiv je predvsem mit, ki pravi, da so ljudje postali smrtni, ker so prespali svojo nesmrtnost. Bog je hotel ljudem podeliti nesmrtnost, a pod pogojem, da bodo v zameno za to prebedeli nekaj časa. Ta motiv se je očitno porodil iz analogije med smrtjo in spancem.

Črnska religija, ki sta jo danes skoro popolnoma preplavila islam in krščanstvo, je tesno povezana z naravo. Afriška ljudstva živijo sredi narave in sledijo vsakemu njenemu vzgibu. Človek se ne upira naravi, saj je del nje. Marsikdo iz našega okolja bi lahko pomislil, da je ta človekova povezanost z naravo znak šibkosti, saj skuša današnji človek predvsem obvladati naravo. A ravno to sorodstvo človeka z naravo daje afriškim religijam svojevrstno lepoto, človeku pa prinaša širšo vizijo in globlje čutenje, kot ga lahko nudi edine precej dvoumno zanimanje za človeštvo, ki je značilno na evropski svetovni nazor...

HELENA JOVANOVIČ

Kolesarstvo: včeraj v Bassanu del Grappa Svečano odprli SP

BASSANO DEL GRAPPA — Sto let zgodovine, stoletnica »kolesarja«, naj zmaga najboljši: v tem znamenju je potekala včerajšnja svečana otvoritev letošnje svetovne kolesarske prvenstva, ki bo do 1. septembra v Venetu. Kar 50 reprezentanc se udeležuje tega SP, kar je za podobno manifestacijo rekord.

Začelo se je tako to svetovno prvenstvo v kolesarstvu, ki je obenem tudi veliko priznanje za italijansko kolesarsko zvezo, ki prav letos slavi stoletnico svojega obstoja. Obenem pa je to tudi veliko priznanje za Veneto, ki je od nekdaj izredno bogata dežela zelo slavnih kolesarjev. Ogenj SP je prižgala Maria Canins. Nato so stopili na oder govorniki: Aldo To-

gnana, predsednik organizacijskega odbora Carlo Bernini, predsednik dežele Veneta, Agostino Omini, predsednik FCI, in Luis Puig, predsednik UCI. Vsi govorniki so podčrtali pomembnost te prireditve.

Danes pa bo šlo že zares. Na dirkališču v Bassanu del Grappa bo spored izredno pester in podelili bodo prvi komplet kolajn v tekmi na km z mesta za amaterje.

DANAŠNJI SPORED
10.00: zasledovanje posamezniki (kvalifikacije); 12.00 vožnja za motorji — amaterji (skupine); 18.00: zasledovanje — amaterji (osmina finala); 19.00: hitrostna vožnja — ženske (skupine); zasledovanje profesionalci (kval.); 20.30: hitrostna vožnja — ženske (repesaži); 21.00: km z mesta — amaterji; 22.00: km z mesta amaterji — nagrajevanje; 22.10: hitrostna vožnja (četrtfinale); 22.30: zasledovanje profesionalci (četrtfinale).

Atletika: na mednarodnem mitingu v Zürichu Svetovni rekord Mary Decker na miljo

ZÜRICH — Američanka Mary Decker je bila glavna junakinja sinočnjega mednarodnega atletskega mitinga v Zürichu. V teku na miljo je namreč izboljšala svetovni rekord s časom 4'16"71. Prejšnji rekord je bil last Romunke Marice Puice (14'17"44), ki je bila v sinočnjem teku druga v času evropskega rekorda 4'17"33.

Poleg tega rekorda pa je sinočnji miting, kot je bilo sicer pričakovati, navrgel še kopico odličnih rezultatov. Sicer pa tudi presenečenj ni manjkalo. V moški konkurenci velja omeniti zmago Britanca Crama na 800 m, ki je tako potrdil, da je trenutno daleč najboljši srednjeprogaš na svetu. Odlična sta bila tudi Američan Harrys na 400 m ovire in Aouita na miljo. Dvakratni evropski prvak v Moskvi, Italijan Alberto Cova pa se je moral v teku na 5.000 m zadovoljiti le z drugim mestom. Slavni Carl

Lewis je povsem odpovedal na 100 m, na 200 m pa sploh ni nastopil.

V ženski konkurenci je bilo nekaj zares zelo dobrih rezultatov. Vzhodna Nemka Drechslerjeva je v skoku v daljino zmagala kar s 7,39 m, Američanka Valerie Brisco-Hooks pa je obrčunala tako na 100 kot 200 m z Vzhodnima Nemkama Göhrjevo in Kochovo.

MOSKI

100 m: 1. Johnson (Kan.) 10"18; 2. Smith (ZDA) 10"19; 3. Williams (Kan.) 10"26; 4. Lewis (ZDA) 10"31; **MILJA**: 1. Aouita (Mar.) 3'46"92; 2. Flynn (Ir.) 3'51"92. 800 m: 1. Cram (VB) 1'42"88; 2. Cruz (Braz.) 1'43"23. **VIŠINA**: 1. Howard (ZDA) 230 cm; 2. Wzola (Polj.) 230. **KROGLA**: 1. Machura (ČSSR) 21,86 m; 2. Timmermann (NDR) 21,66. 1.500 m: 1. Deleze (Švi.) 3'31"75; 2. Coe (VB) 3'32"52. 400 m: 1. Schönlebe (NDR) in Franks (ZDA) 44"80. **DISK**: Valent (ČSSR)

66,80 m. **TROSKOK**: 1. Banks (ZDA) 17,44 m. 110 m **OVIRE**: 1. Campbell (ZDA) 13"55. **PALICA**: 1. Hintnaus (Braz.) 5,76 m. 400 m **OVIRE**: Harrys (ZDA) 47"67; 2. Philipps (ZDA) 47"80; 3. Schmid (ZRN) 48"53. 200 m: 1. Smith (ZDA) 20"22. **KOPJE**: 1. Hohn (NDR) 94,42. 5.000 m: 1. Padilla (ZDA) 13'18"98; 2. Cova (It.) 13'19"71.

ŽENSKO

100 m: 1. Brisco-Hooks (ZDA) 11"01; 2. Göhr (NDR) 11"08; 3. Marshall 11"11. **MILJA**: 1. Decker (ZDA) 4 minute 16"71 (nov sv. rekord); 2. Puica (Rom.) 4'17"33; 3. Budd (VB) 4'17"57. 400 m **OVIRE**: 1. Busch (NDR) 54"13. **KROGLA**: Lisovskaja (SZ) 20,21 m. 200 m: 1. Brisco-Hooks (ZDA) 21"98; 2. Koch (NDR) 22"19. 100 m **OVIRE**: Zagorčeva (Bol.) 12"76. **DALJINA**: 1. Dreschler (NDR) 7,39 m. 800 m: Lovin (Rom.) 1'56"71; 2. Kratochvilova (ČS SR) 1'56"87.

V sinočnjem prvem kolu italijanskega nogometnega pokala

Triestina (oslabljena) razočarala, zmaga Udineseja

Triestina — Rimini 2:2 (1:0)

STRELCI: Cinello v 18. min., Pircher v 77. min., Sormani v 81. min. in Romano v 83. min.

TRIESTINA: Bistazzoni, Costantini, Bagnato (od 83. min. Zanin), Salvadè (od 70. min. Chiarenza), Cerone, Braghin, Scaglia, Strappa, Di Giovanni, (od 67. min. Orlando), Romano, Cinello.

RIMINI: Ferretti, Manzi, Fiordisaggio, Cessario, Strano, Deograzias, Cristiani, Maddaloni, Pircher, Sormani, Fabbri (od 83. min. Serra).

SODNIK: Fabbriatore iz Rima; **KOTI**: 6:3 za Triestino; **RDECI KARTON**: Cessario (79. min.), Strano in Chiarenza (86. min.); **GLEDALCEV**: 7.500.

TRST — Triestini ni uspelo premagati tretjeligaša Riminija in si je tako verjetno delno zapravila možnost kvalifikacije v naslednje kolo.

Triestina, ki je igrala brez De Falca in Dal Praia (nista še podpisala pogodbe in zato nista smela na igri-

šče), je precej razočarala. V prvem polčasu je sicer kmalu povedla z lepim udarcem z glavo Cinella in je imela nato še nekaj zrelih priložnosti v protinapadu.

V drugem polčasu pa so Tržačani zaigrali zelo ležerno, verjetno v pričanju, da jim zmaga sicer brez posebne slave ne bo mogla uiti. V končnici pa je srečanje postalo razburljivo. Najprej je Rimini izenačil z darilom Bistazzonija, nato pa še povedel z natančnim prostim strelom Sormanija. Triestina je mrzlično začela napadati in tudi dosegla izenačenje. K razburjenju je pripomogel tudi sodnik, ki je prenačeno izključil Cessarija, ker si je med igro zamenjal čevlje ob robu igrišča. Nato je pokazal rdeči karton za Straniju in Chiarenzi zaradi medsebojnega obračunavanja.

Triestina je pokazala, da bo morala še precej delati, da bo dosegla zadovoljivo formo. Od posameznikov bi pohvalili le Cinella in Strappa za to, kar je pokazal v prvem polčasu. (I.P.)

Udinese — Arezzo 1:0 (0:0)

STRELECI: Colombo v 50. min. **UDINESE**: Brini, Galparoli, Baroni, Tagliaferri, Edinho, De Agostini, Chierico, Colombo, Carnevale, Miano (od 78. min. Susic), Pasa.

AREZZO: Orsi, Minoia, Butti, Mangoni, Sasso, Pozza, Muraro, Di Mauro, Neri (od 70. min. Raggi), Esposito, Ugolotti (od 63. min. Pierozzi, od 87. min. Tei).

SODNIK: Lamorgese iz Potenze; **KOTI**: 16:1 za Udinese; **GLEDALCEV**: 17 tisoč.

VIDEM — V prvem polčasu je bil Udinese, ki je igral brez Barbadilla, Storgata in Criscimannija, v precejšnjih težavah proti drugoligašu iz Arezza, ki se je zaprl v obrambo. V nadaljevanju, ko se je Arezzo nekoliko odprl v želji, da odnese obe točki, je Udinese vendarle dosegel zmagoviti zadetek. Vsekakor bi moral prihod Barbadilla precej doprinesti prodornosti v napadu, kjer je Carnevale sedaj vse preveč osamljen.

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

Francija boljša od Urugvaja

PARIZ — V tekmi za nogometni medcelinski pokal je sinoči Francija z 2:0 (1:0) premagala Urugvaj. Zadetka sta dosegla Rocheteau v 5. min. in Toure v 56. min. Za Francijo je igral tudi Platini, na srečanju pa se je zbralo 25 tisoč gledalcev.

UEFA in evropski pokali

PARIZ — Izvršni odbor evropske nogometne zveze je zaradi svetovnega prvenstva v Mehiki anticipiral datume finalnih srečanj v evropskih nogometnih pokalih: pokal UEFA: 30. april 1986 (prva tekma), 6. ali 8. maj (povratna); pokal pokalnih prvakov: 2. maja (namesto 7.); pokal prvakov: 7. maja (namesto 14.). Poleg tega je UEFA v okviru prizidevanj proti nasilju na stadionih razdelila vsa srečanja v dve skupini, na tista, kjer je tveganje veliko in tista, kjer je v običajnih mejah. Vse državne nogometne zveze se bodo za-

to morale držati nekaterih navodil (prodaja vstopnic, varnostni ukrepi, prepoved prodaje alkoholnih pijač blizu stadionov, ločitev navijačev, identifikacija nasilnežev itd.), sicer jim bodo naložili ostre kazni.

Disciplinski ukrep

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je do 31. t.m. izključila Bagnija (Napoli)

S Socratesom še ni končano

VIAREGGIO — Pri Fiorentini so včeraj znova potrdili, da Socratesa ni več v organiku ekipe. Predsednik brazilskega moštva Ponte Preta, Vacchiano, ki se mudi v Italiji, je s svoje strani zanimal vesti, po katerih naj bi se zaradi finančnih težav že odrekli igralcu, Socrates pa je povedal, da je svojčas res podpisal dokument o prestopu k Ponte Preti, vendar v primeru, da do dogovora ne pride, je dokument neveljaven. Za-

deva je torej še vedno zapletena, a pričakujejo, da jo bodo na današnjem sestanku s predstavniki Fiorentine razvozlati.

Italija izenačila

JESOLO — Na ženskem »mundialitu« je italijanska ženska nogometna reprezentanca igrala neodločeno 1:1 (1:0) proti Angliji. Za uvrstitev v finale mora sedaj premagati Dansko, s katero se bo pomerila dre-.

Hengler v Forliju

FORLI — Košarkarski prvotigaš Pallacanestro Forli (bivši Latini) je za naslednjo sezono najel novega ameriškega košarkarja. Moštvo iz Forlija bo okrepil 211 cm visok Chris Hengler, ki je odigral tri sezone v NBA ligi, v vrstah Milwaukee Bucks in Golden State Warriors. Hengler bo z dresom Forlija nastopil na mednarodnem turnirju za miljsko riviero.

V 1. jugoslovanski nogometni ligi Derbija brez zmagovalca

V včerajšnjem 3. kolu 1. jugoslovanske nogometne lige je največje pričakovanje vladalo za beograjski derbi med Partizanom in Crveno zvezdo, ki pa se je končal brez zmagovalca. Prav tako neodločeno je bilo v hrvaškem derbiju na Reki, kjer je gostoval zagrebški Dinamo, ki je v nedeljo nepričakovano izgubil proti Dinamu iz Vinkovcev. Slednji je igral doma proti željezničarju, proti kateremu pa ni uspel pospraviti tretjega zaporednega para točk. Nasploh je bilo kolo precej zanimivo, še najbolj razburljivo pa je bilo v Novem Sadu, kjer je Vojvodina že vodila s 3:0, a na koncu zgubila s 3:4, saj je Beograd v zadnjih 7 minutah dal kar tri gole.

IZIDI 3. KOLA: Sarajevo - Sutjeska 3:1 (1:0), Priština - Hajduk 1:0 (0:0), Velež - Budućnost 2:0 (1:0), Osijek - Vardar 3:0 (1:0), Partizan - Crvena zvezda 1:1 (0:0), Vojvodina - Beograd 3:4 (1:0), Čelik - Sloboda 4:1 (2:1), Dinamo (V) - Željezničar 1:1 (1:0), Rijeka - Dinamo (Z) 0:0.

LESTVICA: Dinamo (V) 5, Željezničar, Partizan, Velež, Sarajevo, Osijek, Priština 4, Hajduk, Sutjeska, Crvena zvezda, Dinamo (Z), Čelik, Beograd 3, Budućnost, Sloboda 2, Rijeka 1, Vojvodina, Vardar 0.

PRI TRIESTINI

Abonmaji grede dobro v prodajo

TRST — Abonmaje za srečanja Triestine v novi sezoni bo mogoče poravnati tudi na obroke. Cene pa so naslednje: osrednja oštevilčena tribuna 570.000 lir, po znižani ceni za ženske in invalide 480.000; stranska oštevilčena tribuna 450.000, po znižani ceni 375.000, do 15. leta 240 tisoč; osrednje oštevilčeno stopnišče 300.000, po znižani ceni 270.000, otroci 180.000; osrednje stopnišče 225.000, po znižani ceni 180.000, otroci 120.000; južno oštevilčeno stopnišče 180.000, znižana cena 135.000, otroci 90.000; južno in severno stopnišče 85.000, znižana cena 70.000, otroci 42.000.

Na mednarodnih in domačih regatah

Koprski jadralci odlični

Jadralci koprškega Jadra so v letošnji tekmovalni sezoni na domačih in mednarodnih regatah dosegli že nekaj imenitnih uspehov. Doma seveda v razredih, ki jih gojijo v Kopru močno prevladujejo, saj že nekaj zadnjih let pobirajo vsa najboljša mesta v Jugoslaviji, na mednarodnih regatah pa so najbolj uspešni v olimpijskem razredu 470, v katerem so na letošnjem evropskem članskem prvenstvu dosegli 10., 11. in 18. mesto ter na mladinskem svetovnem prvenstvu 5., 8. in 10. mesto.

Po končanem evropskem prvenstvu v Kopru je zvezni selektor Rasol določil, da se bosta svetovnega članskega prvenstva v olimpijskem razredu 470, ki se prične v soboto v Marini di Carrara in bo trajalo do 1. septembra, udeležili koprski posadki Stojan Maljevac - Alan Cerkvenik ter Boštjan Antončič - Andrej Borštnar. Prvenstva bi se sicer zanesljivo udeležili tudi Mitja Kosmina, ven-

dar je moral takoj po vrnitvi z mladinskega prvenstva, na katerem je z Logarjem dosegel 5. mesto, oditi na odsluženje vojaškega roka. Koprski posadki, ki bosta branili barve Jugoslavije, se marljivo pripravljata v Koprskem zalivu. (J. Kreft)

Lučo Pertič o visokem porazu v Dubrovniku

Nogometaši Kopa so na prvem gostovanju v 2. ZL doživeli neljubo presenečenje. V Dubrovniku so prepričljivo izgubili (0:3), čeprav so tja odpotovali dokaj optimistično razpoloženi. Po vrnitvi v Koper nam je trener Lučo Pertič takole opisal vzroke visokega poraza.

»Lahko rečem, da sta zadovoljila le Božič in Milovanović ter delno Volje in Zupan. Vsi stali igralci pa so popolnoma odpovedali. Prvič je bil vzrok za to dolga pot do Dubrovnika. Potovali smo z letalom na dan tekme drugič naleteli smo v Dubrovniku na izredno vročino in tretjič po zadnjih uspehih so igralci precenili svoje sposobnosti in šli so v igro proti razigranim nasprotnikom dokaj lagodno. Toda tega poraza ne smemo jemati preveč tragično, to nam je velika šola, da se moramo zunaj obnašati nadporečno in obenem je dobro, da se nam je to zgodilo v drugem kolu, kajti iz tega srečanja se bodo igralci preučili, da edino s požrtvovalno igro lahko uspevamo.« (J. Kreft)

obvestila

KOŠARKARSKO DRUŠTVO SZ BOR obvešča, da bo sestanek odbora jutri, v petek, 23. t.m., ob 20. uri na stadionu »Prvi maj«.

ZSSDI obvešča, da bo jutri, 23. t.m., ob 20.30 na sedežu SPDT, Ul. sv. Frančiška 20, seja smučarske komisije.

SD ZARJA obvešča, da bodo prvi treningi ekipe under 18 danes in jutri, 22. in 23. t.m., na bazoviškem igrišču ob 18.00.

PRIMOTOR KLUB obvešča svoje člane, da bo srečanje za organizacijo klubskega praznika dre- vi ob 20.30 v Lonjerju.

ZSSDI obvešča, da je v avgustu urad odprt v popoldanskih urah le ob ponedeljkih in sredo vsako drugo soboto.

ALPINISTIČNI ODESK SPDT prireja septembra letos ALPINISTIČNI TEČAJ ZA VSE. Vpisovanje v torek, 27., in v četrtek, 29. avgusta, ob 20. uri na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 20/III. nadst., tel. 744-249). Vsi tisti, ki še niso dopolnili 18 let starosti, morajo prinesiti s seboj dovoljenje staršev. Prvi spoznavni večer tečajnikov bo v četrtek, 29. t.m., prva praktična vaja v Glinščici pa v nedeljo, 1. septembra.

KOŠARKARSKA KOMISIJA ZSSDI obvešča, da sprejema prijave za četrtični trenerski tečaj, ki bo potekal od 26. do 30. avgusta v Borovem športnem centru na stadionu »1. maj« v Trstu. Zainteresirani se na tečaj lahko prijavijo v tajništvo združenja tudi telefonsko 040/767304.

JK ČUPA obvešča člane in prijatelje, da bo društvena regata za kajutne jadrnice v nedeljo, 1. septembra, pred Sesljskim zalivom.

Priprave naših amaterskih nogometnih ekip

V 2. amaterski ligi Zarja mnogo pričakuje od mladih

Vojko Križmančič

V kratkem intervjuju nam je Zarjin trener Vojko Križmančič povedal kako in kaj o novi sezoni bazoviške ekipe, ki nastopa v 2. amaterski ligi. Katere so perspektive letošnje ekipe ob začetku sezone?

»Pri nogometu je izredno težko govoriti o perspektivah predvsem v nižjih kategorijah. Lani smo startali prepričani, da smo močni in smo celo računali na napredovanje. Potem pa smo odigrali izredno slabo prvi del prvenstva, ko smo nabrali le 9 točk. V drugem delu pa preobrat. Igrali smo kot bi morali in dosegli kar 19 točk. Glede potenciala, ki smo ga imeli, pa je predvsem nerazumljivo zakaj smo igrali tako slabo v prvem delu.«

Katere so razlike in novosti med lansko in letošnjo ekipo in kakšno vlogo bodo imeli mlajši igralci?

»Obdržali bomo isti način igre. Upamo, da bodo poleg starejših igralcev vendarle zaigrali dobro tudi mlajši, ki lani sploh niso pokazali tega, kar znajo. Letos pričakujem dosti več z njihove strani. Imamo veliko možnosti za dobro prvenstvo. Vzdušje je dobro, zelo važno pa je začetj na pravi način, saj je lani po prvih neuspehih padla morala in to je vplivalo na naslednje nastope. Novosti je za sedaj malo, pričakujemo pa še nekaj novih igralcev. Doslej smo najeli le mlade

ga Stefana Sossija, ki prihaja iz Edile Adriatico. Odšli pa so Udovcichi, Benicchi in Gabrielli.«

Kdo so letošnji favoriti za napredovanje?

»Vesna prav gotovo, pa tudi Stock in Fortitudo. Ostalih ekip ne poznam dobro, ker jim letos poleti nisem sledil.«

Kako pa bo s publiko?

»Nekaj privržencev prihaja vedno na vse tekme, večji del občinstva pa je zelo občutljiv. Če ekipa dosega uspehe in igra dobro, je publika številna in obratno.«

Kakšen je sedaj vaš program do začetka prvenstva? Kdaj trenirate in kdaj boste igrali prijateljske tekme?

»Prvenstvo začne 22. septembra, do takrat pa računam, da bomo odigrali kakih šest ali sedem prijateljskih tekem. To soboto bomo odigrali prijateljsko tekmo z našimi mladinci, prihodnji teden pa s Pontiano. Drugega septembra bomo na Proseku igrali proti Bregu na memorialu Žarka Rčeta. Treniramo pa vsak dan uro in pol. Sedaj vadimo predvsem kondicijo, tek, fizične vaje, vsekakor pa

igramo dosti z žogo, saj bi bili drugače treningi suhoparni.«

(Vanja Jogan)

Seznam igralcev ŠD Zarja 1985-86

VRATARJA:
Stanislav PUZZER 1949
Dario RACMAN 1964

BRANILCI:
Silvio GOTTI 1955
Ivo GRGIČ 1958
Robi FRANCO 1959
Adriano BORELLI 1966
Paolo TOGNETTI 1964

VEZNI IGRALCI:
Giancarlo BON 1954
Damjan FONDA 1963
Maurizio SOSSI 1961
Giuliano SÜLCIC 1957
Stefano SOSSI 1967

NAPADALCI:
Egon FONDA 1962
Maurizio PISCANC 1962
Fabio RAŽEM 1963

Septembra meseca v organizaciji Alpinističnega odseka Alpinistični tečaj SPDT

Alpinistični odsek Slovenskega planinskega društva iz Trsta prireja septembra meseca četrti zaporedni alpinistični tečaj zadnjega obdobja po obnovitvi in oživitvi odskega samega. Prvi tečaj je bil leta 1982, ki ga je uspešno zaključilo kar 25 planincev, naslednja dva pa sta imela manjšo udeležbo, ki je nihala okoli desetih tečajnikov.

Vpisovanje je še možno v torek, 27. in v četrtek, 29. t.m., na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 20/3. nadstr.) ob 20.30. Prijavnice z informacijami lahko zainteresirani dobijo v Tržaški knjižarni. Tečajniki morajo imeti najmanj 16 let, vsi tisti pa, ki se niso dopolnili 18. leta starosti, morajo prinesiti s seboj dovoljenje staršev, ki je tiskano na prijavnici.

Tečaj je razdeljen na praktične in teoretične vaje. Praktično plezanje bo ob nedeljah v septembru, predavanja pa ob četrkih na sedežu društva s pričetkom ob 20.30. V nedeljo, 1. in 8. septembra, bosta prvi vaji v plezanju na vrtcu, ki bo ali v dolini Glinščice ali na Napoleonski cesti na proseški strani ali pa v Črnem kalu. V nedeljo, 15. septembra, bo prvi »pravi vzpon« v Beli vodi v Zahodnih Julijcih, teden kasneje pa vzpon v Dolomitih. V nedeljo, 29. septembra, pa bo na spredu zimski vzpon.

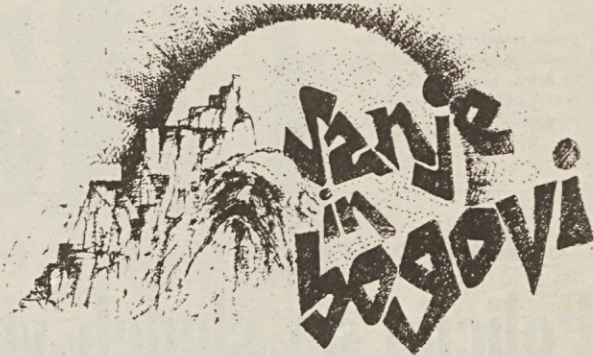
Seveda bodo praktične vaje vodili alpinisti in inštruktorji AO SPDT, vodstvo tečaja pa je sledeče: vodja šole: Lenard Vidali; pomočnik vodje: Igor Gombač; inštruktorji: Igor Škamperle, Igor Castellani, Angel

Kermec, Davor Zupančič, Ivo Kafol in Lucijan Milič. Pomožni inštruktorji pa so Marjan Slepčević, David Blažina, Igor Cej in Tatjana Grgič.

Seznam predavanj pa je sledeč: 29. avgusta: prvi spoznavni družabni večer, ko se bo zaključilo vpisovanje; 5.9.: zgodovina alpinizma (Dušan Jelinič); 12.9.: vremenoslovje (Brane Marković); 19.9.: izrazoslovje in orientacija (Jože Žumer); 26.9.: tehnika v ledu in snegu (Igor Škamperle).

Vsi gor navedeni datumi so orientativnega značaja, saj jih lahko vodstvo tečaja iz praktičnih razlogov tudi spremeni. Torej kogar zanima alpinizem, ga čaka prijavnica v Tržaški knjižarni, nato pa inštruktorji v naših plezalnih vrtcih. Tečaj stane 30 tisoč lir. (dj)

DAVOR ZUPANČIČ

26. Dnevnik z odprave SPDT na Južno Anapurno

Glavna postaja v Pokhari je bila veliko neasfaltirano, peščeno parkirišče. Vse naokoli so bile stojnice s hladnimi pijačami, piškoti, sadjem in cigaretami. Ljudi je bilo vse polno; ne vem, če so vsi bili potniki, ki so se pripravljali na odhod. Verjetno se je večina tam enostavno sprehajala. Koze, psi, prašiči so se podili med številnimi avtobusi in zbežali, ko je ta ali oni šofer prižgal motor.

Naš avtobus je bil nabito poln. Vanj se je stlačilo vsaj dvakrat toliko ljudi, kot bi jih v normalnih pogojih zmogla ta škatla na štirih kolesih, ki te spominja na vozilo katerega nosi ime, samo če imaš bujno fantazijo. Nekateri so sedeli vrh drugih, nekateri so posedali po tleh, tretji so bili pokonci in se zelo prevrivali. Med potniki smo imeli tudi nekaj koz, ki so jih gospodarji potiskali med sedeže, da ne bi motile pri vstopu ali sestopu iz avtobusa. To je bila ekspres vožnja, kaj mora šele biti normalna!

Hitrost, s katero smo se pomikali, ni nikoli presegla štirideset kilometrov na uro. V vsaki najmanjši vasici se je avtobus ustavil. Vedno sem občudoval azijsko umirjenost, na katero čas ni imel velikega vpliva. Sedaj, ko sem skrčen sedel na ozkih sedežih in se trudil, da bi vsaj za centimeter premaknil otrple noge, je prišla na dan vsa moja zahodnjaška živčnost. Besen sem bil kot razdražen tiger. Ko bi se le mogel premakniti, bi skočil na vozniško mesto in poglal motorje s polno paro, da bi vsaj čimprej dospeli v Katmandu. Pri meni je sedel Lenard. Iz njegovega razdraženega obraza se je poznalo, da so njegove misli čisto enake mojim.

Očitno je to opazil zvezni oficir, ki je sedel poleg šoferja, in nam predlagal, da bi se peljali na strehi avtobusa. Ponudbo smo takoj sprejeli. Na naslednji postaji smo se ne brez težav spravili skozi edina vrata in se povzpeli na streho med našo prtljago. Pridružil se nam je tudi šerpa Kami. Legli smo na kup nahrbtnikov in se pogovarjali.

Kami nam je pravil o šerpskem rodu, o emigraciji iz Tibeta in o sedanjem življenju v Dolini Khumbu pod Everestom. Ljubil je svoj narod, svojo domovino in svoje gore. Rodil se je pred dvaindvajsetimi leti v Nepal, zato ni občudoval Tibeta, ki ga sploh ni poznal. Pravil mi je, da je samo enkrat šel z bratom čez visoke prelaze na kitajsko stran v mitično deželo samostanov.

Čakal si je rodovito deželo, zelene gozdove, ogromne reke in ledenike ter krasne gore, kot je večkrat slišal v pripovedovanju svojega deda, ki se je v tistih krajih rodil. Toda dežela sanj ga je razočarala. Pusta pokrajina, kjer so bili gozdovi posekani, polja zapuščena in kjer so ljudje živeli v nepojmljivi revščini, je bila posuta z na novo zgrajenimi tovarnami in predvsem vojašnicami.

Kitajci so za časa kulturne revolucije opustošili deželo. Morda je bilo v načrtih, ki jih je imel predsednik Mao Zedong, vendar nekaj pozitivnega, hvalevrednega. Z industrializacijo in organiziranim kmetijstvom je hotel potegniti Tibet iz revščine, ga povzdigniti na status bogate kitajske kolonije. Tibetanci pa se niso podvrgli novemu sistemu. Tisočletja so živeli popolnoma prosto in se pokorili samo svoji veri. Obdelovali so polja in se zadovoljili s skromnim življenjem kmetovalca ali pastirja. Preko visokogorskih prelazov so hodili trgovati v Nepal. Prodajali so svoje ročno sešite tepihe in druge domače proizvode. Peščica riža in nekaj jakovega mleka jim je zadoščalo za vsakdanje potrebe, drugače pa so častili Budo in njegove zastopnike, imenovane lame.

Slednji so brez dvoma izkoriščali narod, toda ljudje so to sprejeli. Kitajcev pa ne. Ti so prišli z orožjem, okradli in upoštovali svetišča, ubijali menihe in prisilili ljudi k delu. Delo ne za potrebe posameznika, kakor so bili Tibetanci navajeni, temveč

Prvi višinski tabor

delo z urniki in obveznostmi v korist velike kitajske države.

Tibetanci tega niso sprejeli. Večina jih je zbežala, drugi so zapustili velika središča in se umaknili v zavetne gore, da bi tam nadaljevali svoje običajno življenje. Glavno mesto Lhasa je ostalo skoraj popolnoma prazno. Danes živijo v njem skoraj izključno Kitajci. Država je ostala revna kot prej, če ne še več, in vsa pričakovanja kitajskih voditeljev so propadla. Vlada ali sistem, ki ne posluša narodovega klica, ne more ustvariti nič dobrega.

Kami se je torej razočaran vrnil iz Tibeta in ni mogel razumeti starejših vaščanov, ki so še vedno tožili po stari domovini.

»Nepal je v primerjavi s tem, kar sem videl na oni strani gorovja, prava obljubljena dežela,« je kuhar zaključil svoj govor.

NEW YORK NEW YORK NEW YORK

Branko Lakovič

16.

Na ameriških časopisih sem med drugim bral, da je era Lakersov in Celticsov pri koncu in da tudi Philadelphia izgublja zaupanje svojih navijačev. Kako to? Ameriški komentator Harvey Araton na primer o Lakersih meni, da je to moštvo kot izredna trdnjava z ogromnim stolpom (Jabbar), ki je za nasprotnike neosvojljiva. Brez tega stolpa pa je le navaden gradič. Stolp pa bo kmalu star 40 let... Boston Celtics imajo odlične topove (Bird, McHale), pod košema pa je Parrish preosamljen. Pri Philadelphii verjetno že mislijo na demobilizacijo. Erving ni več mlad, Malone že z veliko muko nosi svojo težo. Komentator pravi, da smo že priča »začetku konca« tradicionalni premoči teh NBA-velesil. Stvar je le časa. Kajti nova in ambiciozna moštva si utirajo pot proti vrhu. Novi igralci bodo prevzeli mesta sedanjih asov. Eden od le-teh je gotovo Pat Ewing.

AMERIČAN RAD PRETIRAVA...

ZDA verjetno ne slavijo samo po svoji veliki ekonomski in vojaški moči. To je tudi država silnih nasprotij ali pretiravanj. V NY pa so ta nasprotja tako značilna, da večkrat vzbujajo kar smeh.

Podal bi le nekaj, verjetno naivnih primerov, ki pa so po mojem dokaj značilni, da »razumeš« Američana.

Začnimo z rekreacijsko dejavnostjo srednjega tipa Američana. Navadno dela ves teden po skoraj 10-12 ur dnevno. Ko ima prost dan, pa se poda v Central park ali kam drugam, da se rekreira. Teče pa po nekaj ur, da mu kar oči bulijo iz obraza in človek se vprašuje, kako da te ljudi ne »zadene kap«. Nekateri pa izkoristijo prost dan, da gredo izven mesta na piknik. Prevozijo približno »le« 400 ali 600 km in se v teku dneva povsem zadovoljni vrnejo domov.

Glasbena predstava v kolegiju. Napovedan začetek ob 20.30. Po uri in pol čakanja, preverjanja instrumentov in zvonic, akordiranja kitar in potem ko so gledalci spili nekaj sodov piva, ansambel ubere prve note — točno ob 22.15. In ubere jih zares, ker potem fantje na odru ne odnehajo do ene ponoči takim zanosom, da bi veliko halo kar razneslo. Črnci, črnke in belke pa plešejo s takim ritmom, da kar lije iz njih. Belci nadaljujejo z izpraznjevanjem sodov piva.

Great Adventure (velika avantura) v New Jersey. Ogromen zabavni park, podoben Disneylandu. Streljanje z zračno puško v tarčo ali kaka druga nagradna igra. Ko zmagaš, ti za nagrado ne dajo ste-

klenice vina ali kakega manjšega suvenirja, temveč prejmeš ogromno plišasto žival (konja, kravo, vola) ali kak drugi 2 m velik »spominček«, ki ga nato »ubogi« dobitniki nosijo po parku nekaj ur. Človek ne ve, kako ga nato sploh spravijo v avtomobil.

»Graduation« (prejem diplome) je za vsak ameriški kolegij eden največjih praznikov. V našem kolegiju je bila ta svečanost na odprtem, pa čeprav le nekaj metrov blizu je tudi udobna telovadnica. Starši študentov so verjetno prevozili nekaj 100 km, da ne bi izgubili velike proslave. Sonce je tako pripekalo, da je bilo tudi v senci neznosno. Študentje in profesorji, oblečeni v značilnih togah, so se mi kar zasmilili. Starši pa so potrpežljivo sedeli in ploskali vsakemu posebej: govornikom (le-teh je bilo kar precej), godbi na pihala in približno 200 študentom. Svečanost je trajala dobre tri ure. Vse pa se je začelo ob 13.30, kot ti sonce točno seže v možgane. 80-letnega starčka so z rešilcem odpeljali v bolnišnico, marsikdo se je počutil slabo. Za sinovo ali hčerkinjo diplomu pa to in drugo!

»Vidiš tega človeka,« mi je na postaji trajekta za NY namignil domači študent. »Ta človek je bivši taksist. Delal je toliko, da je mesečno zaslužil tudi po 8.000 dolarjev. Sedaj pa je tudi stalni gost. Približno 30-letni fant se mi je kar zasmilil: tekal je po postaji in pel »We are the world, we are the children,« nakar je mimoidočim kazal osle. »Fantu se je zmešalo od prevelikega dela. Verjetno je pretiraval,« je rekel študent. »Ne verjetno, gotovo!« sem dodal.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delovnih: trgovski 1 modul (sir. 1 st. viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v sirini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20% IVA 18% Osmrtne, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročijo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, ttx 460270, EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah - SPI

primorski dnevnik

22. avgusta 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stratto De Rubes 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Vlom v trezor banke v Barceloni Policija na sledih vlomilcev

MADRID — Policija je baje ugotovila, kdo je 15. avgusta vlomil v trezor barcelonske banke. Vest je sporočil dnevnik El Pais, vendar njihovih imen noče objaviti. Do tega se je dokopala na podlagi prstnih odtisov, toda ne tistih, ki so jih vlomilci pustili v trezorju, ampak v 200 m dolgem rovu, skopanim med lokalom, ki so ga vzeli v najem, in bančno kletjo. Ljudje, ki živijo v sosesčini tega lokala, so na podlagi fotografij spoznali nekatere kriminalce. Eden izmed njih naj bi bil 16. avgusta, dan po opravljenem vlamu, na barcelonskem letališču.

RIM — Naknadno smo izvedeli, da je na podlagi poročil španske policije finančna straža včeraj v Rimu aretirala Franca Pirozzija in pri njem našla 100 milijonov lir. Italijanski sodnik ga zaslišuje, španska policija pa je objavila, da je Pirozzi na seznamu njegovih vlomilcev v banke. Medtem je Pirozzi telefoniral nekemu časniku in demantiral svojo udeležbo.

Po pisanju El Pais naj bi tolpo sestavljali Italijani in Španci, v njej pa naj bi bili tudi Francozi in Nemci, torej nekakšna internacionalna kriminala.

Medtem so bančni klienti, tisti, ki so v trezorju imeli svoje dragocenosti, vedno bolj vznemirjeni zaradi vloma; predvsem veliko pripomb imajo na račun premajhne varnosti. Ena izmed okradenih žensk je izjavila z vso gotovostjo, da je imel nek (okradeni) možki v varnostni skrinji vsaj za enajst milijard lir vrednosti.

ATENE — Znanstveniki Evropske gospodarske skupnosti so na posvetu, ki so ga sklenili prejšnji teden v glavnem grškem mestu, spoznali, da bi morsko dno lahko postalo neizčrpen vir hrane, če bi sodobno tehnologijo vključili v industrijsko pridelavo morskih trav. Poleg tega je iz morja mogoče pridobivati neizčrpane količine pitne vode, ki jo bo ob koncu desetletja človeštvu še kako primanjkovalo. Pitna voda na Zemlji je že tako zastrupljena, da vsako leto zaradi nje umre 5 milijonov otrok, oboli pa jih skoraj pol milijarde ljudi.

Poleg tega je na morskem dnu toliko rudnin, da bi zadostovale človeštvu za vse njegove potrebe v prihodnjih tisoč letih. Izračunali so, da bo ob koncu tega desetletja delež nafte z morskega dna v celokupnem črpanju znašal od 35 do 40 odstotkov.

V okviru načrta za izgradnjo »etiopskega socializma« Etiopija se uspešno bori proti suši

ADIS ABEBA — »Boj proti suši terja doprinos slehernega Etiopca: s takšnimi in podobnimi gesli tisk v Adis Abebi poziva prebivalstvo, posebno mladino, da tvorno pristopi k uresničevanju širokopoteznega vladnega programa o družbenogospodarski obnovi v znamenju »etiopskega socializma«. Jedro programa tiči zaenkrat v udarniškem delu šolanih deklet in fantov, učnega in neučnega osebja z visokošolsko izobrazbo na terenu, torej med revnimi kmeti, ki jim je treba pomagati, da iz skope zemlje iztisnejo čim več za pod zob, a tudi, da se rešijo nepismenosti, ki je danes 95-odstotna.

Zaradi dolgotrajne hude suše na se-

veru države so oblasti doslej izselile okrog pol milijona sestranih ljudi. Iz provinc Wollo, Tigray in Eritreal, ki jih je ujma najbolj prizadela, je prebivalstvo odpotovalo v južne, rodovitnejše kraje in prvi rezultati so tu: televizija v Adis Abebi je nekaj dni zapored vrtila posnetek iz pokrajine Bale na jugu, ki kaže, kako se desetčlanska družina srečno vrti okoli vreče mladega krompirja, kot bi šlo za zlato. Ni zlato, zaklad pa je za ljudi, ki so v rojstnem kraju dan za dnem trpeli lakoto.

Blizu naselja Metekel v pokrajini Gojjam, 500 kilometrov severovzhodno od Adis Abebe v sudanski smeri, in naselja Gambella v pokrajini Illu-

babour so začeli graditi nove naselbine za priseljence, tem pa bodo sledile druge v raznih območjih rodovitnega juga. Tjakaj naj bi v naslednjih letih izselili še poldrugi milijon ljudi s sušnega severa. Vse to z neposredno pomočjo izšolane mladine. Do sedaj je na teren odšlo iz Adis Abebe, Yimma, Asmara, Dessija in Nazareta 20.000 študentov in izobražencev skupaj s 15 tisoč izbranimi kadri etiopske delavske stranke WPE. Ljudem pomagajo pri delu na zemlji in drugje in utrditi jih hočejo v zavesti, da se morajo osamosvojiti glede preskrbe s prehrano, da ne bodo pač odvisni od tuje pomoči.

V Metekeleju je država razdelila med priseljence s severa okrog 2.200 hektarov plodne zemlje, dobili so 930 stotov semen, a v gradnji je 45-kilometrov cest in 70.000 tukulov, to je tipičnih koč iz blata ali bambusovih palic, pokritih s slamo. V Gambelli imajo že 58.000 takšnih domov. Mladi so se pridno lotili udarniškega dela, brez težav pa seveda ne gre: marsikdaj se med njimi in preprostim domačinom zaiskri zaradi nezanjane slednjih, toda prosvetni minister Mandffro meni, da je to naravno in da se bodo tudi mladi marsičesa naučili od starejših kmetov. Sicer pa, je dodal minister, bo politične in ideološke cilje revolucije mogoče doseči edino s spoznavanjem vsakdanjih problemov, ki tarejo množico.

Odkrili napako v zavorni napravi

BONN — Vodstvo avtomobilskega koncerna Volkswagen je včeraj sporočilo, da bodo morali lastniki 1 milijona avtomobilov audi in volkswagen, narejenih med marcem 1983 in majem 1984, peljati svoje jeklene konjičke na tehnični pregled.

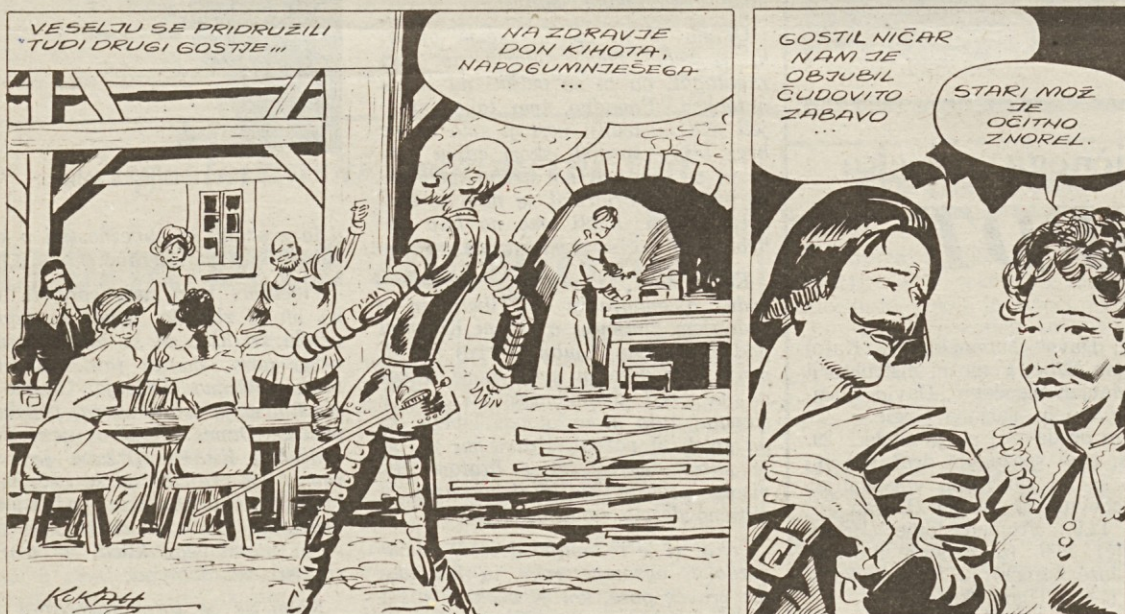
Tehniki so dokrili napako na cevi hidravličnega sistema zaviranja. Ta tip cevi so montirali na približno 350 tisoč vozilih, ki so jih prodali po vsem svetu.

Glasnik avtomobilske hiše Volkswagen zagotavlja, da zaenkrat še ni nevarnosti, da bi odpovedale zavore, saj bi morale cevi zdržati najmanj dve do tri leta, vsekakor pa so iz varnostnih razlogov, zatrjuje glasnik, poslali skoraj 1 milijonu kupcev (500 tisoč v Nemčiji in ostali v tujini) vabilo, naj se zgledajo pri najbližjem servisu, da jim pregledajo sistem zaviranja in brezplačno zamenjajo pokvarjeno cev.

Miguel De Cerrantes

5.

DON KIHOT

Po novem valu zračnega gusarstva

Anketa o varnostnih ukrepih na letališčih po svetu

NEW YORK — Po padcu letala Air India in ugrabitvi letala ameriške družbe TWA so na večini letališč v svetu uvedli poostreno nadzorstvo nad potniki in prtljago. Do tega zaključka so prišli novinarji ameriškega dnevnika »New York Times« v anketi, ki je imela dobesedno planetarno razsežnost.

Po prvih ugotovitvah te ankete so se varnostni ukrepi najbolj zaostriili na letališču v Atenah, s katerega so ugrabili letalo TWA. To je tudi razlog, da je ameriška vlada preklicala svoj poziv državljanom ZDA, da se izogibajo omenjenega letališča. Ne samo časniki, temveč tudi specialisti za varnost so ugotovili, da je slednja na atenskem letališču zadovoljiva. Da so grške oblasti sprejele zelo resno kritike mednarodne javnosti, priča dejstvo, da so sklenile zgraditi okoli letališča ograjo s stolpi, ki bo veljala četrta milijona dolarjev.

Na letališču Kennedy v New York večji del letalskih družb pregleduje z rentgenskimi žarkmi osebno prtljago potnikov in prtljago na sploh. Doslej so to opravljali samo izraelska družba ELAL, indijska Air India in zahodno nemška Lufthansa. Na tem letališču primerjajo tudi seznam potnikov s številom tistih, ki se na letalo v resnici vkrcajo. Če se seznam in število potnikov ne ujemata, morajo vsi potniki zapustiti letalo in identificirati svojo prtljago. Na letališču Kennedy mora blago, ki je namenjeno prevozu v druge države počakati na tleh 24 ur. Podobni ukrepi, katerih namen je preprečiti podkiranje eksploziva, je v veljavi tudi na večini drugih letališč. Da so potniki in prtljaga podvrženi strožjim varnostnim ukrepom, so se časniki New York Timesa osebno prepričali v Frankfurtu in Rimu, kjer na letališču patrolirajo do zob oroženji policiji v spremstvu policijskih psov.

Kar zadeva varnostne ukrepe, je najboljši vtis zapustilo londonsko letališče Heathrow, kjer so 27. junija opazili celo tanke in vojakke v polni vojni opremi, ki so prestrašenim potnikom sporočili, da gre samo za protiteroristično vajo. Ukrepi na tem letališču so zelo znani, saj se je, na primer, potnikom za Severno Irsko dovoljeno vkrcati samo z enim kosom ročne prtljage, pa naj bo to knjiga ali dežnik. Po drugi strani pa so v tej mednarodni anketi dobila nezadostno oceno letališča v Rio De Janeiru, Nairobiu in Parizu. Morda so kritike na račun teh letališč pretirane in preostre, vendar ugotavljajo, da je pravočasno opozorilo le boljše od zapoznelega in za žrtve nekoristnega obžalovanja.

V sibirski tajgi se je lahko izgubiti

MOSKVA — Tajga je kot labirint: kdor zaide vanjo, se vprico njene brezpotnosti reši le po golem naključju. Pa še to le v spomlad in jeseni, kajti pozimi se ta, s smrekami, jelkami in drugimi iglavci pa tudi brezami poraščen svet na skrajnem severu in severovzhodu Sovjetske zveze, spremeni v pravzr snežni ocean, a poleti v nekakšen pragozd brez najmanjših steze. Če nimaš psa ali konja, kmalu izgubiš orientacijo, sicer pa utegneš naleteti na zveri, od katerih so pozimi na največje nevarnosti volkovi, poleti pa tigri.

Desetletni Saša Zubov je prejšnji teden s prijateljem odšel nabirat jagode in gobe. Dekletcama je želel dokazati, da se ničesar in nikogar ne boji, pa se je našopiril, jima bežal naprej, da bi ju nato izza tega drevesa ali onega grma prestrašil, naenkrat pa zabredel pregloboko v goščavo in ostal sam. Tedaj se je začel zanj trnov pot, ki je trajal cele tri dni in tri noči: izgubil je orientacijo in bredel čisto v nasprotno smer od

tiste, ki bi jo bil moral ubrati, da bi pritaloval do rodnega Sovnečnjaja.

Dekletci, ki sta zlahka našli pot nazaj, sta spravili vkup varnostnike, ti so poklicali na pomoč helikopter, nazadnje pa je v tajgo odšlo iskati nesrečnega Sašo tisoč okoliških prebivalcev. Tudi sami so zašli v težave, ker je bila medtem legla nad tajgo gosta megla, vendar so Sašo po treh dneh in treh nočeh našli čilega in zdravega, a od komarjev pošteno popikanega. Tigra ni srečal in niti volka, spal je med grmičevjem in niti za trenutek ni podlegel paniki. Zdravniki so mu seveda ugotovili precejšnji šok, drugače pa je Saša bil čisto pri sebi. Pravijo, da se po enem dnevu in eni noči tavanja po tajgi celo izkušenemu lovcu pamet zmeša, zato je grozljiva pustolovščina desetletnika naravnost neverjetna.

Na podoben način so pred časom rešili le dve leti starejšega dečka, toda v večini primerov — šlo je za odrasle — so za pogrešanimi reševalci našli le še lobanjo, in nekaj kosti.